

Avaluació i projecció de la custòdia del territori municipal

Jordi Ildefons Casadevall Fernandez - 1389781

Treball de Final de Grau

Grau de Ciències Ambientals 2014 - 2018

Tutors del Projecte: Dr. Eduard Ariza i Xavier Font

Bellaterra, Febrer 2018

*La innovació social i la iniciativa ens poden ajudar a entendre millor
com protegir el medi ambient. - Gale Norton*

Cal donar les gràcies als tutors que han ajudat a realitzar aquest treball, Eduard Ariza i Xavier Font. També a en Joan Pons de Insta - Serveis Jurídics Ambientals, per ajudar a obtenir informació, convidar-me a jornades tècniques o a donar un cop de mà en la realització. Gràcies a l'Anna Subirana de la Xarxa de Custòdia del Territori per facilitar la comunicació amb les entitats de custòdia. Gràcies a Oriol Granyer del Consorci de les Gavarres, a Gerard Badia de la Fundació Catalana de l'Esplai i a la Marta Miralles tècnica de l'Ajuntament de Sant Celoni per atendre'm i proporcionar-me la documentació per la redacció d'aquest Treball. I finalment, gràcies a amics i familiars per donar recolzament en tot moment, per obrir un feix de llum quan semblava que tot s'enfosquia.

Índex

Resum executiu	9
1. ANTECEDENTS	11
1.1. Definició de custòdia del territori	11
1.2. Evolució de la custòdia del territori	11
1.2.1. Evolució de la custòdia del territori: àmbit internacional	11
1.2.2. Evolució de la custòdia del territori: àmbit espanyol	12
1.2.3. Evolució de la custòdia del territori: àmbit català	12
1.2.3.1. La Declaració de Montesquiú	15
1.2.3.2. La Declaració de Montesquiú +10	15
1.3. Procés de custòdia	16
1.3.1. Actors	18
1.3.2. Avantatges i inconvenients	22
1.4. Marc normatiu	24
1.4.1. Llei Orgànica 1/2002, del 22 de març	24
1.4.2. Llei 50/2002, del 26 de desembre	24
1.4.3. Llei 4/2008, del 24 d'abril	24
1.4.4. Llei 15/2009, del 22 de juliol	24
1.4.5. Llei 19/2014, del 29 de desembre	25
1.4.6. Llei 1/2008, del 20 de febrer	25
1.4.7. Llei 8/2005, del 8 de juny	25
1.4.8. Llei 3/2017, del 15 de febrer	25
1.4.9. Llei 42/2007, de 12 de desembre	25
1.4.10. Avantprojecte de la Llei de la Biodiversitat i el Patrimoni Natural a Catalunya	26
1.5. Tipologia d'acords	27
1.5.1. Contracte bàsic de custòdia	27
1.5.2. Contracte de custòdia del territori	27
1.5.3. Contracte per a la constitució d'un dret real de custòdia del territori	28
1.5.4. Contracte de conreu	28
2. JUSTIFICACIÓ	30
3. OBJECTIUS	31
4. METODOLOGIA	32
4.1. Redacció dels antecedents	33
4.2. Selecció de criteris	33

4.2.1.	Criteris per les entitats de custòdia	37
4.2.2.	Criteris per els acords de custòdia.....	43
5.	RESULTATS.....	59
5.1.	Finca de Can Vilallonga.....	59
5.2.	Rectoria de la Selva.....	82
5.3.	La Roca (Cova) del Drac	97
6.	DISCUSSIÓ DE RESULTATS	114
6.1.	Discussió general	115
6.2.	Discussió de les Entitats de Custòdia	116
6.3.	Discussió de la legalitat del contracte	120
6.4.	Discussió de la diagnosi i seguiment de la finca	124
6.5.	Discussió de la Satisfacció	127
6.6.	Discussió de la normativa vigent.....	129
7.	CONCLUSIONS	131
8.	PROPOSTES D'ACTUACIÓ.....	133
9.	PETJADA DE CARBONI	144
10.	PRESSUPOST.....	145
11.	PROGRAMACIÓ.....	146
12.	BIBLIOGRAFIA i WEBGRAFIA	147
13.	Annex.....	150

Índex de figures:

Nº	Títol	pàgina
1	Gràfic de l'evolució del nombre d'acords en 15 anys.	13
2	Mapa del nombre d'acords de custòdia.	14
3	Mapa de superfície amb acords de custòdia.	14
4	Esquema del procés de custòdia.	16
5	Mapa d'actors.	18
6	Organigrama de la metodologia.	32
7	Localització de Can Vilallonga.	59
8	Tipologia de sòls de la finca.	70
9	Altimetria de Can Vilallonga.	70
10	Edats del suro.	71
11	Distribució de les vocacions forestals.	72
12	Zones erosionades.	75
13	Afectacions per incendis.	75
14	Unitats d'actuació .	77
15	Gràfic resum de l'avaluació de Can Vilallonga.	81
16	Fotografia de la Rectoria de la Selva.	82
17	Gràfic resum de l'avaluació de la Rectoria de la Selva.	96
18	La roca del Drac.	97
19	Gràfic resum de l'avaluació de Can Ruscatelles.	113

Índex de taules:

Nº	Títol	pàgina
1	Distribució del nombre d'acords de custòdia per província i la superfície	13
2	Aspectes positius i negatius del procés de custòdia del territori a Catalunya	22
3	Resum de criteris i indicadors.	34
4	Criteri econòmic per l'entitat.	38
5	Valoració del criteri econòmic de l'entitat.	39
6	Previsions estatutàries mínimes que ha de tenir l'entitat de custòdia.	40
7	Valoració del criteri Estatuts.	41
8	Criteri d'experiència de l'entitat signant.	42

9	Valoració de l'experiència.	42
10	Format i valoració del contracte.	43
11	Valoració de la legalitat mínima del contracte.	44
12	Taula d'avaluació de la vigència del contracte	45
13	Valoració en funció de la informació base disponible.	46
14	Indicador dels valors d'interès destacats.	47
15	Avaluació dels valors de la propietat.	47
16	Indicador d'impactes i amenaces detectats	48
17	Valoració dels impactes i les amenaces de la finca.	49
18	Indicador sobre la planificació de l'acord per mitjà d'un pla de gestió.	49
19	Valoració de la gestió i planificació.	50
20	Existència i definició d'objectius de l'acord.	51
21	Avaluació del redactat d'objectius.	52
22	Fitxa tècnica de la finca en anàlisi.	56
23	Fitxa tècnica d'avaluació de l'acord de custòdia.	57
24	Resum gràfic de la fitxa tècnica d'avaluació de l'acord.	58
25	Fitxa tècnica de l'experiència 1.	59
26	Valoració de la inclusió pressupostària de Can Vilallonga.	60
27	Valoració dels Estatuts del Consorci de les Gavarres.	63
28	Experiència del Consorci de les Gavarres.	64
29	Valoració de la forma del contracte.	64
30	Valoració de la legalitat del contracte.	67
31	Valoració de la vigència del contracte.	68
32	Valoració de la informació base disponible.	69
33	Vocació forestal 1.	73
34	Vocació forestal 2.	73
35	Vocació forestal 3.	73
36	Vocació forestal 4.	74
37	Detecció de problemàtiques en la finca.	74
38	Valoració de la informació del pla de gestió.	77
39	Valoració dels objectius de Can Vilallonga.	78
40	Puntuació de Can Vilallonga.	81
41	Resum gràfic de l'experiència de Can Vilallonga.	81
42	Fitxa tècnica de l'experiència 2.	82

43	Valoració de la inclusió pressupostària de la Rectoria de la Selva.	83
44	Valoració dels Estatuts de la Fundació Catalana de l'Esplai.	86
45	Experiència de la Fundació Catalana de l'Esplai.	87
46	Valoració de la forma del contracte.	87
47	Valoració de la legalitat del contracte.	89
48	Valoració de la vigència del contracte.	89
49	Valoració de la informació base disponible.	90
50	Informació dels valors de la finca.	91
51	Detecció de problemàtiques en la finca.	92
52	Valoració de la informació del pla de gestió.	93
53	Valoració dels objectius de la Rectoria de la Selva.	94
54	Puntuació de la Rectoria de la Selva.	95
55	Resum gràfic de l'experiència de la Rectoria de la Selva.	96
56	Fitxa tècnica de l'experiència 3.	97
57	Valoració de la inclusió pressupostària de la Roca del Drac.	98
58	Valoració dels Estatuts de l'Ajuntament de Sant Celoni.	101
59	Experiència de Sant Celoni.	102
60	Valoració de la forma del contracte 1 i 2.	102
61	Valoració de la legalitat del contracte.	105
62	Valoració de la vigència del contracte.	106
63	Valoració de la informació base disponible.	107
64	Informació dels valors de la finca.	108
65	Detecció de problemàtiques en la finca.	108
66	Valoració de la informació del pla de gestió.	109
67	Valoració dels objectius de la Roca del Drac.	110
68	Puntuació de la Roca del Drac.	112
69	Resum gràfic de l'experiència de la Roca del Drac.	113
70	Resum de la inclusió pressupostària de les experiències.	116
71	Resum de les previsions estatutàries de les experiències.	117
72	Resum de l'experiència de les experiències.	119
73	Resum de la forma del contracte de les experiències.	120
74	Resum de les previsions legals mínimes de les experiències.	121
75	Resum de la vigència del contracte de les experiències.	123
76	Resum de la informació base i gestió de l'experiència 1.	124

77	Resum de la informació base i gestió de l'experiència 2.	125
78	Resum de la informació base i gestió de l'experiència 3.	125
79	Resum de la redacció dels objectius de les experiències.	126
80	Satisfacció de l'experiència 1.	127
81	Satisfacció de l'experiència 3.	127
82	Definició d'ítems de les propostes de millora.	134
83	Definició del grau de prioritat.	134
84	Sobre la petjada de carboni del projecte.	144
85	Sobre el pressupost del projecte.	145
86	Diagrama de Grannt.	146

Resum executiu

En l'actualitat existeixen plans com el Pla d'Espais d'Interès Natural o la Xarxa Natura 2000 que tenen per objectiu la conservació d'hàbitats i la biodiversitat, planificació del territori o la gestió dels espais naturals. Però què passa si afegim altres dimensions com el desenvolupament comunitari, l'educació ambiental, implicació pública i privada o la promoció de l'economia local i sostenible? Doncs aleshores parlem de la custòdia del territori. Una estratègia que apareix a Catalunya durant els anys 80 com una eina per protegir espais privats d'alt valor natural, cultural o paisatgístic.

Mitjançant un contracte, les propietats i les entitats de custòdia pacten uns compromisos que les parts han de dur a terme durant el termini pactat, amb la finalitat de millorar els valors de les finques i desenvolupar el conjunt del territori. Poden signar contractes un ventall ampli d'actors i tenir diferents rols. Les empreses, associacions, fundacions, ens locals o supramunicipals assumeixen el rol de propietaris si consten de finques a protegir. O bé actuen d'entitats de custòdia, és a dir, les receptores de la gestió de les finques que cal conservar. Tenint en compte que la custòdia implica la cessió d'ús d'una finca per part d'una propietat cap a una entitat de custòdia, hauríem de comptar amb una legislació que definís quins són els límits i què implica a nivell normatiu. Però no existeix aquesta normativa, el que tenim és un conjunt de lleis com la d'associacions; fundacions; ordenació, gestió i planificació del paisatge; patrimoni natural i biodiversitat, entre altres, que unides formen un marc insuficient i generalista per dur a terme la custòdia.

Un cop integrem la varietat d'actors amb un marc normatiu difícil de gestionar ens qüestionem quina és la situació actual a Catalunya. Per poder respondre aquesta pregunta, es realitza un anàlisi de 3 experiències de custòdia que estiguin en funcionament i vigència, i així poder observar quins elements faciliten la custòdia i quins no. Aquest aspecte ens poden donar resposta a una segona pregunta respecte quin és grau d'acompliment dels contractes.

Per poder avaluar les experiències de forma objectiva, constem de diferents criteris amb els seus indicadors que recullen diferents característiques de l'experiència. Podem diferenciar els criteris per *entitats de custòdia* i els de *contracte*. És important saber com de capaç és l'entitat a complir l'acord i si el que preveu és assolible i facilita la gestió en les finques. Els criteris utilitzats per les entitats de custòdia són la inclusió pressupostaria de l'acord, els estatuts i l'experiència. Aquestes dimensions de les entitats ens poden donar una idea de com de capaces són aquestes. Per exemple, incloure l'acord ens els pressupostos ens pot donar una idea de com de planificat està i com el tenen en compte. O com els estatuts ens garanteixen que existeixen els mecanismes adequats en l'entitat perquè la custòdia es pugui dur a terme, així com l'experiència que avala o no l'activitat de l'entitat.

Respecte el contracte interessava saber quina seguretat jurídica gaudia, és a dir, quins aspectes legals s'inclouen en cas d'incompliment o conflicte. En aquesta mateixa línia, també és important conèixer com es garanteix la vigència del contracte, ja que parlem d'acords que poden tenir terminis curts o molt llargs. Aquesta vigència em va semblar un factor important en quan a que l'entitat de custòdia es podia declarar incapaç de

seguir amb aquell conveni o que es dissolgués. Seguidament, s'ha considerat molt important la informació de la finca per tal de tenir una bona diagnosi del seu estat i el pla de gestió que ajudi a restaurar, millorar o mantenir l'estat de la propietat. No podia entendre la custòdia del territori com un simple contracte que no inclogui una part fonamental de gestió, per tant, és un criteri a tenir molt en compte així com la seva aplicació. També he tingut en consideració la redacció d'objectius per veure com ajudaven o no a aconseguir accions més planificades, realistes, adequades, mesurables i avaluables, característiques importants en la implementació de gestió. Per acabar, vaig considerar que fer un enquesta a les parts dels convenis seria interessant per contrastar l'objectiu de saber quin grau d'acompliment gaudien les experiències analitzades i quina percepció tenien de la custòdia del territori.

Per poder efectuar la diagnosi, s'escullen de forma arbitrària les experiències de: Can Vilallonga gestionada per el Consorci de les Gavarres, La Roca del Drac custodiada per l'Ajuntament de Sant Celoni i la Rectoria de la Selva conservada per la Fundació Catalana de l'Esplai. L'anàlisi de la seva documentació ens ha permès establir quines experiències han tingut més rellevància i quins elements han facilitat o perjudicat l'activitat.

Hem pogut observar que cap de les entitats de custòdia tenia els acords de custòdia inclosos en els pressupostos. Aquest fet hem pogut constatar que no esdevé un element diferenciador en aquestes experiències, perquè la Fundació Catalana de l'Esplai consta d'un acord d'èxit en gestió. En canvi, les altres dues entitats tenen més problemàtica. Els Estatuts de la Fundació també destaquen sobre la resta, sota una estratègia marc desenvolupen la custòdia molt més que el Consorci i l'Ajuntament. Per tant, uns estatuts ben definits i estructurats els ha donat certa avantatge respecte els altres. La informació base i la documentació dels valors de la finca ha esdevingut un criteri força igualat en les tres experiències, la diferència ha estat que la Fundació Catalana de l'Esplai ha tingut millors resultats gràcies a informes ben planificats en el temps i a un sistema de seguiment i avaluació que les altres no tenien.

En general, els actors que han respòs a les enquestes (Consorci i Ajuntament) mostren satisfacció en referència a l'acord, aquest fet ens revela que tot i tenir una mancança en temes de gestió o d'estatuts, les parts queden satisfetes. Cal tenir en consideració que els objectius marcats estaven molt ben redactats, però l'ambició pot haver esdevingut escassa i per això les experiències tenen una satisfacció de 4 sobre 5. Per finalitzar, a nivell legal només tenim a l'Ajuntament de Sant Celoni que garanteixi la vigència del contracte, fet que potencia i facilita que l'acord es dugui a terme al llarg del temps. A més, hem pogut observar que l'actual normativa és poc inclusiva, però dels pocs elements que hi ha, les experiències no compleixen. Per exemple, presentar un pressupost i un pla de gestió previ a la signatura de l'acord.

Amb tot això, la custòdia és un mecanisme que ofereix moltes possibilitats, però cal seguir treballant per millorar-la, cal tenir en compte tota la documentació i formació que ofereix la Xarxa de Custòdia del Territori i fomentar un desenvolupament de la normativa.

1. ANTECEDENTS

1.1. Definició de custòdia del territori

Per entendre la totalitat del document cal saber de què parlem. La custòdia del territori té definicions que concreten a nivells diferents en què consisteix aquesta pràctica. Per tant, l'objectiu d'aquest apartat és aproximar-se al màxim a la realitat de la custòdia per entendre com funciona.

Una de les primeres definicions utilitzades a Catalunya es va crear a la Declaració de Montesquiú, unes Jornades Internacionals sobre custòdia del territori celebrades a Osona l'any 2000:

"Conjunt d'estratègies diverses (d'educació, de gestió, de mediació, de desenvolupament comunitari...), que pretenen afavorir i fer possible la responsabilitat en la conservació i l'ús adequat (sostenible) de l'espai terrestre, fluvial i marí i dels seus recursos naturals, per part de propietaris i usuaris d'aquest territori, i s'adreça principalment a la propietat privada."

Segons la Xarxa de Custòdia del Territori, la custòdia del territori és el conjunt d'estratègies i instruments que tenen per objectiu implicar els propietaris i usuaris del territori en la conservació i el bon ús dels valors i els recursos naturals, culturals i paisatgístics.

També la podem definir com: "un conjunt d'estratègies i instruments que pretenen establir acords i vies de col·laboració entre diferents agents públics i privats, amb l'objectiu de conservar els valors naturals, culturals i paisatgístics del territori i promoure un ús responsable dels seus recursos" (Asensio, N. 2005). En aquestes definicions podem afegir altres funcions que també expliquen quines són les intencions de la custòdia territorial: "aconseguir la propietat de terrenys de gran valor; planificar, restaurar i gestionar indrets de valor, en propietat o en acord; i promoure l'activitat econòmica sostenible als indrets que mantenen la propietat o en acord de custòdia, fomentant una producció agrària, ramadera i forestal, o un ús públic i un turisme, compatibles amb la conservació dels valors de les finques" (Basora, X. 2010).

1.2. Evolució de la custòdia del territori

Un cop entesa la teoria i el que implica aquest mecanisme territorial coneixerem quins van estar els motius per posar en marxa la custòdia i de quina forma es va fer. Si identifiquem els orígens pot ser més fàcil entendre per què quelcom es fa servir d'una manera o té les característiques que té.

1.2.1. Evolució de la custòdia del territori: àmbit internacional

El concepte neix l'any 1895 amb l'establiment del National Trust al Regne Unit i el bategen com a *land stewardship*. Es va seguir estenent fins als Països Baixos on es va fundar l'any 1905 el *Natuurmonumenten* i *Landschappen* posteriorment. A continuació, l'any 1975 va iniciar-se el Conservatori francès del litoral que utilitzava les eines que tenia com administració per la creació d'acords voluntaris.

L'any 1989, països com la República Txeca, Polònia, Hongria i Eslovàquia van començar una dècada d'intercanvi i debat de nous enfocaments per la gestió i la conservació de la terra (Sabaté, X. 2013).

El moviment de la custòdia del territori va començar a tenir importància a nivell internacional, i s'emprenien experiències al mateix moment que es definia el concepte en qüestió.

1.2.2. Evolució de la custòdia del territori: àmbit espanyol

La custòdia del territori va començar a aparèixer internacionalment, com hem vist en l'anterior apartat, a finals del segle XIX. La primera experiència a l'Estat espanyol es va iniciar l'any 1974 amb la creació del Refugi de Rapinyaires de Montejo de la Vega a Segovia, impulsat per Félix Rodrigo de la Fuente y WWF/Adena. Seguidament, van aparèixer altres experiències com: Associació per la Defensa de la Naturalesa i els Recursos d'Extremadura (ADENEX), SEO - Birdlife, Fundación Oso Pardo, Fundación Global Nature, Fundació Territori i Paisatge, entre d'altres.

Amb la firma de la Declaració de Montesquiú, que es desenvolupa més endavant, a nivell espanyol comencen a aparèixer moviments com la XCT.

- 2003: Xarxa de Custòdia del Territori, Catalunya.
- 2005: Avinença, Associació Valenciana de Custòdia i Gestió del Territori.
- 2006: Ínsulas, Xarxa Andalus de Custòdia i Gestió del Territori.
- 2006: ICTIB, Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears.
- 2008: Associació Gallega de Custòdia del Territori (Galícia).

Cal reconèixer l'aparició del *Foro Estatal de Custodia del Territorio*, com una organització institucional que treballa de manera estratègica i conjunta per la promoció institucional, social, legal i tècnica a nivell estatal de la custòdia territorial, la seva aplicació en gestió i conservació del patrimoni natural, cultural i del paisatge.

Gràcies a totes aquestes entitats s'han pogut fer varies Jornades Estatals sobre la Custòdia del Territori des de l'any 2004. Normalment es fan cada dos anys, i serveixen per intercanvia experiències dins l'Estat i amb altres països sobre els principals reptes de consolidació de la custòdia a Espanya¹.

1.2.3. Evolució de la custòdia del territori: àmbit català

Durant els anys 70 s'inicia tot el moviment a l'Estat espanyol, no és fins a finals dels anys 80 que Catalunya comença a tenir iniciatives amb custòdia del territori. L'origen el podem trobar l'any 1987, gràcies a ADEPAR que proposa la conservació d'unes basses de propietat privada on s'hi poden trobar tortugues d'aigua.

Dos anys més tard, al 1989, veiem els primers acords de custòdia promoguts per una ECT pública en el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa on hi participen diversos propietaris de zones forestals.

¹ Fundación Biodiversidad - Plataforma Custodia del Territorio. <http://custodia-territorio.es/>

Iniciats els anys 90 s'aconsegueixen diversos acords de gestió amb la Generalitat de Catalunya com per exemple: la reserva marina de Ses Negres a Begur, la platja dels Muntanyans a Torredembarra o bé el canyissar de Sebes a Flix. Trobem a l'any 1994 els primers acords de custòdia gràcies a l'associació La Bassa Roja amb propietaris privats a través d'una ECT privada. Al 1997 neix la Fundació Natura i la Fundació Territori i Paisatge, que esdevenen punts forts d'impuls de la custòdia en l'àmbit català (Bonaventura, N. 2008).

La distribució geogràfica dels acords de custòdia és:

Taula 1. Distribució del nombre d'acords de custòdia per província i la superfície. Font: Setè inventari d'acords i entitats de custòdia del territori a Catalunya, 2017.

	Nombre d'acords	Superfície (ha)
Comarques de Barcelona	147	7.021
Comarques de Girona	249	9.454
Comarques de Lleida	93	14.557
Comarques de Tarragona	150	8.210
Sense dades	126	830
TOTAL	765	40.072

Segons aquest inventari hi ha hagut dues dades significatives des de la redacció del cinquè inventari l'any 2012, un creixement d'un 25% en nombre d'acords i un augment de l'1,4% d'hectàrees en custòdia en tot el territori català.

Figura 1. Gràfic de l'evolució del nombre d'acords en 15 anys. Font: Setè inventari d'acords i entitats de custòdia del territori a Catalunya.

Com podem veure a la figura 1, l'evolució del nombre d'acords és molt important en els últims 10 anys, aconseguint que des del 2007 els augments d'un any a l'altre siguin més acusats. La davalla de l'any 2017 és el fruit d'eliminar acords de custòdia que no han passat una avaluació més rigorosa en el VIIè Inventari (Carnicero, P. 2017).

És interessant veure com aquesta distribució de la custòdia del territori es veu reflectida cartogràficament, en la figura 1 podem observar com estan repartits els acords per comarques.

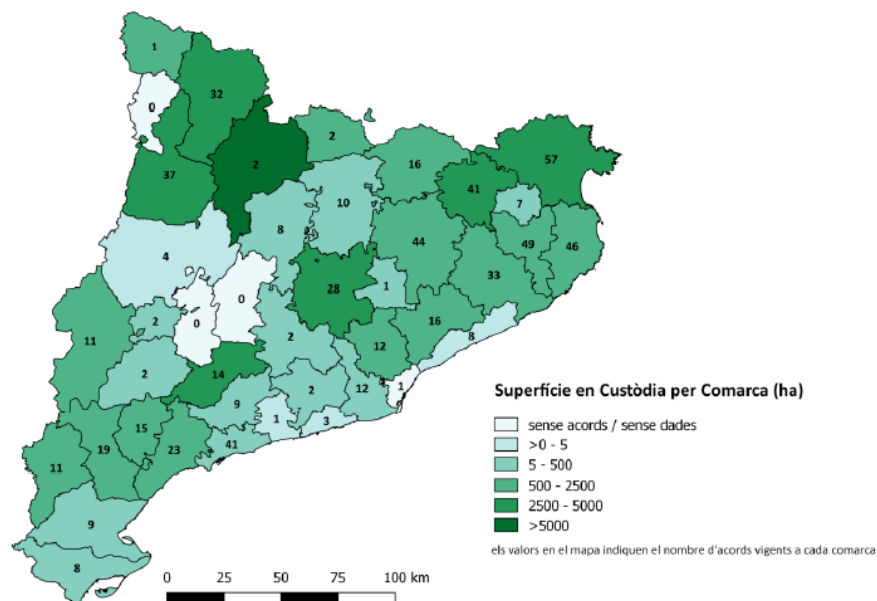

Figura 2. Mapa del nombre d'acords de custòdia extret del Setè inventari d'acords i entitats de custòdia del territori a Catalunya, 2017

També cal tenir en compte que el nombre d'acords no implica necessàriament que hi hagi un nivell elevat de superfície protegida. Per tant, veiem a la figura 2 les hectàrees que estan subjectes a acords de custòdia.

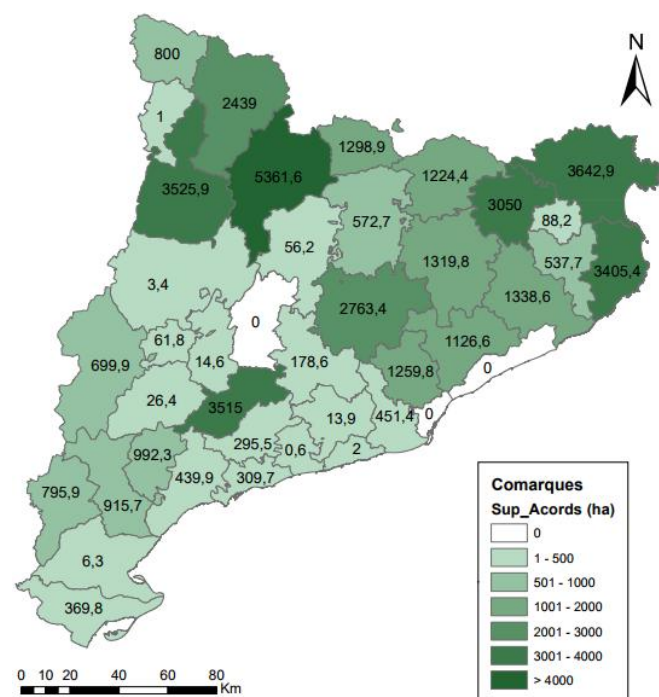

Figura 3. Mapa de superfície amb acords de custòdia extret del Sisè inventari d'acords i entitats de custòdia del territori a Catalunya, 2015.

1.2.3.1. La Declaració de Montesquiú

Del 9 al 11 de novembre de l'any 2000 van tenir lloc les *Jornades internacionals de custòdia del territori* al Castell de Montesquiú, a Osona. Durant aquets dies es va convidar a membres interessats en la conservació i gestió del territori, el paisatge i els hàbitats de Catalunya. Hi va haver la participació de ponents representants de Canadà, Estats Units, França i Itàlia.

En aquesta declaració es van dur a terme les següents tasques:

- Definició de custòdia del territori.
- Reconèixer el seu valor i la oportunitat que suposa per la conservació.
- Preveure mecanismes legislatius útils per la custòdia.
- Marcar reptes a assolir.
- Veure que era el convenient per avançar en aquest àmbit.

A més a més, es van marcar uns objectius per actors assistents a les Jornades:

- **Entitats signants i altres que s'hi volguessin afegir:** promoure la posada en marxa de la Xarxa Catalana de Custòdia del Territori.
- **Entitats promotores:** vetllar per la posada en marxa de la XCT i elaborar catàlegs d'incentius i iniciatives de custòdia.
- **Òrgan assessor de l'Administració catalana i el Parlament:** exercir les seves funcions d'assessorament i promoció de la custòdia del territori.
- **Persones interessades assistents:** difondre la Declaració i vetllar per la seva aplicació.
- **Entitats promotores XCT:** compromís de difondre i demanar subscripció a la Declaració d'altres administracions i responsables públics, com també promoure-ho a altres àmbits geogràfics.

Extret de la pròpia Declaració de Montesquiú de custòdia del territori, 2000.

1.2.3.2. La Declaració de Montesquiú +10

El 18 de novembre de 2010 es van celebrar els 10 anys de la Declaració de Montesquiú a l'auditori de La Pedrera de CatalunyaCaixa. Es va desplegar un dispositiu per seguir l'acte en directe i per Twitter. Un dels incentius d'aquestes Jornades va ser que, per cada persona que vingués es cobriria el cost de 100 m² de conservació al bosc de la Rovira (Camprodon, Girona) amb un acord de custòdia de 25 anys.

1.3. Procés de custòdia

En aquesta secció següent coneixerem quines són les fases del procés de custòdia i què impliquen.

Tal com podem veure a la figura 4, en aquest treball definim 4 fases diferenciades respecte el procés de custòdia. Aquestes sorgeixen d'unificar les classificacions que proposen *Basora, X. (2010)* i *Asensio, N. (2010)*.

Figura 4. Esquema del procés de custòdia. Font: Elaboració pròpia a partir de la recerca d'informació.

S'identifica una fase prèvia, no inclosa dins l'esquema, a la "selecció d'espai".

Cal que l'entitat de custòdia hagi proposat i tingui integrat un conjunt de criteris de selecció d'espais amb els quals tots els membres hi estiguin a favor, aprovats per la direcció de l'entitat i, recomanablement, quantificables.

- Selecció d'espai:

Els projectes són avaluats amb els criteris anteriors i es realitza una visita a la propietat per acceptar-la o rebutjar-la. Fruit del treball de camp s'ha de justificar si es tira endavant o no la custòdia, per tant, es redacta una memòria amb tots els detalls i valors de la finca per verificar les dades.

Cal tenir en compte zones prioritàries, per exemple àrees protegides o bé superfícies que competeixen a altres entitats de custòdia. "Cada una de les iniciatives de custòdia de l'entitat és planificada de manera que les accions que garanteixen la protecció, millora i/o restauració dels valors de conservació estan previstes, prioritzades i pressupostades" (*Guia preliminar de bones pràctiques a entitats de custòdia, 2010*).

Si l'entitat no pot assumir els recursos que es necessiten buscarà aliances.

- Contacte:

Un cop recopilada tota la informació possible de la finca es presenta al propietari, mitjançant una entrevista, amb una explicació de què és la custòdia i en que consisteix la iniciativa en concret. El interlocutor en una d'aquestes entrevistes és un representant de l'entitat per tal de garantir un tracte humil i pacient.

Amb cada contacte s'intenta complir que: hi hagi sensibilització educativa, oferir suport tècnic i assessorament, informació periòdica de la finca, aconseguir reconeixement social i informar de possibles beneficis fiscals.

– Negociació:

Es transmet informació verídica sobre la propietat i el projecte que s'hi vol dur a terme sense crear expectatives que no es podran complir. A continuació, s'explica de nou en què consisteix la custòdia i es llegeix el que haurà de complir el propietari i l'ECT.

Finalment, l'entitat donarà el consell al propietari a que demani un assessor legal abans de signar.

– Seguiment:

Aquesta fase només s'iniciarà si hi ha acord i es firma el contracte.

Durant les anteriors fases i el seguiment, s'ha de tenir molt en compte la capacitat de l'entitat. Per tant, l'estratègia que s'ha de seguir a llarg termini ha de constar de recursos suficients per complir els acords i compromisos amb el propietari. L'entitat presenta un pressupost per tot el termini de l'acord signat i un protocol per si aquesta es dissolgués.

Es preveu una visita anual a la finca per avaluar els objectius proposats i acceptats per el propietari, i es crea documentació dels seguiments, acords i visites.

1.3.1. Actors

Per acabar d'incorporar com és el procés de custòdia territorial cal entendre quin són els actors que hi participen i quins rols tenen. Veurem com els podem definir i com es relacionen entre ells. Ja que parlem de custòdia territorial municipal, s'explicarà més detalladament els ens locals que la resta d'actors (Basora, X. 2005).

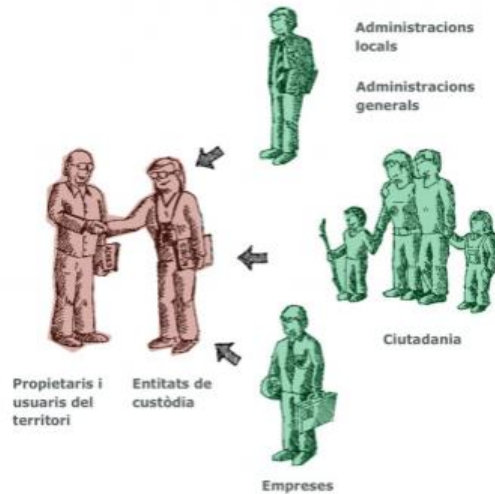

Figura 5. Mapa d'actors. Font: extret del portal web de la Xarxa de Custòdia del Territori.

- Administracions locals:

Ens en l'àmbit municipal i supramunicipal que per les característiques que presenten fan idònia la implementació de la custòdia del territori. La relació propera amb la ciutadania i la coneixença de l'entorn són les qualitats que faciliten la signatura d'acords.

Les administracions locals tenen diversitat de funcions, ja que poden actuar amb els 3 rols diferents:

- Si té el paper de **promotor** de la custòdia pot arribar a tenir les següents oportunitats d'acció:
 - Convidar reunions informatives amb alcaldes, regidors i tècnics.
 - Incentivar campanyes de sensibilització sobre la custòdia territorial.
 - Promoure el naixement de òrgans específic per impulsar aquesta eina.
 - Incloure mecanismes de custòdia en el planejament urbanístic i territorial.
 - Elaborar i executar documents de planificació ambiental que adoptin la custòdia del territori.
 - Disseny i aplicació d'una estratègia o pla local per la promoció de la custòdia.

- Facilitadors del contacte i el diàleg entre propietaris/es i entitats de custòdia.
 - Tècnics municipals com a promotors de la custòdia.
 - Buscar maneres de col·laborar amb entitats de custòdia per espais d'interès local amb propietat privada.
 - Fons local per la custòdia territorial.
- Si té el paper de **propietari** del territori té el següent ventall de tipus de béns al seu càrrec:

Ho definim segons el *Real Decreto 1372/1986, del 13 de junio sobre el Reglamento de Bienes de las Entidades Locales*.

- **Béns de domini públic:** béns d'ús o servei públic i en formen part els camins, places, carrers, passejos, aigües de font i estancs, ponts i altres obres públiques aprofitament o utilització general del qual la conservació i la policia siguin de competència local.

El que més s'adequa a la custòdia del territori en aquest tipus serien les zones costaneres, els marges dels rius, camins públics.

- **Béns comunals:** aquells que només poden pertànyer als Municipis i entitats locals menors, aprofitament del qual correspon als veïns.

El que s'intenta en aquets casos és aconseguir drets en aprofitament forestal, agrícola, ramader i cinegètic per no exercir-los i conservar el medi.

- **Béns patrimonials municipals:** aquells béns que sent de propietat local no estan destinats a l'ús públic ni afectats per algun servei públic i poden constituir fonts d'ingressos per l'erari² de l'Entitat.
- Si el seu paper és com **entitat de custòdia** hauria d'assumir:
- Aconseguir signar acords de custòdia amb propietaris privats per la conservació del territori.
 - Impulsar la protecció legislativa de finques de propietat privada.

² Erari: tresor públic. www.diccionari.cat

- Redactar estudis i inventaris de finques amb algun tipus d'interès de conservació per dur a terme projectes o acords de custòdia
- Aconseguir acords amb entitats privades de custòdia disposades a cedir la gestió de la finca de la seva propietat a l'ajuntament.
- Arribar a acords conjunts de custòdia.
- Suport al manteniment d'activitats agràries i forestals respectuoses amb l'entorn de les finques.

- Administracions generals:

Definim com administració general aquelles que prenen decisions polítiques i legislatives i, que en el nostre cas, incideixen sobre el territori i la seva conservació. Cal que aquestes decisions estiguin orientades a reforçar la millora de la custòdia del territori i l'ús responsable dels recursos.

Les seves principals accions haurien de ser: crear polítiques de conservació i coordinades entre diferents institucions, atorgar recursos econòmics, proporcionar suport tècnic i material, creació d'una normativa adequada i fomentar aliances estables per impulsar el mecanisme en qüestió.

- Propietaris del territori:

Actor bàsic per dur a terme els acords de custòdia, és qui té la titularitat de la propietat i no cal que siguin persones físiques, sinó que, poden ser propietaris ajuntaments i altres administracions o bé béns de domini públic o propietat corporativa.

- Entitat de custòdia:

Poden ser públiques o privades i el BOE expressa en la llei 42/2007 sobre *Patrimoni Natural i Biodiversitat* que una entitat de custòdia és "una organització pública o privada, sense ànim de lucre, que porta a terme iniciatives que inclouen la realització d'acords de custòdia del territori per la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat."

Entre d'altres, les principals accions que organitzen són: planificar, restaurar i gestionar indrets de valor, assolir acords de custòdia, organitzar activitats d'educació i sensibilització ambiental, promoure l'activitat econòmica sostenible...

Són els facilitadors que promouen acords entre propietat privada i administració.

– Ciutadania i usuaris:

El seu paper és donar suport a les entitats privades de custòdia i reclamar a les administracions i/o altres agents socials un major compromís respecte la conservació del territori. Aquest actor té un portal web propi (www.viulaterra.cat) per poder participar en la custòdia del territori.

Entenem per usuaris aquelles persones o col·lectius que usen o gestionen el territori.

▪ Empreses:

Aquest actor pot contribuir a la conservació del medi natural i el paisatge amb les seves inversions. Amb les seves accions es pot donar una nova dimensió social de l'empresa i esdevenir un punt de suport en la custòdia del territori. Qualsevol tipus d'empresa pot fer-ho.

Com hem vist, les empreses també poden fer la funció de propietàries de terrenys.

1.3.2. Avantatges i inconvenients

Taula 2. Aspectes positius i negatius del procés de custòdia del territori a Catalunya. Font: Gestió i conservació de la Natura, Pietx, 2008, p.42

Positiu	Negatiu
– Reflexió teòrica sòlida prèvia sobre el paper de la custòdia en la política territorial i de conservació. Debat amb agents pertinents (agraris, forestals, jurídics, parlamentaris, etcètera) – Participació àmplia en el procés, de manera que es facilita el consens i la base d'implicació futura de les persones i de les organitzacions. – La Declaració de Montesquiú i el noticiari electrònic Custòdia de 30 en 30, elements clau d'implicació inicial. – El treball en xarxa facilita la potenciació mútua de les entitats. Aglutina i economitza esforços i fomenta la participació. – Grups de treball, comissions i iniciatives temàtiques de participació. – Creixement i legitimació sostinguts durant quatre anys. – Diversitat elevada entre els membres d'altres organitzacions amb relació a la xct. – Sistematització i aplicació objectiva de models estandarditzats de planificació, d'execució i de seguiment. – Capacitat per debatre i crear projectes clau per al reforçament i la millora. – Existència de suports institucionals clau.	– Excés d'expectatives en el concepte i en les entitats de custòdia. – Falta de professionalització i de capacitat de resposta. – Risc d'una xarxa excessivament potent en comparació de les entitats que en formen part. – Desconeixement social del concepte de custòdia: ciutadania i propietaris. – Risc d'impossibilitat de donar resposta a expectatives tan diverses al si de la xct. – Dificultat d'assegurar la formació i la capacitat d'un col·lectiu tan gran i amb tan poc temps. – Velocitat del procés elevada, assoliment de resultats i necessitat de consolidació a un ritme igual. – Manca d'entitats centrades en la custòdia del territori. Entitats petites i amb moltes línies d'activitat. – Dificultat de connectar amb precisió el procés social de la custòdia amb els resultats reals de la conservació del patrimoni i de la biodiversitat.

Si la propietat signa un acord de custòdia pot aconseguir varis avantatges (Asensio, N. 2005):

- Assessorament legal i gravàmens fiscals³.
- Reconeixement social.
- Solucionar planificacions de la propietat i suport en la redacció de plans de gestió o conservació a llarg termini.
- Prestigi en cas de finca d'explotació de recursos naturals.

³ Gravàmens fiscals: bonificacions econòmiques.

- Suport econòmica.
- Col·laboració continua entre la propietat i l'ECT.
- Entre altres de caràcter més simbòlic com: satisfacció, foment del debat familiar...

Les següents expectatives són oportunitats que, segons el context, no es podran assumir (*Bonaventura, N. 2008*):

- Acords amb seguretat jurídica i de terminis elevats.
- Detallar incentius fiscals a propietaris, entitats i terceres persones participants del procés.
- Encaix de les Administracions locals, procés de transposició d'institucions estatals a locals.
- Participació en Xarxa Natura 2000, espais agraris, litorals, de valor paisatgístic i sòl no urbanitzable de valor local.
- Increment del coneixement i reconeixement dels actors de la custòdia del territori.
- Oportunitats i autonomia de finançament.
- Increment significatiu de la capacitat d'incidir de manera efectiva en la conservació del medi natural.

1.4. Marc normatiu

En aquest capítol s'exposarà sota quin marc legal s'empara la custòdia del territori, quines lleis s'han utilitzat i per què. És important tenir la visió normativa per acabar d'entendre amb exactitud com funcionen les experiències de custòdia territorial.

La custòdia territorial no té un marc normatiu que englobi tota la seva naturalesa, el que s'ha dut a terme en la matèria és veure quina legislació existent pot ser útil per la seva gestió. Per tant, mitjançant el *Butlletí Oficial de l'Estat* i el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* s'han extret lleis que han servit per facilitar les iniciatives dels acords de custòdia.

1.4.1. Llei Orgànica 1/2002, del 22 de març

Recollida en el BOE i **reguladora del dret d'associació** que calia ampliar de l'article 22 de la Constitució Espanyola. El que es preveu, per exemple, és que: les associacions no tinguin ànim de lucre, que l'administració fomentarà la constitució i desenvolupament d'associacions que realitzen activitats d'interès general o que es constitueixen mitjançant un acord de tres o més parts físiques o jurídiques legalment constituïdes, que es comprometen a posar en comú coneixement, mitjans i activitats per aconseguir unes finalitats lícites, comuns i d'interès general o particular, i es doten d'uns Estatuts que regeixen el funcionament de l'associació.

1.4.2. Llei 50/2002, del 26 de desembre

Recollida en el BOE i **reguladora de les fundacions** que calia desenvolupar de l'article 34 de la Constitució Espanyola. El que podem trobar dins la Llei és que: la fundacions són constituïdes sense ànim de lucre, per voluntat dels creadors i tenen afectat el seu patrimoni a llarg termini per la realització d'accions d'interès general, com per exemple: la defensa del medi ambient o la investigació científica o tecnològica. També inclou, en l'article 3, que la finalitat fundacional ha de ser beneficiar a col·lectivitats genèriques de persones i no ha tenir una utilitat de donar prestacions a persones lligades amb una relació d'afectivitat amb el fundador o patró.

1.4.3. Llei 4/2008, del 24 d'abril

Recollida en el llibre tercer del Codi civil de Catalunya i és la que **gestiona els conflictes d'interessos entre persones jurídiques**. El que es preveu és que: hom no pot intervenir en la presa de decisions o l'adopció d'acords en els assumptes en què tinguin un conflicte d'interessos amb la persona jurídica, els òrgans de govern de les persones jurídiques han de comunicar qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, que tinguin amb la persona jurídica. S'apliquen a persones amb funcions de direcció la inhabilitació i la actuació en cas de conflicte d'interessos (en el cas de Fundacions). També es contempla el vet a vot.

1.4.4. Llei 15/2009, del 22 de juliol

Creació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya mitjançant la llei esmentada. Aquesta va ser desenvolupada de l'article 65 de l'Estatut d'autonomia de

Catalunya recollida en el DOGC que s'usa com a **mediadora en l'àmbit del dret privat**. Legislació útil com a instrument alternatiu a la causa judicial.

1.4.5. Llei 19/2014, del 29 de desembre

Recollida en el DOGC, sobre la **transparència, l'accés a la informació pública i al bon govern**. L'objecte d'aquesta llei inclou, entre altres: regular i garantir la transparència de l'activitat pública, aplicar el govern obert i fomentar la participació i la col·laboració ciutadanes, establir un sistema de relació entre les persones i l'Administració pública. Els preceptes d'aquesta llei es poden aplicar a totes aquelles persones físiques o jurídiques que tenen relació directa amb l'Administració pública. L'incompliment dels deures de transparència i informació pública té com a resposta l'aplicació d'un règim sancionador a les entitats.

1.4.6. Llei 1/2008, del 20 de febrer

Recollida en el DOGC, sobre **contractes de conreu**. S'entén per contracte de conreu aquells d'arrendament rústic, parceria i, en general, tots els contractes que sigui de la seva denominació, pels quals se cedeix l'aprofitament agrícola, ramader o forestal d'una finca rústica.

1.4.7. Llei 8/2005, del 8 de juny

Recollida en el DOGC, sobre la **protecció, gestió i ordenació del paisatge**. L'objecte d'aquesta llei és el reconeixement, la protecció, la gestió i la ordenació del paisatge, a fi de preservar els seus valors naturals, patrimonials, culturals, socials i econòmics en un marc de desenvolupament sostenible. Es fomenta l'adopció de mesures protectores, les conseqüències d'edificació, la col·laboració públic-privada, la participació en les polítiques de paisatge dels agents socials... entre molts altres aspectes.

1.4.8. Llei 3/2017, del 15 de febrer

Recollida en el DOGC que actualitza els contractes i és la definició de l'estructura del llibre VI del Codi Civil de Catalunya, sobre les **obligacions i els contractes**.

Es "regula el contracte de compravenda i de permuta, la modificació i la incorporació dels contractes regulats en lleis especials i substitueix la Compilació del Dret civil de Catalunya."

1.4.9. Llei 42/2007, de 12 de desembre

Recollida en el BOE, sobre **Patrimoni Natural i de la Biodiversitat**. Pel que fa a la custòdia territorial, en l'article 3.9 es recull com una definició d'eina per la conservació, així com les entitats de custòdia. L'article 76 ens anuncia que es fomentarà la custòdia del territori mitjançant acords entre entitats de custòdia i propietaris de finques privades o públiques que tinguin per objectiu principal la conservació del patrimoni natural i la seva biodiversitat. El segon apartat de l'article 76 defineix que es podrà cedir la gestió total o parcial dels espais naturals a entitats de custòdia.

Finalment, l'article 78 m), informe que es podran finançar accions específiques relacionades amb la custòdia del territori mitjançant el Fons de Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

1.4.10. Avantprojecte de la Llei de la Biodiversitat i el Patrimoni Natural a Catalunya

L'objectiu principal és la transposició de l'anterior llei a nivell català amb la intenció d'orientar i coordinar les polítiques de conservació, dins el marc de planificació estatal i europeu. Es preveu complementar aquestes accions amb uns indicadors d'efectivitat.

1.5. Tipologia d'acords

El primer que hem conegut ha estat què és la custòdia del territori, a continuació el seu procés, els actors que hi intervenen i, finalment, la legislació vigent utilitzada. Per tant, l'objectiu d'aquest capítol és veure quines maneres hi ha de materialitzar-ho. S'exposen els 4 tipus de contractes que ofereix la Xarxa de Custòdia del Territori en funció del que es decideix entre l'administració i la propietat privada.

1.5.1. Contracte bàsic de custòdia

Aquest tipus de contracte inclou unes obligacions bàsiques de seguiment que adopta l'Entitat de Custòdia del Territori i els objectius ambientals que ha d'assolir la propietat.

S'estableix un espai de col·laboració entre les dues parts i la gestió de la finca per part del propietari es compromet a materialitzar els objectius proposats. D'altra banda, l'ECT es compromet a fer el seguiment (mínim, un cop l'any) mitjançant visites a la finca, el propietari ho ha de permetre sempre. L'ECT farà pública la signatura de l'acord i rescindirà en cas d'acabar-se el termini pactat o bé per incompliment del contracte. La resolució de conflictes es dur a terme per una tercera persona o organització, amb el rol de moderadora, mitjançant la llei 15/2009, del 22 de juliol.

1.5.2. Contracte de custòdia del territori

El següent contracte inclou obligacions concretes per l'ECT i la propietat, és un document més sòlid. En aquest cas hi trobarem 13 pactes.

1. De forma lliure i voluntària es signa un contracte vinculant per part de l'ECT i la propietat.
2. La gestió de la finca per part de la propietat es compromet a complir els objectius proposats, amb les restriccions del contracte, i amb l'assessorament i el suport de l'ECT.
3. ECT es compromet a fer seguiment, com a mínim, un cop a l'any i redactar un informe anual de l'evolució de la finca.

Si la gestió de la finca l'assumeix l'ECT, aquesta es compromet a complir els objectius proposats, amb les restriccions del contracte. Pot arribar a redactar o encarregar un pla de gestió.

4. Hi haurà restriccions d'ús, com per exemple, no permetre la caça, reduir la massa forestal, fer noves edificacions, no alterar la topografia, no introduir flora i fauna sense l'assessorament de l'ECT...
5. La propietat contracta una assegurança per cobrir danys de la gestió de la finca i els seus usos. L'ECT contracta una assegurança per cobrir la seva activitat i les instal·lacions fixes que puguin esdevenir de la seva iniciativa.

Si la gestió de la finca l'assumeix l'ECT, contracta una assegurança per cobrir danys de la gestió de la finca i els seus usos.

6. Es pacta una durada de X anys.
7. L'ECT farà pública la signatura d'aquesta iniciativa per difondre-ho a la ciutadania, sense exposar dades personals de la propietat.
8. La formalització en l'escriptura pública anirà a càrrec de qui ho sol·liciti o bé seran despeses compartides entre les dues parts si ho creuen adient.
9. El contracte s'acaba un cop s'han complert els anys acordats en el pacte 6 o bé si alguna de les dues parts no compleix amb el contracte.
10. Es pacte la finalització anticipada per incompliment amb uns ítems per part de l'ECT i uns per la propietat.
11. Si hi ha transmissió de la finca a un comprador i el signatari és el propietari directe es compromet a pagar compensacions a l'ECT per les inversions no amortitzades.
12. S'acorda que, si durant el termini, l'ECT no pot assumir els compromisos ha d'haver designat una segona entitat per poder fer el relleu i complir amb el contracte.
13. La resolució de conflictes es portarà a terme per una tercera persona o organització, amb el rol de moderadora, mitjançant la llei 15/2009, del 22 de juliol.

1.5.3. Contracte per a la constitució d'un dret real de custòdia del territori

El que canvia respecte els anteriors contractes és que es constitueix un dret real d'aprofitament parcial per part de l'ECT. La durada, en aquest cas, està establerta i és de 30 anys, tot i així, passats 20 anys es pot redimir el contracte de forma unilateral. No hi ha contraprestació obligada per part de l'ECT. Es pacta una quantitat a pagar a la propietat per formalitzar l'escriptura pública.

Hi ha un seguit de causes d'incompliment per part de l'Entitat de Custòdia o per part de la propietat, que si no es compleixen s'ha d'abonar monetàriament.

Finalment, si l'ECT no pogués fer-se càrrec del que es signa al contracte es proposa una segona entitat com aval.

1.5.4. Contracte de conreu

En aquest cas, la propietat traspassa el dret de conrear (dins els objectius de conservació) i la gestió de la finca a l'ECT i es compromet a no dividir ni seccionar les terres, segons la llei 1/2008, del 20 de febrer, de contractes de conreu. Podem trobar un seguit de restriccions en el contracte que cal complir.

No es preveuen edificacions destinades a l'habitatge, però sí a maquinària.

Es pacta un import del primer any d'arrendament i la resta dependran de l'Índex de Preus Percebutos Agraris que el Govern de la Generalitat publica anualment al DOGC.

Les despeses de conservació, reparació i explotació van a càrrec de l'ECT, però les de conservació de la finca per mantenir-la en un estat que pugui ser explotable a càrrec del propietari.

Si l'ECT no compleix amb el contracte haurà d'abonar a la propietat les aportacions econòmiques i totes aquelles despeses pel bon compliment de l'acord, més el interès legal. Si és la propietat la que no compleix part del contracte haurà d'abonar a l'entitat les despeses de seguiment, actuacions de gestió i els inversions no amortitzades.

L'últim tret diferenciador és la resolució de conflictes, en aquest cas ho farà la Junta d'Arbitratge i Mediació per als Contractes de Conreu de la Generalitat de Catalunya.

2. JUSTIFICACIÓ

I si posem a l'abast de la població un mecanisme de protecció que la pròpia ciutadania pot gestionar i utilitzar, amb uns bons resultats de conservació territorial?

És clar que la biodiversitat i el medi ambient han tingut un retrocés molt important en els últims anys i cal mitigar i/o preveure aquets efectes amb accions més atrevides i innovadores. Tenim a l'abast una eina força desconeguda que pot donar grans oportunitats a l'administració i propietaris/es per conservar en bones condicions el territori català. Cal posar aquets mecanisme en primera línia i aprofitar els oportunitats que ens dona. El que es planteja són acords voluntaris entre les dues parts mencionades anteriorment i un mediador (entitat de custòdia), per tal de donar suport tècnic, econòmic i de gestió en els territoris on s'apliquen aquets contractes. El mecanisme proposat és interessant en quan a negociació de la parts i en la redacció i acompliment dels contractes.

Un dels punts forts que justifiquen aquest projecte és que cada 2 anys es realitzen inventaris sobre *acords de custòdia i entitats de custòdia*, però mai s'ha fet una avaluació de les experiències. Per tant, parlem de quelcom inventariat, però no avaluat. Obtenir els resultats d'aquesta diagnosi ens pot suposar un salt qualitatiu en futures experiències de custòdia en quant a contractes, gestió, legalitat...

El segon punt fort, és l'anàlisi de l'actual marc legal de la custòdia territorial. Actualment tenim un conjunt de lleis aglutinades en forma de peces d'un puzzle que han aconseguit tirar endavant els acords, però el que pretén també aquest projecte és obtenir més informació per tal d'aconseguir una legislació més definida, adaptada i/o forta respecte la preservació del medi mitjançant la custòdia.

No ens en hem d'oblidar de la importància de donar a conèixer la custòdia del territori com element de preservació del medi natural, ja que "la custòdia del territori té un impacte social molt petit, associat a una gran desconexió social" (Pietx, 2008).

3. OBJECTIUS

A continuació, veurem quins són els objectius que ens portaran a aconseguir el que es planteja en l'anterior apartat.

1. Efectuar una diagnosi de la utilitat i el grau d'acompliment de les actuals experiències de custòdia municipal a nivell català.
 - Examinar els factors decisoris que determinen la firma dels acords.
 - Analitzar el grau d'acompliment dels acords firmats.
2. Avaluar la inclusió de la custòdia del territori en la regulació establerta.
 - Fer una diagnosi de l'adequació de la legislació en que es basen els actuals acords.

4. METODOLOGIA

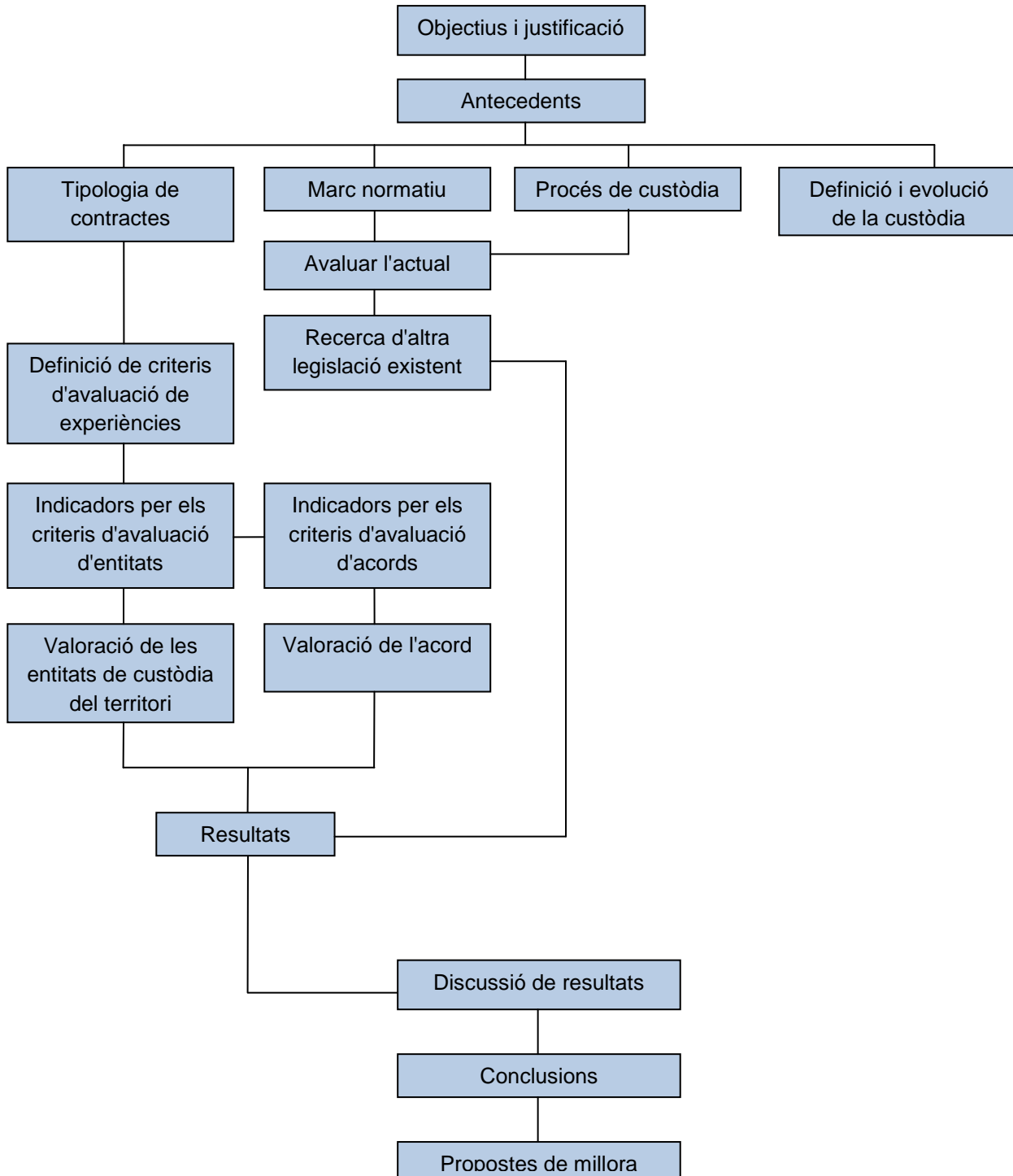

Figura 6. Organigrama de la metodologia.

4.1. Redacció dels antecedents

Pel que fa a la recerca bibliogràfica s'han definit 5 blocs interrelacionats entre si per entendre el tot de la custòdia del territori. El procés es dur a terme mitjançant portals web i bibliografia de llibres, articles, informes...

1. Es comença per saber en què consisteix la custòdia del territori i què se n'espera.
2. El segon pas és conèixer la seva història en diferents àmbits, des de l'internacional al català per tal d'aprofundir més en el concepte.
3. Seguidament, definim quin és el procés de custòdia i quines fases té. Cal saber com es dur a terme per entendre l'eina que hem definit anteriorment. Per acabar de concretar-lo, entrem en quins són els actors que intervenen, com ho fan i quins rols tenen.
4. A continuació, ja que no constem de marc legal específic, es llista i s'entén quines lleis són les que regulen la custòdia del territori.
5. Finalment, posem èmfasi a les tipologies de contractes que es disposa actualment per part de la XCT.

4.2. Selecció de criteris

Per tal de poder efectuar la diagnosi sobre la utilitat i el grau d'acompliment dels acords de custòdia vigents cal establir uns criteris. Aquests ens donaran una idea del que s'ha de tenir en compte en la custòdia del territori i ens permetrà trobar factors diferenciadors entre experiències que han funcionat o no.

Per aconseguir-ho s'unifiquen els criteris utilitzats en *Informe sobre criterios y sistemas de acreditación de la custodia del territorio en el Estado español* i els indicadors llistats a *Elaboració d'un sistema d'indicadors d'impacte i efectivitat de la custòdia del territori*.

Aquest criteris constaran de taules d'avaluació que donaran una puntuació a l'acord de custòdia sobre diferents aspectes definits a continuació. D'aquesta manera, ens permetre crear una imatge sobre com és l'experiència analitzada.

A més, seran el fil conductor que ens portarà a l'objectiu d'analitzar la legislació vigent per poder veure si és adequada o no, és a dir, si la custòdia del territori disposa de seguretat jurídica en la regulació actual.

Introducció de criteris i indicadors:*Taula 3. Resum de criteris i indicadors.*

Criteri	Capacitat, solvència i transparència
Indicador	Inversió total en l'acord de custòdia, respecte al pressupost total de l'entitat
Definició	A més planificació i detall, més bé es distribueixen i s'usen els recursos disponibles en favor de l'acord. Per tant, l'objectiu de l'indicador és establir com està inclòs l'acord en els pressupostos de l'entitat.

Criteri	Previsions estatutàries
Indicador	Cinc previsions estatutàries mínimes
Definició	És important que, l'associació o la fundació que actua com entitat de custòdia tingui uns estatuts que garanteixin la custòdia del territori i que entre els seus objectius hi hagi la defensa del territori.

Criteri	Experiència en custòdia del territori
Indicador	Experiències en acords rescindits i iniciatives de nous acords
Definició	L'experiència en acords de custòdia anteriors ens serveix com a garantia que l'entitat té la capacitat i els coneixements per seguir endavant amb altres contractes de custòdia.

Criteri	Forma
Indicador	Forma del contracte
Definició	Persegueix l'objectiu de contrastar que existeix físicament el contracte signat per ambdues parts i veure, si existeix, una forma notarial que dona més seguretat jurídica.

Criteri	Previsions legals mínimes
Indicador	Seguretat jurídica del contracte
Definició	Garantir que el contracte és vàlid amb la identificació de les parts, l'espai, drets i obligacions. Previsions que cal tenir en compte a l'hora de firmar un contracte de custòdia.

Criteri	Temporalitat
Indicador	Vigència temporal del contracte
Definició	Analitzar quins mecanismes legals es tenen en compte per garantir la vigència del contracte en cas de impossibilitat o dissolució de l'ECT.

Criteri	Àmbits d'actuació i valors existents
Indicador	Informació base
Definició	Valorar la informació inicial de la finca que s'hauria de tenir en compte a l'hora de seleccionar l'espai i redactar un pla de gestió adequat

Criteri	Àmbits d'actuació i valors existents
Indicador	Preservació d'elements culturals, paisatgístics, naturals i millores estructurals.
Definició	És de vital importància saber quins valors té la propietat a protegir i en quin estat es troben, així actuar sempre en favor de la seva conservació i millora.

Criteri	Àmbits d'actuació i valors existents
Indicador	Espais naturals protegits
Definició	Indicador informatiu per utilitzar-lo com element a tenir en compte per veure la consonància de la protecció privada amb la pública.

Criteri	Seguiment, avaluació i control
Indicador	Detecció de problemes ambientals actuals i amenaces.
Definició	Detectar problemes i amenaces ens pot ajudar a fer una diagnosi de la situació de la finca i saber quins han de ser els nostres àmbits d'actuació prioritaris.

Criteri	Seguiment, avaluació i control
Indicador	Pla de gestió
Definició	Cal comprovar la seva existència, i com preveu les actuacions, si estan temporalitzades, prioritzades, si s'ha dut a terme la gestió en si...

Criteri	Objectius
Indicador	Redacció dels objectius
Definició	La intenció és veure com uns objectius ben redactats, realistes, mesurables, avaluable i adequats donen facilitat a l'acord.

Criteri	Satisfacció de l'Entitat de Custòdia
Indicador	Enquesta de valoració
Definició	Hi ha 5 preguntes, sobre diferents àmbits del contracte i l'experiència que l'entitat respon independentment de la opinió de la propietat.

Criteri	Satisfacció de la Propietat de la finca
Indicador	Enquesta de valoració
Definició	Hi ha 5 preguntes, sobre diferents àmbits del contracte i l'experiència que la propietat respon independentment de la opinió de l'entitat.

4.2.1. Criteris per les entitats de custòdia

Hi ha dues característiques dels acords de custòdia que cal tenir en compte com a "criteris" d'estat, és a dir, informació puntual que ens pot donar detalls diferenciadors entre experiències. Aquests dos trets dels acords de custòdia són:

1. **Espais naturals protegits:** que l'acord formi part d'una zona que consta d'una protecció especial com el PEIN, ZEPA, Xarxa Natura 2000... pot comportar una distorsió o no en la gestió de la finca. Per tant, és una propietat de la finca que cal tenir en compte a l'hora d'analitzar l'experiència.
2. **Tipus de propietat:** que la propietat sigui pública patrimonial, pública demanial, privada... pot suposar un tret diferenciador en quan a la signatura de l'acord, en quan a la negociació dels pactes i la tipologia d'aquets i, també, en la gestió cooperativa o no de la finca.

Seguidament, hi ha els criteris que s'han de fer servir per l'anàlisi de les experiències i les seves taules de valoració.

– **Capacitat, solvència i transparència:**

Aquets requisits ens garanteixen que no només són capaces de dur a terme el promès en els acords de custòdia, sinó que arriben a aconseguir el seu fi social.

Es podria tenir en compte, com a primer indicador d'aquest criteri sobre la solvència que les entitats de custòdia hagin obtingut una declaració d'utilitat pública⁴. Tot i així, és un procediment costós per una ECT petita.

Taula 4. Criteri econòmic per l'entitat. Font: Elaboració d'un sistema d'indicadors d'impacte i efectivitat de la custòdia del territori.

Inversió total en l'acord de custòdia, respecte al pressupost total de l'entitat
Objectiu
Useu aquest indicador per poder veure com l'acord de custòdia està previst dins dels pressupostos de l'entitat, com de desenvolupat està i si és suficient per les accions previstes en el contracte. A més planificació i detall, més bé es distribueixen i s'usen els recursos disponibles.
Unitats
€ totals en finançament, % inversió total en l'acord de custòdia respecte al pressupost total de l'entitat.
Tipus d'indicador i càlcul
Parlem d'un indicador d'estat. S'entén que la inversió total de la custòdia inclou: ▪ Totalitat de costos externs relacionats amb l'establiment de l'acord de custòdia, per exemple: serveis externs de redacció, notaria, assessoria legal... ▪ Totalitat de costos laborals relacionats amb l'acord de custòdia. ▪ Dietes i costos de desplaçament. ▪ Costos de seguiment anual si s'externalitza. ▪ Costos inherents en la custòdia, per exemple: lloguers, compra de finques... ▪ Material i serveis adquirits relacionats amb l'acord. ▪ Inversions previstes en la finca derivades de l'acord. ▪ Costos publicitaris o de comunicació. Recull de dades a través de l'entitat per obtenir quina dimensió econòmica té l'acord de custòdia.

⁴ Declaració d'utilitat pública: reconeixement administratiu que una associació està constituïda per assolir una finalitat d'interès general i garanteix que és solvent i capaç. Aquest reconeixement, comporta una sèrie de drets i d'obligacions. <http://www.bcn.cat/tjussana/pdf/dup.pdf>

Taula 5. Valoració del criteri econòmic de l'entitat.

Valoració de la incorporació de l'acord de custòdia ens els pressupostos de l'entitat	
0	L'acord no es contempla en els pressupostos.
1	Es menciona l'acord amb un xifra pressupostada.
2	L'acord es desenvolupa per grans àmbits pressupostats.
3	L'acord consta de grans àmbits detallats amb inversions.
4	Les actuacions estan detallades en el pressupost anual.
5	Es detalla tot el previst en l'indicador.

– **Previsions estatutàries:**

La custòdia del territori es pot veure facilitada si en els estatuts de l'entitat es preveuen els aspectes resumits en la següent taula. Aquest document influeix de manera decisiva en com l'ECT actua. "Introduir totes les previsions estatutàries necessàries per a l'activitat de les entitats de custòdia del territori és una qüestió de seguretat jurídica i qualitat de la seva actuació." (*Collado, H. (2016)*)

Quan parlem d'ECT parlem de fundacions o associacions, per tant, veurem com les lleis que regulen els dos tipus d'entitat tenen incorporats els 5 punts definits.

Taula 6. Previsions estatutàries mínimes que ha de tenir l'entitat de custòdia.

La custòdia del territori i/o la conservació de la naturalesa o el patrimoni natural i la biodiversitat, com a finalitat social o com a mitjà per finalitats socials.	
Associacions	En la Llei Orgànica 1/2002 sobre la regulació d'associacions en l'article 3 apartat 2.2. sobre les finalitats que es proposa l'entitat.
Fundacions	En la Llei 50/2002 sobre la regulació de fundacions s'estipula en l'article 11 apartat 1 secció b) que s'ha de tenir ben establerts la finalitat fundacional.
Els càrrecs legitimats per les accions jurídiques que comporten acords.	
Associacions	Es preveu en l'article 3 apartat 2.5. sobre òrgans directius i forma d'administració.
Fundacions	S'obliga en l'article 11 apartat 1 secció e) que cal establir la composició del Patronat, i també especifica la designació de membres a ser vetats, a deliberar i adoptar acords.
Política sobre conflictes d'interessos en la signatura.	
Previst en la Llei 4/2008, del 24 d'abril.	
Requisits d'alienació de bens i drets adquirits amb la finalitat de custòdia dins del règim econòmic de l'entitat.	
Associacions	Es preveu en l'article 3 apartat 2.8. sobre patrimoni fundacional, recursos econòmics previstos i límits del pressupost anual.
Fundacions	No s'especifica.

Seguiment de la taula anterior sobre previsions estatutàries.

Màxima concreció de previsió sobre com i amb qui continuarà l'acord en cas d'incapacitat o dissolució de l'entitat.
Es preveu en l'article 3 apartat 2.9. sobre l'aplicació que s'ha de donar del patrimoni social en cas de dissolució.
No s'especifica.

Taula 7. Valoració del criteri Estatuts.

Valoració de les previsions estatutàries	
0	No es preveu res.
1	En els estatuts hi podem trobar 1 de les previsions anteriors.
2	En els estatuts hi podem trobar 2 de les previsions anteriors.
3	En els estatuts hi podem trobar 3 de les previsions anteriors.
4	En els estatuts hi podem trobar 4 de les previsions anteriors.
5	En els estatuts hi podem trobar totes les previsions definides anteriorment.

– **Experiència en custòdia del territori:**

L'experiència és un criteri que ens reafirma com capaç és l'ECT de firmar acords. En vista que, firmar-los és una activitat inherent i definitòria de les entitats de custòdia segons la *Llei de Patrimoni Natural i Biodiversitat* estatal, és una criteri basat en la legalitat vigent.

Taula 8. Criteri d'experiència de l'entitat signant. Font: Elaboració d'un sistema d'indicadors d'impacte i efectivitat de la custòdia del territori.

Experiències en acords rescindits i iniciatives de nous acords	
Definició	Obtenció d'informació adequada i actualitzada sobre cada entitat per fer un anàlisi de l'experiència basat en el nombre d'acords existents. Saber l'expertesa de les ECT en altres acords ens permet tenir una idea de com de capaç és d'acomplir amb el contracte analitzat.
Unitats	Nº d'acords.
Tipus d'indicador i càlcul	Parlem d'un indicador d'estat. Les entitats de custòdia són la font d'on extreure les dades d'aquest indicador.

Taula 9. Valoració de l'experiència.

Valoració de l'experiència	
0	No s'ha signat mai un acord de custòdia i no ofereix la possibilitat.
1	No s'ha signat mai un acord de custòdia, però ofereix la possibilitat.
2	S'han signat entre 1 i 5 acords de custòdia.
3	S'han signat entre 5 i 10 acords de custòdia.
4	S'han signat entre 10 i 20 acords de custòdia.
5	S'han signat més de 20 acords de custòdia.

Els rangs d'acords s'han obtingut en funció dels que el *Sisè inventari d'acords i entitats de custòdia del territori a Catalunya* preveu en el seu document d'anàlisi.

4.2.2. Criteris per els acords de custòdia

– Forma:

Es necessita la forma física⁵ per donar veracitat de la signatura de l'acord. I la forma pública, amb escriptura notarial⁶, que té un valor probatori afegit a tenir en compte en les garanties de seguretat jurídica.

Taula 10. Format i valoració del contracte.

Valoració de la presència de documents acreditatius sobre l'acord	
0	És un contracte de veu.
2,5	Existeix una forma física de la signatura.
5	Existeix una forma física de la signatura i una forma pública amb escriptura notarial.

⁵ Forma física: el contracte original o una còpia amb la signatura d'ambdues parts firmants i l'acord al que s'arriba.

⁶ Escripura notarial: document públic atorgat per un notari que ofereix la màxima seguretat jurídica en el nostre Dret. Les Administracions, els jutges i la societat en general atribueixen credibilitat absoluta als fets o declaracions que consten en una escriptura pública. <http://www.notariado.org/>

– **Previsions legals mínimes:**

Aquest criteri es pot comprovar mitjançant la lectura del contracte i s'ha de poder veure clarament en els següents punts:

- Identificació suficient de les parts, especialment la seva legitimació com a propietaris, arrendataris i com a representants de les entitats de custòdia.
- Identificació de l'espai: la informació ha de ser suficient per la delimitació de l'espai en que es realitzaran les accions de conservació.
- Drets i obligacions de les parts, que hi hagi un nivell alt de concreció garanteix la seva efectivitat.
- Establiment de les clàusules legals, és a dir, quines conseqüències impliquen l'incompliment del contracte.
- Incorporació d'un instrument de gestió o pla de gestió amb, -unes bases mínimes.

Taula 11. Valoració de la legalitat mínima del contracte.

Valoració de les previsions legals	
0	No s'estableixen previsions legals mínimes de l'acord.
1	Només s'identifiquen les parts i l'espai on es duran a terme les accions de l'acord.
2	S'identifiquen les parts, l'espai i s'estableixen uns drets i obligacions per ambdues parts firmants.
3	S'identifiquen les parts, l'espai, drets i obligacions i s'incorpora un instrument o pla de gestió.
4	S'identifiquen les parts, l'espai, s'estableixen drets i obligacions, un instrument o pla de gestió i es pacten unes clàusules penals en cas d'incompliment.
5	Es garanteixen totes les previsions legals mínimes i se n'afegeixen d'altres que augmenten el grau de seguretat i qualitat jurídica.

– Temporalitat:

La temporalitat de l'acord no és un criteri genèric per avaluar les experiències de custòdia, ja que depèn de la seva dificultat tècnica. Tot i així, el que si es pot afirmar que es necessita un llarg termini per dur a terme totes les accions proposades en qualsevol acord. Per tant, sabent que es necessita un període extens de temps s'ha de veure com es facilita la vigència del contracte:

- Transcendència real⁷ mitjançant la voluntat de la propietat a establir els pactes com un dret de l'entitat de custòdia davant dels futurs propietaris ja sigui per transmissió *inter vivos*⁸ o *mortis causa*⁹.
- Si hi ha transmissió de la finca per part del propietari, es pot assegurar la continuïtat de l'acord mitjançant drets d'adquisició preferent¹⁰.
- Definir una entitat successora amb l'objectiu d'assegurar el compliment de totes les parts de l'acord encara que l'ECT inicial desaparegui o no pugui assumir el cost. S'assegura que l'acord que beneficia a la propietat i a tota la ciutadania no depèn de la pròpia entitat.

Taula 12. Taula d'avaluació de la vigència del contracte

Valoració de la facilitació de la vigència del contracte	
0	No es té en compte ni la dimensió temporal del contracte ni mecanismes sobre la seva continuïtat.
1	Es té en compte la dimensió temporal, però no hi ha cap mecanisme per assegurar la vigència del contracte.
2	Només es defineix una ECT successora en cas de desaparició o incapacitat de l'entitat inicial.
3	Es garanteix la continuïtat de l'acord mitjançant drets d'adquisició preferent.
4	La vigència del contracte es facilita mitjançant la transcendència real de la finca establint els pactes com un dret de l'ECT.
5	Es defineix una entitat successora, un dels dos mecanismes anteriors i altres mesures.

⁷ Transcendència real: es defineix una entitat com hereva de la propietat en qüestió com un dret en si mateix.

⁸ Inter vivos: canvi de titularitat d'un bé o dret, es tracta d'una transferència d'un bé entre persones vives.

⁹ Mortis causa: es refereixen a aquells actes jurídics que es produeixen o tenen efecte després de la mort d'una persona.

¹⁰ Drets d'adquisició preferent: són aquells drets que atorguen al seu titular l'adquisició preferent d'una cosa determinada que el propietari decideix vendre. <http://www.agroxarxa.com/drets-adquisicio-preferent/>

– **Descripció dels àmbits d'actuació i valors existents:**

Per garantir una bona gestió i actuació s'hauria d'identificar i detallar els següents elements: la tipologia d'hàbitats i si formen part d'alguna protecció especial, espècies rellevants i si estan protegides, el grau de protecció existent, la importància connectora (si la té), superfície de la finca i la superfície de l'actuació, estat de conservació de l'objecte de l'acord en el moment d'inici i finalment, els valors socials, culturals, espirituals i altres.

La informació següent ens serveix com element diferenciador entre les experiències i dóna un valor afegit en l'anàlisi de la propietat.

Taula 13. Valoració en funció de la informació base disponible.

Valoració de la informació base	
0	La informació és errònia i no es correspon amb la realitat.
1	No existeix cartografia ni informació bàsica disponible.
2	Hi ha informacions vagues o imprecises. No han estat identificats els principals objectes de conservació.
3	Existeix una cartografia acceptable, però que manca d'informació sobre el terreny. No han estat identificats els principals objectes de conservació.
4	Existeix una informació detallada, però sense registre sistemàtic del patrimoni de l'espai.
5	Existeix una informació detallada dels principals valors del patrimoni natural, cultural i paisatgístic, amb un registre sistemàtic de la informació i la seva cartografia associada pròpia a la finca.

Taula 14. Indicador dels valors d'interès destacats.

Preservació d'elements culturals, paisatgístics, naturals i millores estructurals	
Objectiu	Identificació i detall dels elements del patrimoni natural, cultural, paisatgístic i estructural de la finca en el qual hi ha interès amb l'acord de custòdia. Anàlisi de quin és l'impacte de les actuacions dutes a terme segons el previst en el contracte.
Unitats	L'indicador és tipus multirresposta i s'ha de respondre sí o no en funció de l'experiència analitzada. ▪ Camins ramaders, històrics i d'interès. ▪ Marges i murs de pedra. ▪ Alineacions d'arbrat. ▪ Bosquines o arbres isolats. ▪ Arbres monumentals, notables o singulars. ▪ Construccions tradicionals (masies, casetes, cabanes de pedra seca, pous de gel, pous de neu, carboneres, trones, abeuradors, cocons, fonts i elements construïts de la cultura de l'aigua, molins, rescloses...)
Tipus d'indicador i càlcul	Parlem d'un indicador d'estat i resposta.

Taula 15. Avaluació dels valors de la propietat.

Valoració de l'estat de conservació dels valors naturals, culturals i paisatgístics.	
0	En els últims anys s'ha perdut valors de la finca degut a una mala gestió.
1	La finca s'ha vist afectada per alteracions procedents de l'exterior de la finca i la seva gestió, que han empitjorat l'estat de conservació dels seus recursos.
2	No hi ha una tendència clara en la millora de la conservació dels valors de la finca.
3	Cal la implantació d'actuacions per la millora de l'estat de conservació.
4	Els valors de la finca es troben en bon estat i han millorat amb la implantació de la gestió duta a terme.
5	Els valors de la finca es troben en un estat de conservació perfecte i es continua treballant per la seva millora.

– **Mecanismes de seguiment, avaluació i control:**

Es procura un bon seguiment mitjançant les visites i amb uns estàndards d'avaluació i control que hauria de tenir previstes l'ECT.

Taula 16. Indicador d'impactes i amenaces detectats.

Detecció de problemes ambientals actuals i amenaces	
Objectiu	
La intenció d'aquest indicador és donar una estimació de les actuals problemàtiques ambientals i que l'ECT vol mitigar, solucionar o millorar mitjançant l'acord. També es vol donar èmfasi a les amenaces que poden tenir lloc en un futur.	
Unitats	
Estem en un tipus d'indicador multirresposta, ja que hi ha diverses categories on escollir, i s'ha de veure com l'entitat a categoritzat aquests àmbits, com a problemàtica actual o bé com amenaça. Per tant, s'ha de respondre la llista dues vegades. Hi trobem:	
▪ Manca de regeneració de la vegetació potencial i mal estat de conservació dels hàbitats naturals. ▪ Pèrdua d'espais oberts. ▪ Sequera. ▪ Incendis forestals. ▪ Mala gestió ramadera, sobrecàrrega o intensificació. ▪ Erosió del sòl. ▪ Contaminació de l'aigua. ▪ Ineficàcia de la producció. ▪ Pèrdua d'espècies.	▪ Intensificació de l'agricultura. ▪ Espècies exòtiques invasores. ▪ Pressió urbanística. ▪ Línies elèctriques. ▪ Fragmentació. ▪ Silvicultura poc sostenible. ▪ Sobrefreqüentació. ▪ Usos incompatibles. ▪ Cacera. ▪ Pesca intensiva. ▪ Recol·lecció de fauna i flora insostenible.
Tipus d'indicador i càlcul	
Parlem d'un indicador d'estat i pressió. L'entitat en qüestió a de donar-li una importància i un pes a la seva resposta amb objectivitat. Cal que s'hagi analitzat bé les problemàtiques actuals i les amenaces per poder-les classificar com a tal i donar-hi una importància coherent.	

Taula 17. Valoració dels impactes i les amenaces de la finca.

Valoració de l'anàlisi d'impactes i amenaces	
0	Els valors de la finca es veuen amenaçats severament per impactes produïts en la finca.
1	Els valors de la finca es veuen amenaçats de forma significativa per impactes produïts en la finca.
2	Els valors de la finca es veuen amenaçats lleugerament per impactes produïts en la finca.
3	La zona no pateix impactes, però es veu amenaçada per activitats realitzades fora del seu àmbit i fora del control de l'entitat gestora.
4	La zona no pateix impactes, però es veu afectada per activitats realitzades fora del seu àmbit.
5	La finca no pateix actualment impactes greus ni es veu amenaçada per altres activitats.

En aquest aspecte, l'anàlisi consta de un segon indicador que ens dóna una idea sobre la documentació de gestió.

Taula 18. Indicador sobre la planificació de l'acord per mitjà d'un pla de gestió.

Existència de documentació de gestió	
Objectiu	El que busca l'indicador següent es analitzar quin nivell de planificació gaudeix l'acord de custòdia i garanteix les actuacions que s'han de dur a terme mitjançant la descripció de les accions i una programació temporal.
Unitats	En aquest cas tenim com unitat si existeix el pla de gestió, és una pregunta de sí o no. S'entén com a pla de gestió un document que compta amb un inventari suficient del patrimoni natural/cultural, una diagnosi adequada de l'estat de conservació, una definició estructurada d'objectius i un disseny del desenvolupament d'accions concretes; tot això, a més amb informació actualitzada.
Tipus d'indicador i càlcul	Parlem d'un indicador d'estat i pressió. L'entitat en qüestió a de donar-li una importància i un pes a la seva resposta amb objectivitat. Cal que s'hagi analitzat bé les problemàtiques actuals i les amenaces per poder-les classificar com a tal i donar-hi una importància coherent.

Taula 19. Valoració de la gestió i planificació.

Pla de gestió	
0	Les activitats dutes es contradiuen amb la conservació de la finca i els objectius de l'acord.
1	Les activitats dutes a terme són fruit de l'oportunisme i la improvisació.
2	No hi ha cap document de planificació, però les línies de treball són coherents.
3	No existeix un pla de gestió, però hi ha un programa anual que es compleix i és coherent amb la filosofia de l'acord i la conservació dels valors de la finca.
4	Hi ha un pla de gestió, però és in complet o cal la seva actualització.
5	Existeix un pla de gestió de la finca que defineix els seus objectius i les accions per als pròxims anys.

– **Revisió d'objectius específics, concrets i mesurables:**

Tenint en compte la diversitat dels àmbits que recull la conservació del territori, és difícil definir el contingut bàsic del contracte de custòdia, per tant, es pot establir un llistat d'accions concretes que poguessin fer del contracte de custòdia un acord inscriptible.

Els acords que no compten de compromisos suficients i les obligacions no són específiques o que els seus compromisos es limiten a acomplir la llei vigent, no són inscriptibles.

Perquè siguin bons objectius cal mirar el seu significat i també la seva redacció, cal que (Arrufat, A. 2013):

- Els objectius acostumen a començar per un verb en infinitiu, això ens facilita la lectura d'una acció determinada i la seva avaluació.
- Els objectius han de ser breus i clars, així facilitem que tothom els pot entendre.
- Els objectius són accions que desitgem, en aquest cas, per la custòdia del territori. Per tant hem de tenir clar a qui van adreçats i formular-los pensat que és allò que volem que la custòdia assoleixi.
- A l'hora de formular-los hem de tenir present el moment en que es troba la finca per la qual signem l'acord, per tant, hi ha d'haver coherència i adequació.
- Els objectius han de ser avaluables, és a dir, cal ser realista a l'hora de plantejar-los i s'han de poder assolir.

Taula 20. Existència i definició d'objectius de l'acord.

Objectius finals de l'acord
Objectius
La intenció és definir els objectius que motiven l'estratègia de custòdia amb l'acord analitzat. Cal que siguin detallats, assumibles i mesurables.
Unitats
Tenim un indicador multirresposta que consta de diverses categories i les respostes han de ser de sí o no.   ▪ Conservació d'espècies de flora ▪ Conservació d'espècies de fauna ▪ Conservació de la gestió tradicional del territori ▪ Conservació d'hàbitats. ▪ Conservació i/o restauració d'elements singulars incloent els valors etnològics. ▪ Promoció de nos aprofitaments sostenibles dels recursos naturals. ▪ Conservació i millora de la qualitat de l'aigua. ▪ Lluita contra el canvi climàtic. ▪ Conservació i millora de la qualitat del sòl. ▪ Conservació i millora del paisatge. ▪ Altres (les entitats poden especificar altres àmbits) Es recomana escollir 3 objectius, però s'accepta agafar-ne més ja que la gestió d'una finca o el contracte signat pot tenir un llarg termini que intenta assolir moltes fites. Cal diferenciar els objectius de resultats, ja que hi ha resultats que es poden entendre com a objectius principals i no com a sobrevinguts.
Tipus d'indicador i càlcul
Parlem d'un indicador d'estat i de resposta. L'entitat en qüestió coneix perfectament els objectius de l'acord analitzat i s'ha de reflectir en aquest indicador.

Un cop escollits quins són els objectius principals de l'acord, cal valorar com estan redactats aquets objectius per facilitar al màxim el seu acompliment.

Taula 21. Avaluació del redactat d'objectius.

Valoració de la redacció dels objectius	
0	No existeixen objectius.
1	Els objectius estan escrits en infinitiu.
2	Els objectius són en infinitiu i són breus i clars.
3	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors i deixen clar a on van dirigits.
4	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits i tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció.
5	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits, tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció i tenen una visió realista.

– **Satisfacció del contracte:**

Les anàlisis dels contractes de custòdia són via documentació cedida per l'entitat, però cal tenir en compte que és informació sobre el que s'ha pactat fer i el que les parts s'han compromès a assolir. Per això, es proposa aquest últim criteri que ens pot revelar com de útil o no ha estat l'acord i quin grau d'acompliment existeix. La satisfacció de les parts com a valoració final de l'experiència pot aportar a l'anàlisi una component subjectiva que ens ajudarà a saber com les parts han viscut o estan vivint l'acord de custòdia.

Ens serveix també com una autoavaluació de les pròpies entitats i les propietats i així saber què és el que creuen que s'ha de fer i el què no sobre un acord d'aquest tipus.

En aquest criteri, l'indicador és una enquesta curta de 5 preguntes on s'ha de valorar de l'1 al 5 (1 molt negatiu i 5 molt positiu), alguns aspectes de l'acord. Es demana que es justifiquin les respostes de forma breu, com a mínim, o el que l'enquestat consideri que pot i vol explicar. Les preguntes són les següents:

1. Com valoraríeu la fase de negociació de l'acord? Creieu que va dominar alguna de les parts signants?
2. Com ha de ser la relació entre l'ECT i la propietat, i en el vostre cas, com la valoraríeu?
3. S'ha fet un seguiment de l'acord? Com el valoraríeu? Si no s'ha dut a terme, quins han estat els motius?
4. Les parts esteu acomplint amb els compromisos pactats en l'acord?
5. Quines propostes faríeu per millorar l'experiència?

Per tant, la taula de valoració no existeix en si mateix, ja que la mitjana de les preguntes ens serveix com a puntuació.

Finalment, podem veure que en la *fitxa tècnica d'avaluació de l'acord de custòdia* hi ha dos ítems que són Satisfacció ECT i Satisfacció Propietat. El primer equival a la mitjana aritmètica de les respostes obtingudes per l'entitat, i el segon a les respostes de la propietat.

L'enquesta consta d'una presentació de l'autor, els objectius del treball i unes pautes de funcionament. A continuació es pot veure un model.

Soc en Jordi Casadevall Fernandez, estudiant de Ciències Ambientals a la Universitat Autònoma de Barcelona, us presenta part del meu TFG per si podeu prestar-me, de nou, la vostra ajuda.

Els objectius d'aquest Treball de Final de Grau són aconseguir una diagnosi de les actuals experiències, proposar nova legislació per regular els acords de custòdia i promocionar aquestes iniciatives. Amb la vostra col·laboració aconseguirem reunir les dades necessàries per realitzar l'anàlisi i fer propostes de millora.

Mitjançant aquesta enquesta valorarem per individual quina és la satisfacció de l'entitat de custòdia i la satisfacció dels propietaris de la finca objecte de l'acord. En cada pregunta cal respondre l'escala de valors entenent 1 com una valoració molt negativa i el 5 com una valoració molt positiva, marcant a la segona fila amb una X. Estaria molt agraït que sota l'escala de valoració s'hi pogués justificar la resposta en un curt paràgraf o la llargada que l'enquestat consideri.

Els parèntesi en cursiva són aclariments que han de ser substituïts per la informació que demana.

Satisfacció de l'acord de custòdia: *(nom de la part que fa d'entitat de custòdia o nom de la finca)*

1. Com valoraríeu la fase de negociació de l'acord?

1	2	3	4	5

Creieu que va dominar alguna de les dues parts?

(Si la resposta es positiva, quina part i per què?)

2. De l'1 al 5, com d'important ha de ser la relació entre l'ECT i la propietat?

1	2	3	4	5

Per quin motiu heu posat aquesta nota?

En el vostre cas, com valoraríeu la relació?

1	2	3	4	5

3. S'ha fet un seguiment de l'acord? Com el valoraríeu?

1	2	3	4	5

(Si no s'ha dut a terme el seguiment, quins han estat els motius?)

4. Les parts esteu acomplint amb els compromisos pactats en l'acord?

Entitat de Custòdia del Territori:

1	2	3	4	5

(Si en algun dels casos és que no, per quin motiu?)

Propietat:

1	2	3	4	5

(Si en algun dels casos és que no, per quin motiu?)

5. Quines propostes faríeu per millorar l'experiència?

Un cop descrits tots els criteris, indicadors i taules d'avaluacions cal fer l'anàlisi. Per iniciar-la s'utilitza una *fitxa tècnica de la finca*, per contextualitzar la diagnosi de l'experiència de custòdia. Un cop hem omplert els camps sobre la propietat en estudi, es pot començar a analitzar un per un els criteris seleccionats mitjançant els indicadors i les seves taules de valoració. Un cop hem analitzat tot els criteris, trobem la *fitxa tècnica d'avaluació de l'acord* mencionada anteriorment, on es resumeix la diagnosi en una sola taula per poder donar una visió general de l'experiència. S'inclou una gràfica radial per tal d'obtenir un perfil.

Taula 22. Fitxa tècnica de la finca en anàlisi.

Nom de la finca
Ubicació
Comarca
Superfície
Protecció especial
CARTOGRAFIA O MATERIAL FOTOGRÀFIC
Tipologia de propietat
Propietaris/es
Signatari
ECT que gestiona
Signatari
Any de signatura
Seguiment

Taula 23. Fitxa tècnica d'avaluació de l'acord de custòdia.

Resum de l'anàlisi de l'experiència		
Indicador	Valoració	Puntuació
Inclusió pressupostària		
Previsions estatutàries		
Experiència en custòdia		
Forma del contracte		
Legalitat mínima		
Temporalitat		
Informació base		
Pla de seguiment i gestió		
Objectius		
Satisfacció 1		
Satisfacció 2		

Taula 24. Resum gràfic de la fitxa tècnica d'avaluació de l'acord.

L'ítem informació base és una mitjana entre els indicadors:

- Informació base, general.
- Preservació d'elements culturals, paisatgístics, naturals i millores estructurals.

L'ítem de gestió és una mitjana entre els indicadors:

- Mecanismes de seguiment, avaluació i control.
- Document de gestió.

S'obté per aquesta via, ja que el gràfic tindria massa ítems avaluats i no ens donaria una idea a primera vista sobre com és l'experiència analitzada.

Un cop tenim les experiències avaluades:

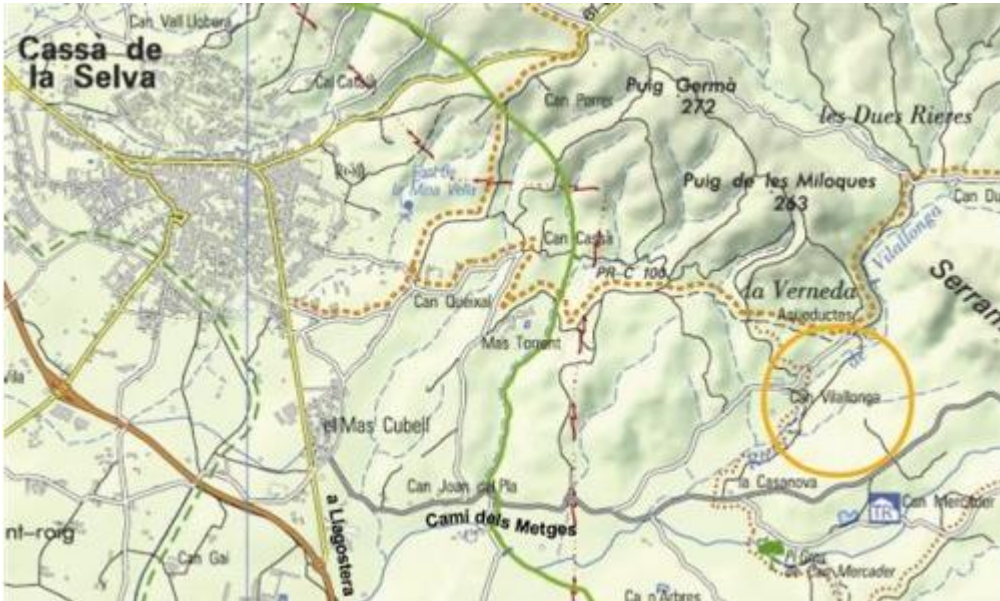
Com que un dels objectius és avaluar el marc legal actual i buscar noves eines jurídiques cal que seguim els següents passos:

1. Buscar els títols, capítols i articles que parlen o mencionen la custòdia del territori.
2. Fer una anàlisi per veure si són adequats per la tipologia d'acords de custòdia del territori.

5. RESULTATS

5.1. Finca de Can Vilallonga

Taula 25. Fitxa tècnica de l'experiència 1.

Terme municipal	Cassà de la Selva
Comarca	El Gironès
Superfície	244 ha
Protecció especial	PEIN - 100% de les hectàrees
<i>Figura 7. Localització de Can Vilallonga. Font: Portal web del Consorci de les Gavarres [consulta 14/01/2017]</i>	
Tipologia de propietat	Propietat pública patrimonial
Propietaris/es	INCASÒL - Institut Català del Sòl
Signatari	Lluís Recoder i Miralles - Conselles de Territori i Sostenibilitat i president de l'Institut Català del Sòl
ECT que gestiona	Consorci per a la protecció i la gestió de l'Espai d'Interès Natural de les Gavarres
Signatari	Josep Espadale i Reballí - President del Consorci per a la protecció i la gestió de l'Espai Natural de les Gavarres
Any de signatura	27 de gener de 2011
Seguiment	Sí, amb poca freqüència

ENTITAT DE CUSTÒDIA: CAPACITAT, SOLVÈNCIA I TRANSPARÈNCIA

Els últims pressupostos fets tenien en compte de l'any 2002 al 2011, però actualment el Consorci no pressuposta les inversions dutes a terme a la finca de Can Vilallonga.

La seva activitat econòmica a la finca depèn exclusivament del finançament que reben en subvencions finalistes. Referent a l'actual acord, hi ha una suma de 150.612,72 € invertits en el període 2012 - 2016. Amb una inversió mitja anual de 37.653,18 €.

Taula 26. Valoració de la inclusió pressupostària de Can Vilallonga.

Valoració de la incorporació de l'acord de custòdia ens els pressupostos de l'entitat	
0	L'acord no es contempla en els pressupostos.
1	Es menciona l'acord amb un xifra pressupostada.
2	L'acord es desenvolupa per grans àmbits pressupostats.
3	L'acord consta de grans àmbits detallats amb inversions.
4	Les actuacions estan detallades en el pressupost anual.
5	Es detalla tot el previst en l'indicador.

ENTITAT DE CUSTÒDIA: PREVISIONS ESTATUTÀRIES

D'ara en endavant, els articles mencionats en aquest apartat es refereixen als Estatuts del Consorci per a la protecció i la gestió de l'Espai d'Interès Natural de les Gavarres (Consorti de les Gavarres).

El Consorci de la Gavarres s'entén com una associació d'ens locals i supramunicipals públics o privats que s'uneixen per unes finalitats específiques. Els nous membres estan a disposició de l'acceptació del Consell Plenari¹¹ (article 8.3. secció h) de l'entitat que ha de valorar si la seva activitat està en consonància amb l'objectiu del Consorci i la seva Carta Programàtica¹² (article 4.2.).

Primera previsió de l'indicador:

La custòdia del territori i/o la conservació de la naturalesa o el patrimoni natural i la biodiversitat, com a finalitat social o com a mitjà per finalitats socials.

Segons l'article 5 dels Estatuts els objectius del Consorci de la Gavarres es classifiquen en 4 grans blocs:

- Protecció, restauració i millora del patrimoni natural i cultural de les Gavarres.
- Desenvolupament local que millori les condicions de vida de la població vinculada al massís, basat en l'aprofitament sostenibles dels recursos naturals.
- Ordenació dels usos de lleure.
- Foment de l'educació ambiental i la recerca científica.

Valoració: assolit.

Segona previsió de l'indicador:

Els càrrecs legitimats per les accions jurídiques que comporten acords.

En l'article 9.3. es defineix quines són les funcions de la Comissió Executiva¹³, el que es preveu en la secció e) és el següent:

"Autoritzar adquisicions, contractacions de béns, disposicions del patrimoni del Consorci, amb facultat de subscriure aquells contractes necessaris per assolir les seves finalitat."

¹¹ Consell Plenari: òrgan suprem de deliberació i de decisió format per dos representants en cas de representar a Departaments de la Generalitat integrats en el Consorci, dos membres per administracions supramunicipals i un per ajuntament o entitat.

¹² Carta Programàtica del Consorci de les Gavarres: té per objecte definir i codificar els principis generals que han de seguir els òrgans de l'esmentat ens.

¹³ Comissió Executiva: òrgan permanent d'administració, de gestió i de proposta.

I en l'article 10 secció b) és defineix que el president pot:

"Autoritzar les despeses i adjudicar i formalitzar contractes fins a un import màxim de 15.000€, sempre que no se superin les dotacions pressupostàries de l'any en curs."

En l'acord es preveu que "ambdues parts, en la representació amb què actuen, es reconeixent mútuament la capacitat legal necessària per a la formalització d'aquest conveni..."

Valoració: assolit.

Tercera previsió de l'indicador:

Política sobre conflictes d'interessos en la signatura.

L'article 10 preveu que el president del Consorci "podrà comparèixer sense necessitat de poder previ i especial davant de tota classe d'autoritats, tribunals i jutjats de qualsevol ordre i jurisdicció..."

A més a més, en l'acord signat, es pacta que "en cas de conflicte es sotmeten als Jutjats i Tribunals de la ciutat de Barcelona, amb renúncia expressa del propi fur o domicili, si fos altre."

Valoració: assolit.

Quarta previsió de l'indicador:

Requisits d'alienació de bens i drets adquirits amb la finalitat de custòdia dins del règim econòmic de l'entitat.

En el Capítol Quart sobre el Règim econòmic trobem l'article 18.3. on es preveu que: "l'adscripció de personal o de béns al Consorci per part d'una entitat membre, podrà compensar-se de l'aportació dinerària."

Com a complement trobem l'article 21 que detalla que el Consorci té sobre les obres, els béns i les instal·lacions cedides pels membres unes facultats a disposició limitades a les finalitats estatutàries definides a l'article 5.

Valoració: assolit.

Cinquena previsió de l'indicador:

Màxima concreció de previsió sobre com i amb qui continuarà l'acord en cas d'incapacitat o dissolució de l'entitat.

El que es preveu sobre aquest aspecte es troba en l'article 23.2. que defineix que es busca la forma de liquidar l'actiu¹⁴ i el passiu¹⁵ i de revertir les obres o instal·lacions a

¹⁴ Actiu: recurs amb valor econòmic que posseeix o controla un individu, una corporació o un país amb l'expectativa que proporcionarà beneficis futurs. www.investopedia.com

¹⁵ Passiu: és el deute financer o les obligacions financeres d'una empresa. www.investopedia.com

les administracions consorciades, basant-se en la ponderació dels criteris de preservació de l'interès públic i d'equitat respecte les aportacions que hagi efectuat cada ens consorciat al llarg de la duració del Consorci.

Valoració: no assolit.

Taula 27. Valoració dels Estatuts del Consorci de les Gavarres.

Valoració de les previsions estatutàries	
0	No es preveu res.
1	En els estatuts hi podem trobar 1 de les previsions anteriors.
2	En els estatuts hi podem trobar 2 de les previsions anteriors.
3	En els estatuts hi podem trobar 3 de les previsions anteriors.
4	En els estatuts hi podem trobar 4 de les previsions anteriors.
5	En els estatuts hi podem trobar totes les previsions definides anteriorment.

ENTITAT DE CUSTÒDIA: EXPERIÈNCIA EN CUSTÒDIA

El Consorci de la Gavarres consta d'experiència en 2 contractes de custòdia del territori pròpiament (pàgina 21), en les finques següents:

- Can Vilallonga amb durada de 20 anys.
- Can Puig de Fitor amb un temps indefinit de gestió.

Cal tenir en consideració l'experiència que té en *contractes de cessió d'ús per temps determinat o precari*, amb un termini mitjà de 10 anys de gestió. El nombre de contractes d'aquesta tipologia és de 68.

Amb això sumen un total de 70 acords inventariats en el registre de l'ens del 2017 i així es reflecteix en el *VII Inventari d'Acords i Entitats de Custòdia del Territori a Catalunya, 2017*. El Consorci de les Gavarres és la segona entitat de custòdia amb més acords i té per davant la Diputació de Girona amb 84 acords.

Taula 28. Experiència del Consorci de les Gavarres.

Valoració de l'experiència	
0	No s'ha signat mai un acord de custòdia i no ofereix la possibilitat.
1	No s'ha signat mai un acord de custòdia, però ofereix la possibilitat.
2	S'han signat entre 1 i 5 acords de custòdia.
3	S'han signat entre 5 i 10 acords de custòdia.
4	S'han signat entre 10 i 20 acords de custòdia.
5	S'han signat més de 20 acords de custòdia.

CONTRACTE: FORMA

En aquesta experiència es consta de la forma física del contracte, però no d'escriptura notarial.

Taula 29. Valoració de la forma del contracte.

Valoració de la presència de documents acreditatius sobre l'acord	
0	És un contracte de veu.
2,5	Existeix una forma física de la signatura.
5	Existeix una forma física de la signatura i una forma pública amb escriptura notarial.

CONTRACTE: PREVISIONS LEGALS MÍNIMES

Identificació suficient de les parts:

Representant de la propietat:

"L'Hble. Sr. Lluís Recoder, per raó del seu càrrec, en nom i representació de l'Institut català del Sòl, amb NIF Q-0840001-B, entitat de dret públic adscrita al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya."

Representant de l'entitat de custòdia:

"L'Hble. Sr. Josep Espadalé, per raó del seu càrrec, en nom i representació del *Consorci per a la protecció i la gestió de l'Espai d'Interès Natural de les Gavarres*, amb NIF P-6700016-F, entitat pública consorciada, de naturalesa administrativa i amb personalitat jurídica pròpia, de durada indefinida, constituïda amb l'objectiu de complir les finalitats assenyalades en els seus Estatuts i en al seva Carta Programàtica."

Valoració: assolit.

Identificació de l'espai:

En l'Antecedent I del contracte trobem la descripció registral de la finca i defineix detalladament quins són els límits.

"Al Norte, con Francisco Mascort -a *Mascordet*- mediante torrente, parte con Francisco Mascort y con Cipriano Castelló-a *Xey*-; Este, con restante finca del Manso Vilallonga Vell, de Vicente Carreras Suñer, mediante en parte un torrente y la carretera llamada *dels Metges*; al Sur, con el torrente de Berneda; y al Oeste, con José Tomás, mediante torrente, con propiedad del señor Conde de Foixà, con José Mestres, con Miguel Mestres y Alsinegrós, con Salvio Català y parte con dicho Francisco Mascort, mediante torrent."

Valoració: assolit.

Drets i obligacions de les parts:

Obligacions que ha d'acomplir l'ECT:

- En el segon pacte el Consorci de les Gavarres es compromet a destinar exclusivament la finca que INCASÒL ha cedit al compliment de les finalitats pròpies de l'entitat, conforme es descriu als Estatuts i a la Carta Programàtica.
- El quart pacte defineix que la part cessionària¹⁶ es fa càrrec de les despeses ordinàries i extraordinàries que deriven de l'explotació, manteniment i conservació de la finca. S'inclou qualsevol altre despesa que derivi de la

¹⁶ Part cessionària: referit a l'entitat que reb la cessió d'ús.

propietat, inclosos els impostos i taxes, exonerant¹⁷ a INCASÒL del compliment de qualsevol altra obligació derivada de la seva titularitat.

- El Consorci s'obliga a mantenir tota la finca cedida (incloses les zones boscoses) en perfecte estat de conservació, i s'assumeix qualsevol risc, inclòs el d'incendis.
- Es preveu en el cinquè apartat que el Consorci no pot transmetre ni graca la cessió d'ús, ja sigui totalment o parcial.
- La part cessionària s'obliga a contractar una assegurança que cobreixi contra tot risc de pèrdues o danys materials, per un import mínim de 600.000€ i altres assegurances que garanteixin les conseqüències econòmiques derivades de la responsabilitat patrimonial i civil.

Drets de l'ECT:

- L'entitat fa seus tots els fruits i rendiments que es deriven de l'ús i explotació de la finca.

Drets de la Propietat:

- Ser informat i autoritzar de forma expressa i per escrit, qualsevol realització d'obres a la finca cedida.
- Quan el conveni finalitzi, les obres efectuades per la part cessionària restaran en benefici de la finca, sense dret a indemnitzacions o contraprestacions de cap mena a favor del Consorci.
- Qualsevol activitat d'explotació econòmica susceptible de generar ingressos que s'hagi de dur a terme sobre la finca caldrà comunicar-se, amb caràcter previ a l'inici de l'activitat. El cessionari¹⁸ donarà, si escau, la seva conformitat per escrit i afegir compensacions, sense perjudici de la seva autorització en aquest mateix contracte.

Valoració: assolit.

Establiment de clàusules legals per incompliment de contracte:

Les causes de resolució del contracte són les següents:

- 1) Que la finca objecte de cessió no es destini al fi previst¹⁹.

¹⁷ Exonerar: alliberar.

¹⁸ Cessionari: referit a la propietat, qui té la titularitat de la finca.

¹⁹ En el termini màxim de 6 mesos des de la formalització del conveni o deixi de destinar-se per un termini superior als 6 mesos, excepte si mediés causa de força major.

- 2) La impossibilitat sobrevinguda, legal o material, per part de l'ECT de dur a terme les actuacions que constitueixen el seu objecte.
- 3) En general, l'incompliment de les obligacions que haurà d'assumir l'entitat cessionària a tenor de les condicions expressades.

Valoració: assolit.

Incorporació d'un instrument de gestió o pla de gestió de base.

No hi ha un pla de gestió definit dins del propi contracte de custòdia, en l'apartat on s'identifiquen les dues parts es menciona que s'actuarà d'acord amb el Estatuts i la Carta Programàtica. Es preveu el mateix aspecte en el pacte segon.

Valoració: no assolit.

Taula 30. Valoració de la legalitat del contracte.

Valoració de les previsions legals	
0	No s'estableixen previsions legals mínimes de l'acord.
1	Només s'identifiquen les parts i l'espai on es duran a terme les accions de l'acord.
2	S'identifiquen les parts, l'espai i s'estableixen uns drets i obligacions per ambdues parts firmants.
3	S'identifiquen les parts, l'espai, drets i obligacions i es pacten unes clàusules legals en cas d'incompliment.
4	S'identifiquen les parts, l'espai, s'estableixen drets i obligacions, un instrument o pla de gestió i es pacten unes clàusules legals en cas d'incompliment.
5	Es garanteixen totes les previsions legals mínimes i se n'afegeixen d'altres que augmenten el grau de seguretat i qualitat jurídica.

CONTRACTE: TEMPORALITAT

La dimensió temporal del contracte és important en aquesta experiència. En l'apartat d'Antecedents III es menciona que el 5 de juliol de 2002, INCASÒL i el Consorci de les Gavarres van signar una cessió d'ús per la finca de Can Vilallonga per un termini de 10 anys.

Aquesta signatura es veu anul·lada per la que es va fer posteriorment, l'acord que estem analitzant, del 27 de juliol del 2011. En el pacte onze s'especifica que l'anterior cessió d'ús queda anul·lada per el que hi ha en vigència. En aquest cas, i com hem esmentat anteriorment, el termini és de 20 anys.

S'afegeix que en el primer contracte, el Consorci de la Gavarres va acomplir perfectament les seves obligacions duent a terme una gestió, protecció i promoció de la finca; gestió agrosilvopastoral, conservació del patrimoni cultural, desenvolupament de tasques educatives, formatives i de recerca, etc.

En quant a mecanismes per la facilitació de la vigència del contracte cal destacar que als Antecedents I es deixa molt clar que la titularitat de compra-venda de la meitat indivisa és d'INCASÒL.

La pròpia entitat de custòdia tampoc considera nomenar una entitat successora per si hi hagués impossibilitat material o legal.

Taula 31. Valoració de la vigència del contracte.

Valoració de la facilitació de la vigència del contracte	
0	No es té en compte ni la dimensió temporal del contracte ni mecanismes sobre la seva continuïtat.
1	Es té en compte la dimensió temporal, però no hi ha cap mecanisme per assegurar la vigència del contracte.
2	Només es defineix una ECT successora en cas de desaparició o incapacitat de l'entitat inicial.
3	Es garanteix la continuïtat de l'acord mitjançant drets d'adquisició preferent.
4	La vigència del contracte es facilita mitjançant la transcendència real de la finca establint els pactes com un dret de l'ECT.
5	Es defineix una entitat successora, un dels dos mecanismes anteriors i altres mesures.

CONTRACTE: INFORMACIÓ BASE

Descripció dels àmbits d'actuació i valors existents: informació base.

En el POF s'inclou cartografia detallada sobre les diferents vocacions forestals i les diferents unitats en que es divideix la finca, on s'hi pot veure les actuacions que s'han realitzat fins al 2006.

La informació és específica, però cal actualitzar com es troben el valors de la finca i quin funcionament tenen les actuacions realitzades. Es pot observar en la figura 8, que la finca consta de 5 tipus de sòl amb predomini del tipus fersial·lític àcid. Seguidament, a la figura 9, es pot veure els pendents que esta subjecte la finca.

Una de les causes de la falta d'actualització pot ser la poca freqüència en la realització d'informes de seguiment.

Taula 32. Valoració de la informació base disponible.

Informació de base	
0	La informació és errònia i no es correspon amb la realitat.
1	No existeix cartografia ni informació bàsica disponible.
2	Hi ha informacions vagues o imprecises. No han estat identificats els principals objectes de conservació.
3	Existeix una cartografia acceptable, però que manca d'informació sobre el terreny. Han estat identificats els principals objectes de conservació.
4	Existeix una informació detallada, però sense registre sistemàtic del patrimoni de l'espai.
5	Existeix una informació detallada dels principals valors del patrimoni natural, cultural i paisatgístic, amb un registre sistemàtic de la informació i la seva cartografia associada pròpia a la finca.

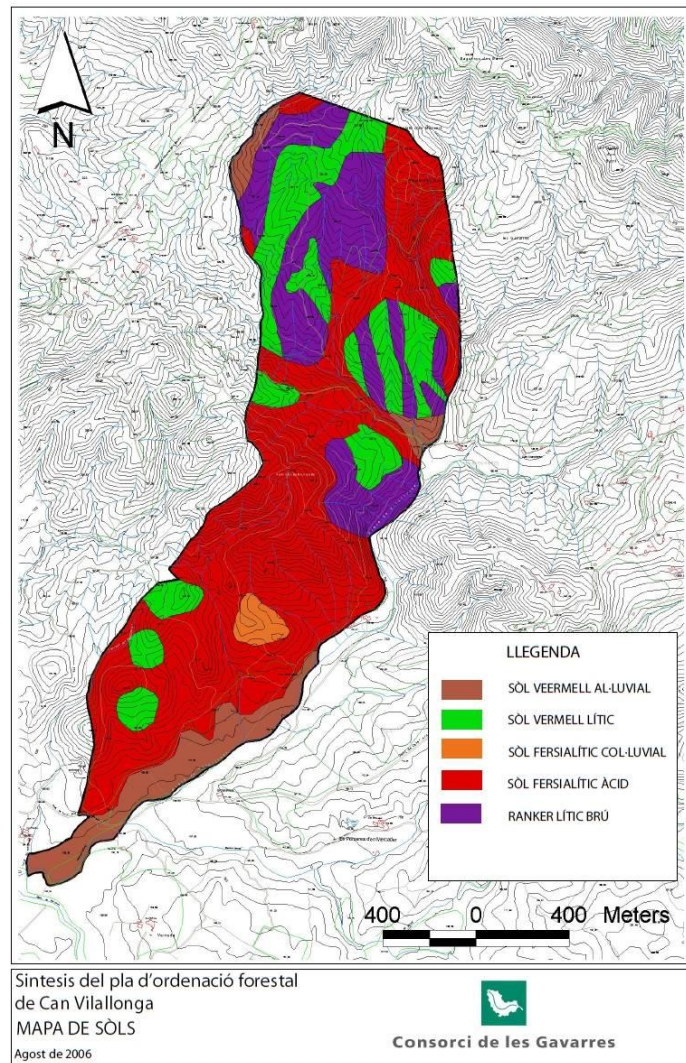

Figura 8. Tipologia de sòls de la finca.

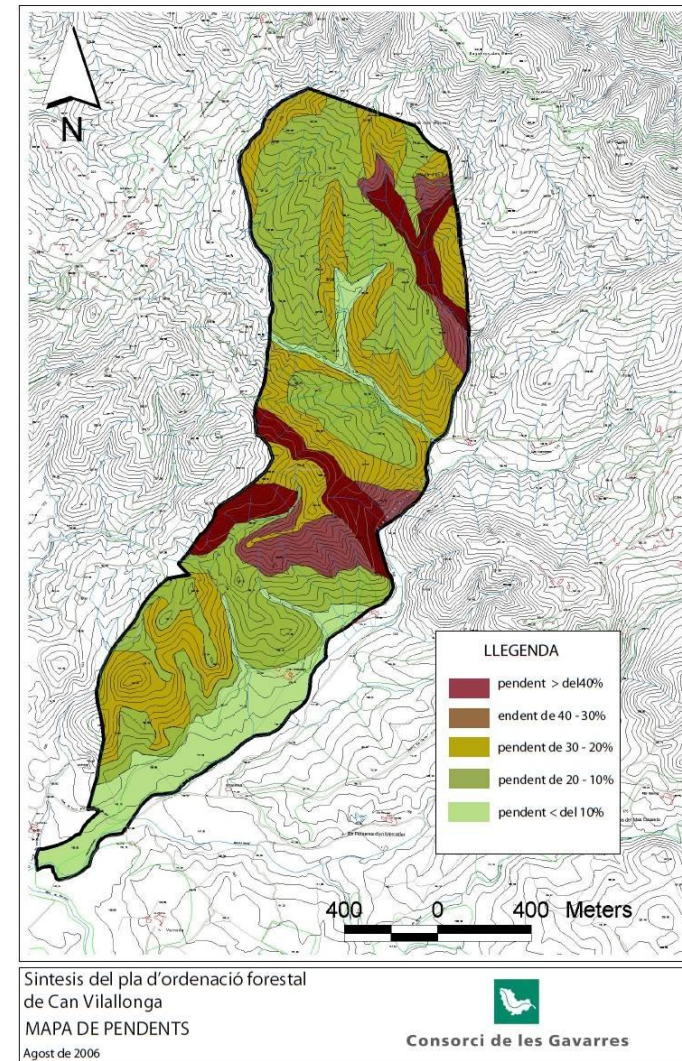

Figura 9. Altimetria de Can Vilallonga.

Descripció dels àmbits d'actuació i valors existents: preservació d'elements culturals, paisatgístics, naturals i millores estructurals.

No existeix aquesta documentació, per tant, encara que no s'adeqüi al descrit en la taula de valors d'aquest indicador, la seva puntuació serà igual a 0.

L'únic del que hi ha constància és de l'edat del suro, en la figura 10 simplement es classifica per si és vell o molt vell. Aquesta classificació és important per prioritzar i adequar un tipus d'actuació o un altra.

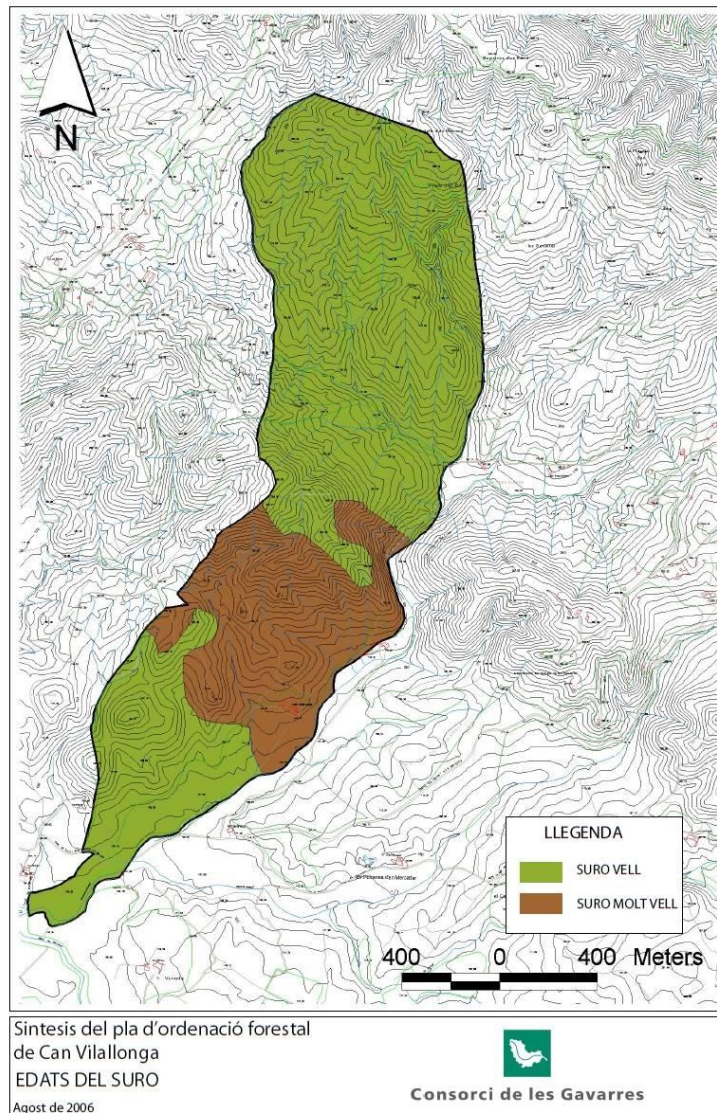

Figura 10. Edats del Suro.

Mecanismes de seguiment, avaluació i control: detecció de problemes ambientals actuals i amenaces.

En les diferents vocacions forestals²⁰ hi podem trobar objectius per la zona i alguns agents que causen danys en aquell tipus d'àrea.

En la figura 11 es pot observar com estan distribuïdes per la finca les vocacions. Seguidament, s'explica mitjançant taules resum el que el POF preveu respecte aquestes zones. En la figura 12 trobem l'estat en que es troba la finca segons l'erosió del sòl, classificada per erosió incipient o molt important. Seguidament, com a detecció de problema i amenaça, la figura 13 mostra els incendis, hi podem veure les zones afectades per diferents episodis en el temps.

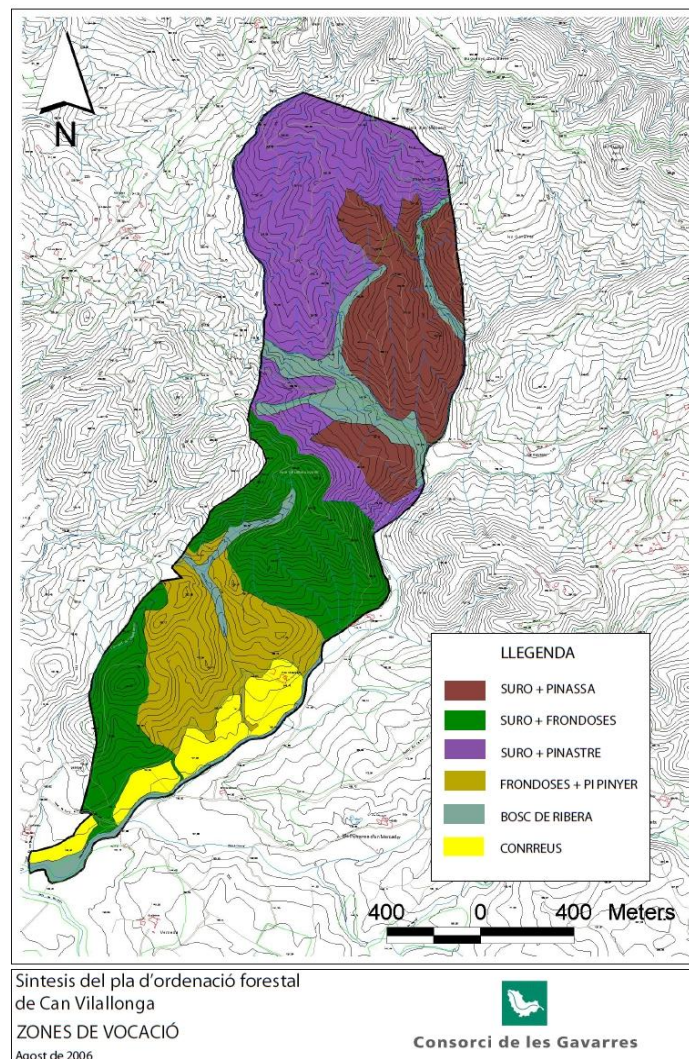

Figura 11. Distribució de les vocacions forestals.

²⁰ Vocació forestal: terrenys coberts o no de boscos, que han de dedicar-se a un ús forestal exclusiu o preponderant per la seva aptitud per produir fusta o altres subproductes forestal i per les seves funcions o possibilitats de protecció del medi. <https://glosarios.servidor-alicante.com/bosques/tierras-de-vocacion-forestal>

Taula 33. Vocació forestal 1.

Vocació forestal	Sureda.
Principals danys	El fred i els incendis.
Objectius	Produir suro, afavorir la seva producció, prevenció d'incendis, aplicació de la silvipascicultura i els aprofitaments forestals no fustaners (pinyes i bruc).
Altres problemàtiques	Els aprofitaments de bruc es van fer de forma il·legal amb una gran pressió i de manera continuada.
Actuacions	Desbrossada mecanitzada, llevat del suro i tallades sobre les frondoses.

Taula 34. Vocació forestal 2.

Vocació forestal	Sureda amb pi pinyer.
Principals danys	No s'especifica.
Objectius	Produir suro, afavorir la seva producció, prevenció d'incendis, aplicació de la silvipascicultura i els aprofitaments forestals no fustaners (pinyes i bruc).
Altres problemàtiques	Treballs clandestins de personal aliè a l'òrgan gestor de la finca, com al recollida de pi pinyer i la tallada de bruc per fer tanques.
Actuacions	Desbrossada mecanitzada, llevat del suro i tallades sobre les frondoses.

Taula 35. Vocació forestal 3.

Vocació forestal	Sureda amb pi pinastre.
Principals danys	La neu i els incendis.
Objectius	Produir suro, afavorir la seva producció, prevenció d'incendis, aplicació de la silvipascicultura, els aprofitaments forestals no fustaners (pinyes i bruc) i adoptar els aprofitaments silvícoles.
Altres problemàtiques	Tallades il·legals de bruc.
Actuacions	Poques actuacions, només en la subunitat d'actuació 13b.

Taula 36. Vocació forestal 4.

Vocació forestal	Sureda amb pinassa.
Principals danys	El fred, els incendis i la neu.
Objectius	Adoptar els aprofitaments silvícoles, produir suro, afavorir la seva producció, prevenció d'incendis, aplicació de la silvipascicultura i els aprofitaments forestals no fustaners (pinyes i bruc).
Altres problemàtiques	Peus dispersos de suro que van sobreviure a l'últim incendi registrat en el moment de fer el POF i la seva regeneració era escassa.
Actuacions	Es vol potenciar l'alzina surera com espècie vocacional de la zona.

Si creuem aquestes taules amb el llistat que preveu l'indicador tenim que:

Problemàtiques:

- Manca de regeneració de la vegetació potencial i mal estat de conservació dels hàbitats naturals.
- Pèrdua d'espècies.

Amenaces:

- Incendis forestals.
- Recollida de fauna i flora insostenible.

Taula 37. Detecció de problemàtiques en la finca.

Valoració de l'anàlisi d'impactes i amenaces	
0	Els valors de la finca es veuen amenaçats severament per impactes produïts en la finca.
1	Els valors de la finca es veuen amenaçats de forma significativa per impactes produïts en la finca.
2	Els valors de la finca es veuen amenaçats lleugerament per impactes produïts en la finca.
3	La zona no pateix impactes, però es veu amenaçada per activitats realitzades fora del seu àmbit i fora del control de l'entitat gestora.
4	La zona no pateix impactes, però es veu afectada per activitats realitzades fora del seu àmbit.
5	La finca no pateix actualment impactes greus ni es veu amenaçada per altres activitats.

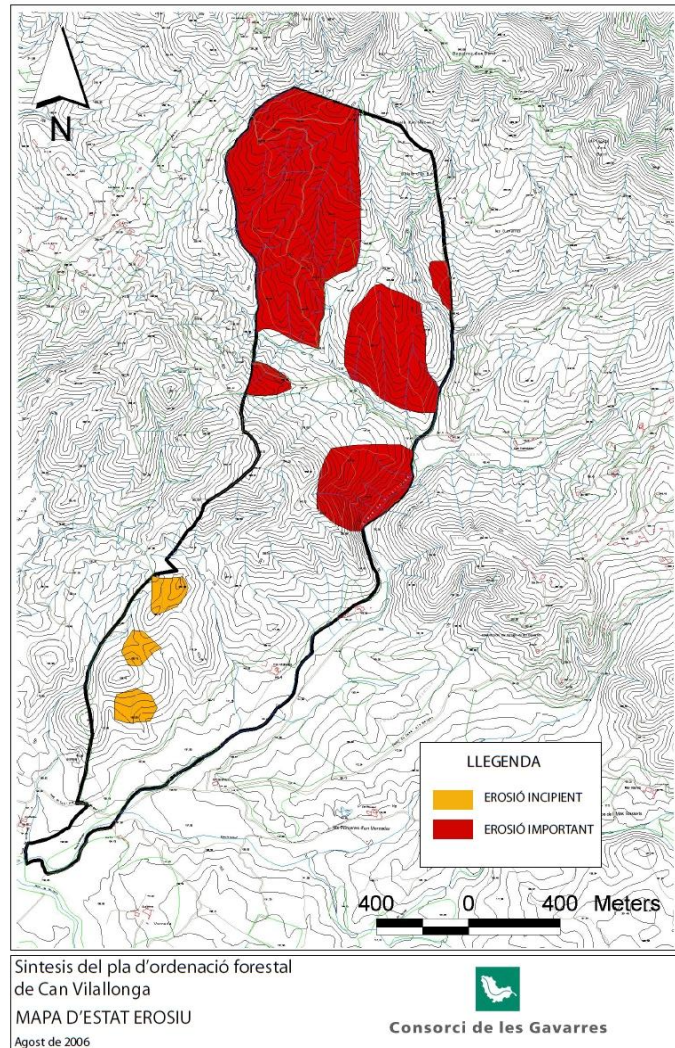

Figura 12. Zones erosionades.

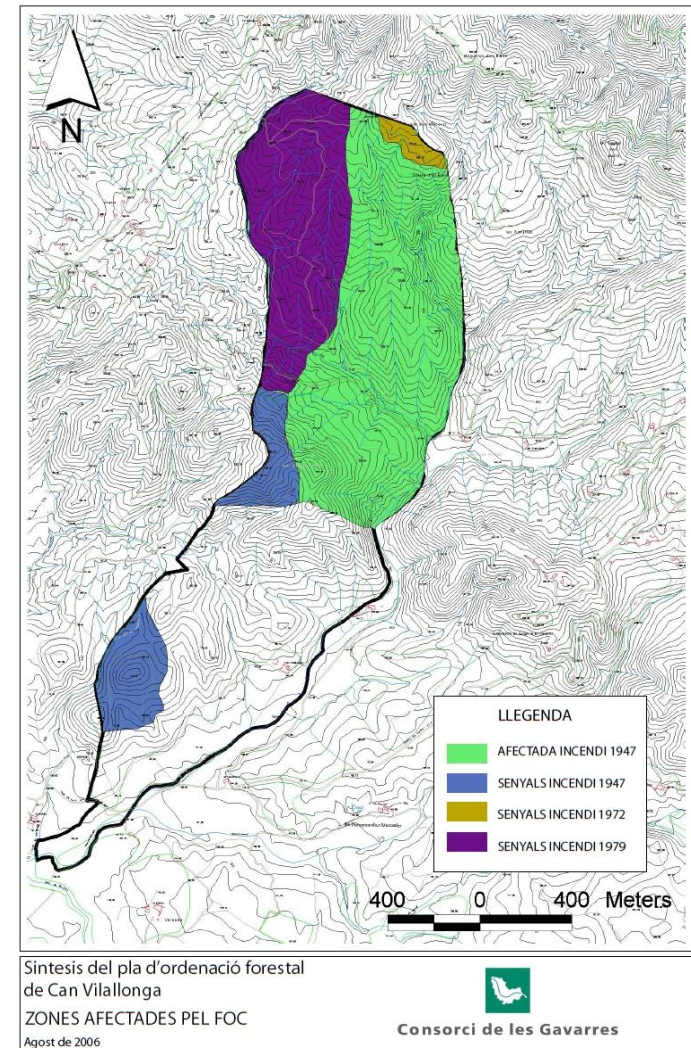

Figura 13. Afectacions per incendis.

Mecanismes de seguiment, avaluació i control: pla de gestió.

Es consta del Pla d'Ordenació Forestal de les Gavarres, en endavant POF. El document consultat es va redactar amb l'objectiu de fer un balanç de les actuacions dutes a terme passats 10 anys de la seva posada en marxa.

Redacció: Agost del 2006 per Narcís Castelló, estudiant de Ciències Ambientals de la Universitat de Girona.

Com hem pogut veure, el POF està dividit en 4 grans zones segons el tipus de vocació forestal: sureda, sureda amb pi pinyer, sureda amb pi pinastre i sureda amb pinassa. Cada bloc hi ha una descripció del bosc, fitxes descriptives d'actuació i la valoració de les que s'hi han realitzat. Les vocacions forestals estan dividides en zones on es compleix la distribució espacial uniforme, i tal hi com podem veure en la figura 14, la finca està subdividida en zones d'actuació.

Vocació forestal: sureda.

- Unitat 1: actuacions des del 1997 fins al 2010.
- Unitat 4: actuacions des del 1998 fins al 2013.
- Unitat 5: actuacions des del 1999 fins al 2014.
- Unitat 6: actuacions des del 2000 fins al 2015.

Vocació forestal: sureda amb pi pinyer.

- Unitat 2: actuacions des del 1997 fins al 2011.
- Unitat 3: actuacions des del 1997 fins al 2012.

Vocació forestal: sureda amb pi pinastre:

- Unitat 7: actuacions des del 2001 fins al 2016.
- Unitat 11: actuacions des del 2005 fins al 2020.
- Unitat 12: actuacions des del 2006 fins al 2021.
- Unitat 12: actuacions des del 2007 fins al 2022.
- Unitat 14: actuacions des del 2008 fins al 2023.

Vocació forestal: sureda amb pinassa:

- Unitat 8: actuacions des del 2002 fins al 2017.
- Unitat 9: actuacions des del 2003 fins al 2018.
- Unitat 10: actuacions des del 2004 fins al 2019.

El pla en qüestió té en compte com s'han de fer les actuacions i té planificades mesures fins al 2023. Com que l'actual contracte de custòdia acabarà el seu termini l'any 2031, caldria fer una actualització.

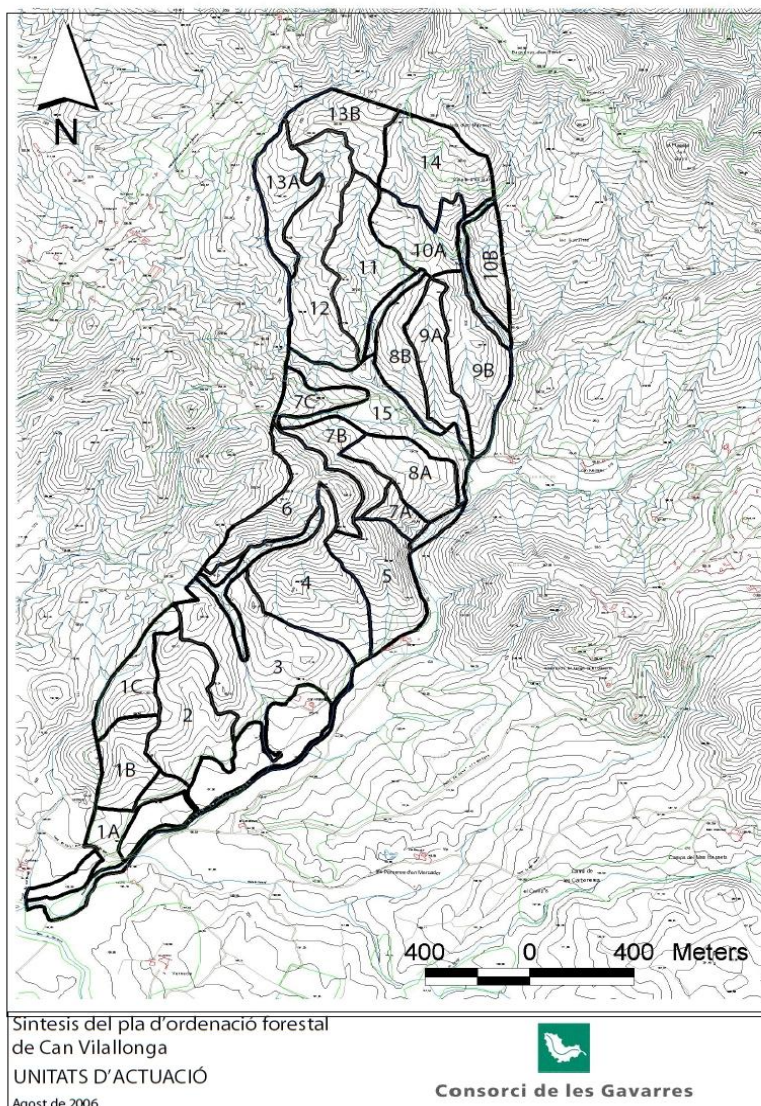

Figura 14. Unitats d'actuació de Can Vilallonga.

Taula 38. Valoració de la informació del pla de gestió.

Pla de gestió	
0	Les activitats dutes es contradiuen amb la conservació de la finca i els objectius de l'acord.
1	Les activitats dutes a terme són fruit de l'oportunisme i la improvisació.
2	No hi ha cap document de planificació, però les línies de treball són coherents.
3	No existeix un pla de gestió, però hi ha un programa anual que es compleix i és coherent amb la filosofia de l'acord i la conservació dels valors de la finca.
4	Hi ha un pla de gestió, però és incomplet o cal la seva actualització.
5	Existeix un pla de gestió de la finca que defineix els seus objectius i les accions per als pròxims anys.

CONTRACTE: OBJECTIUS.

L'acord sobre la cessió d'ús de la finca de Can Vilallonga no disposa en cap dels pactes els objectius específics per la propietat. El que es preveu és que el Consorci de la Gavarres actuï coherentment amb els seus Estatuts i la seva Carta Programàtica per conservar i gestionar la finca.

En vista de la manca de metes en el propi contracte, es pot estendre fins al POF anteriorment descrit, ja que els objectius de les vocacions forestal es fan servir en les actuacions previstes en el seu pla d'ordenació. Per tant, la gestió d'aquesta finca es regeix per els objectius que marquen el Pla d'Ordenació Forestal, i són els que analitzarem com a fites del conveni de custòdia.

Anàlisi d'objectius:

- Adoptar els aprofitaments silvícoles.
- Adoptar aprofitaments forestals no fustaners.
- Afavorir la producció de suro.
- Prevenció d'incendis.
- Aplicació de la silvipascicultura.

Si considerem que prevenció és l'acció de prevenir i que aplicació és l'acció d'aplicar, els 5 objectius marcats en el POF compleixen tots els requisits. Són objectius breus i clars, defineixen molt bé què es fa o no a la finca amb els seus aprofitaments, quin és el moment on es troba la finca respecte els objectius marcats i són realistes des del punt de vista que es poden avaluar.

Taula 39. Valoració dels objectius de Can Vilallonga.

Valoració de la redacció dels objectius	
0	No existeixen objectius.
1	Els objectius estan escrits en infinitiu.
2	Els objectius són en infinitiu i són breus i clars.
3	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors i deixen clar a on van dirigits.
4	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits i tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció.
5	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits, tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció i tenen una visió realista.

EXPERIÈNCIA: SATISFACCIÓ

El Consorci de les Gavarres ha valorat l'acord de la següent manera (Satisfacció 1):

Han considerat que la fase de negociació va ser dura ja que la propietat de la finca volia vendre-la, però el Consorci va aconseguir evitar-ho i signar l'acord de custòdia. Tot i així, la seva valoració ha estat de 4 sobre 5. Especifiquen que ells van dominar en la negociació, ja que van poder evitar la venda per part d'INCASÒL a particulars i van aconseguir un conveni de cessió de 20 anys.

Opinen que la relació entre l'ECT i la propietat ha de ser de 5 sobre 5 per tal d'aconseguir una relació estreta amb la propietat i que es formi un marc de confiança. La seva relació la valoren amb un 5, ja que amb els anys s'ha construït un relació de confiança mútua.

Respecte el seguiment el valoren amb un 4, ja que no s'ha fet de forma sistemàtica, però sempre que ha calgut hi ha hagut una comunicació fluida per ambdues parts a l'hora de solucionar problemes com les reparacions de danys per nevades, recerca de recursos per invertir, etc...

Consideren que fins a l'actualitat, tant ells com a Consorci com la propietat han complert amb el 100% del que es plantejava a l'acord, per tant, la seva valoració per ambdues bandes ha estat de 5.

Com a propostes, valoren que encara que no ho fan, estaria bé determinar una visita de seguiment de l'acord anual i fer algun tipus de certificació de compliment de l'acord.

La suma de les diferents puntuacions és la següent:

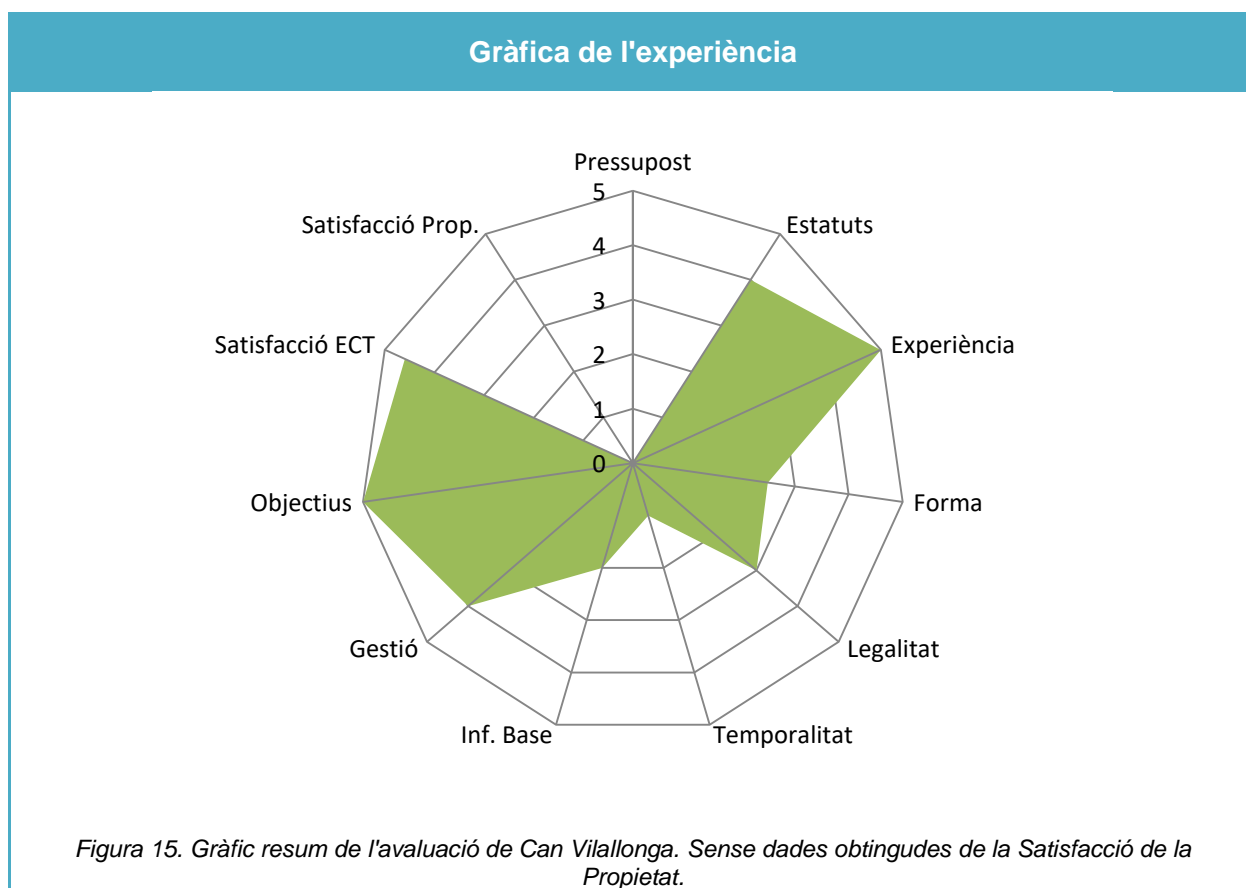
4 (negociació) + 5 (relació ECT - propietat) + 4 (seguiment) + 5 (acompliment ECT) + 5 (acompliment propietat) = 23 / 5 = **4,6 de puntuació final.**

La propietat de la finca Ruscatelles ha valorat l'acord de la següent manera (Satisfacció 2):

Taula 40. Puntuació de Can Vilallonga.

Fitxa tècnica d'avaluació de l'acord de custòdia		
Indicador	Valoració	Puntuació
Inclusió pressupostària	L'acord no es contempla en els pressupostos.	0
Previsions estatutàries	En els estatuts hi podem trobar 4 de les previsions anteriors.	4
Experiència en custòdia	S'han signat més de 20 acords de custòdia.	5
Forma del contracte	Existeix una forma física de la signatura.	2,5
Legalitat mínima	S'identifiquen les parts, l'espai, drets i obligacions i es pacten unes clàusules legals en cas d'incompliment.	3
Temporalitat	Es té en compte la dimensió temporal, però no hi ha cap mecanisme per assegurar la vigència del contracte.	1
Informació base	Existeix una informació detallada, però sense registre sistemàtic del patrimoni de l'espai.	2
	No existeix la documentació sobre l'estat dels valors de la finca.	
Pla de gestió	Hi ha un pla de gestió, però és incomplet o cal la seva actualització.	4
	La zona no pateix impactes, però es veu afectada per activitats realitzades fora del seu àmbit.	
Objectius	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits, tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció i tenen una visió realista.	5
Satisfacció ECT	La mitjana aritmètica de les respostes per part de l'ECT és de...	4,6
Satisfacció Prop.	La mitjana aritmètica de les respostes per part de la propietat és de...	?

Taula 41. Resum gràfic de l'experiència de Can Vilallonga.

5.2. Rectoria de la Selva

Taula 42. Fitxa tècnica de l'experiència 2.

Curato de Sant Climent de la Selva	
Terme municipal	Navès
Comarca	Solsonès
Superfície	22 ha
Protecció especial	100 % PEIN
Figura 16. Fotografia de la Rectoria de la Selva. Font: extret del portal web de la Fundació Catalana de l'Esplai [consulta 14/01/2017]	
Tipologia de propietat	Privada
Propietaris/es	Bisbat de Solsona
Signatari	Mn. Ramon Alsina i Santandreu (com a rector) i Marc Trulls Noguera (com a membre de Béns Immobles del Bisbat de Solsona)
ECT que gestiona	Fundació Catalana de l'Esplai (Fundesplai)
Signatari	Anna Romeu i Ripoll - Vicepresidente de Patrimoni, Medi Ambient i Qualitat de la Fundació
Any de signatura	7 de març del 2013
Seguiment	Bianual

ENTITAT DE CUSTÒDIA: CAPACITAT, SOLVÈNCIA I TRANSPARÈNCIA

En els pressupostos de la Fundació Catalana de l'Esplai no es contemplen les inversions que s'han de dur a terme a la finca.

Taula 43. Valoració de la inclusió pressupostària de la Rectoria de la Selva.

Valoració de la incorporació de l'acord de custòdia ens els pressupostos de l'entitat	
0	L'acord no es contempla en els pressupostos.
1	Es menciona l'acord amb un xifra pressupostada.
2	L'acord es desenvolupa per grans àmbits pressupostats.
3	L'acord consta de grans àmbits detallats amb inversions.
4	Les actuacions estan detallades en el pressupost anual.
5	Es detalla tot el previst en l'indicador.

ENTITAT DE CUSTÒDIA: PREVISIONS ESTATUÀRIES

D'ara en endavant, els articles mencionats en aquest apartat es refereixen als Estatuts de la Fundació Catalana de l'Esplai.

La Fundació es defineix en l'article 1 com "una entitat sense ànim de lucre que té el patrimoni, els rendiments i els recursos obtinguts afectats de forma permanent a la realització de les finalitats d'interès general previstes en aquests estatuts (...) i exerceix amb caràcter indefinit les seves funcions".

Primera previsió de l'indicador:

La custòdia del territori i/o la conservació de la naturalesa o el patrimoni natural i la biodiversitat, com a finalitat social o com a mitjà per finalitats socials.

En el Capítol II sobre Finalitats fundacionals trobem l'article 4 on defineix que exercirà les seves funcions principalment a Catalunya es preveu que:

Seràn eixos essencials en l'actuació de la Fundació, el treball en xarxa, **la sostenibilitat**, la innovació i desenvolupament, i l'obertura, el pluralisme i la transparència.

Així mateix, en l'article 4.1. es preveu que per assolir les finalitats de la Fundació es desenvoluparan, entre altres, un seguit d'activitats estratègiques:

- Secció f) Sensibilitzar les entitats, els educadors, les famílies i la societat en general, entorn la sostenibilitat i el medi ambient, impulsant programes d'educació ambiental i incorporant els criteris de sostenibilitat en totes les actuacions i projectes de la Fundació.

- Secció k) Generar recursos humans, econòmics i **patrimonials** per a desenvolupar e millors condicions tots aquells projectes que siguin objecte de recolzament de la Fundació, tot facilitant i desenvolupant les infraestructures i el suport material que permetin el millor acompliment de les finalitats fundacionals. Així mateix, quan s'escaigui, podrà **gestionar directament aquestes infraestructures i equipaments**, amb els seus corresponents serveis, per tal d'assolir el rendiment social adequat.

I en l'article 4.2. especifica que la Fundació vetllarà perquè les seves activitats s'adrecin especialment a:

- Secció c) Treballar en programes específics d'educació ambiental en l'entorn urbà i en aules de natura, **programes de conservació i manteniment d'àrees naturals, i per a la protecció d'espècies**, potenciant i dinamitzant programes pedagògics i recursos per fer efectiva aquesta activitat.

Més important que tota aquesta informació és el document marc sobre *L'estratègia de custòdia del territori a la Fundació Catalana de l'Esplai*. Parlem d'un informe on es desenvolupa com la Fundació ha de tractar amb la custòdia del territori, ja que és un element que incorporen com una eina de gestió del territori. Inclou la contextualització i adequació de la custòdia en una entitat de lleure com és la Fundació, explicació dels àmbits territorials objectiu de la seva intervenció, desenvolupament de la part educativa complementària, un Pla General d'Execució de Custòdia, mecanismes per col·laborar amb altres entitats, mecanismes de difusió i comunicació i com ha de ser la coordinació i execució de Programes de custòdia.

Valoració: assolit.

Segona previsió de l'indicador:

Els càrrecs legítims per les accions jurídiques que comporten acords.

En el Capítol IV sobre el Govern de la Fundació recull en l'article 20 les facultats dels patrons i les que afecten a la custòdia són:

- Secció e) Els actes i negocis jurídics que concerneixin a la representació i govern de la Fundació això com a la lliure administració i disposició de tots els béns que integren el seu patrimoni, rendes i productes i, de l'exercici de tots els seus drets i accions, dins les disposicions estatutàries i legals.
- Secció l) En general, realitzar tots els actes, intervenir en negocis jurídics, i atorgar qualsevol contracte que sigui convenient per a una millor administració i disposició de les seves rendes i béns; I per a l'exercici dels drets, accions i facultats que siguin procedents per a la més adient realització i acompliment de les finalitats fundacionals.

És indelegable la disposició de béns que, en conjunt o individualment, tinguin un valor superior a una vintena part de l'actiu de la Fundació.

Valoració: assolit.

Tercera previsió de l'indicador:

Política sobre conflictes d'interessos en la signatura.

Els conflictes d'interessos estan subjectes a la normativa aplicable, Llei 4/2008, del 24 d'abril. Les persones jurídiques es comprometen a:

- a) Exercir el càrrec en l'interès exclusiu de la Fundació, atorgant prioritat absoluta al respecte i compliment de llurs finalitats i objectius.
- b) No fer ús de la condició de membre del Patronat, ni la informació obtinguda pel motiu del càrrec, per finalitats privades i/o per aconseguir un benefici econòmic.
- c) No aprofitar-se de les oportunitats de negoci que es presentin o n'hagi tingut coneixement per la seva condició de Patró.
- d) No mantenir relacions professionals o laborals retribuïdes amb la Fundació sense prèvia comunicació o autorització del Patronat, així com la del Protectora de Fundacions si fos legalment necessari (...).
- e) No participar en societats constituïdes o participades per la Fundació sense previ avís (...).
- f) No establir contractes de compravenda o arrendament de bens immobles o de béns mobles d'extraordinari valor, préstec de diners, ni prestació de serveis retribuïts entre la Fundació i els patrons, si prèviament no han estat autoritzats pel Patronat i pel Protectorat, quan així ho exigeixi la Llei, tot donant compliment que s'estableixen els articles 332-9; 332-10 i 332-11 de la Llei 24/2008 que aprova el Llibre Tercer del Codi Civil de Catalunya.

Valoració: assolit.

Quarta previsió de l'indicador:

Requisits d'alienació de bens i drets adquirits amb la finalitat de custòdia dins del règim econòmic de l'entitat.

En el Capítol III sobre Patrimoni i Gestió Econòmica, trobem l'article 6 que especifica que el patrimoni de la Fundació quedarà vinculat a l'acompliment de les finalitats fundacionals. L'esmentat patrimoni es compondrà:

- a) Del capital fundacional (...).
- b) De tots els altres béns i drets que accepti i rebi la Fundació, a fi d'incrementar el capital fundacional.
- c) De tots els fruits, rendes i productes, i altres béns incorporats al patrimoni de la Fundació, per qualsevol títol o concepte.

Valoració: assolit.

Cinquena previsió de l'indicador:

Màxima concreció de previsió sobre com i amb qui continuarà l'acord en cas d'incapacitat o dissolució de l'entitat.

En el Capítol VII de Modificació i Extinció de la Fundació trobem l'article 36 que especifica les condicions quan l'entitat no sigui capaç o s'hagi de dissoldre.

La dissolució de la Fundació s'ha d'acordar per majoria qualificada i motivada pel Patronat, i aprovada pel Protectorat. La liquidació de l'entitat es dura a terme per mitjà d'ela cessió global d'actius i passius, que ha de dur a terme el Patronat, els liquidadors que designi o, subsidiàriament, el Protectorat.

La cessió ha de ser autoritzada pel Protectorat abans de què s'executi, s'ha de realitzar a favor de l'entitat que determini el Patronat, pública de naturalesa no fundacional, o privada sense ànim de lucre i amb finalitats d'interès generals similars a les de la Fundació, la qual ha d'ésser també beneficiària del règim fiscal.

Valoració: assolit.

Taula 44. Valoració dels Estatuts de la Fundació Catalana de l'Esplai.

Valoració de les previsions estatutàries	
0	No es preveu res.
1	En els estatuts hi podem trobar 1 de les previsions anteriors.
2	En els estatuts hi podem trobar 2 de les previsions anteriors.
3	En els estatuts hi podem trobar 3 de les previsions anteriors.
4	En els estatuts hi podem trobar 4 de les previsions anteriors.
5	En els estatuts hi podem trobar totes les previsions definides anteriorment.

ENTITAT DE CUSTÒDIA: EXPERIÈNCIA

La Fundació Catalana de l'Esplai consta al *VII Inventari d'Acords i Entitats de Custòdia del Territori a Catalunya* com una entitat representant del compromís de l'educació en el lleure amb la custòdia del territori. La Fundació recull 5 experiències de custòdia que sumen un total de 62,6 ha. Els acords signats són:

- Finca de la Fassina, on es veu afavorit l'àmbit fluvial i les zones humides.
- Finca de Mas Cabàlies, on s'afavoreix l'àmbit forestal.
- Finca de la Rectoria de la Selva, on s'afavoreix l'àmbit forestal.
- Finca del Mas Gall, on s'afavoreix l'àmbit forestal.
- Finca de Sau, on el patrimoni cultural és el receptor de la conservació.

Taula 45. Experiència de la Fundació Catalana de l'Esplai.

Valoració de l'experiència	
0	No s'ha signat mai un acord de custòdia i no ofereix la possibilitat.
1	No s'ha signat mai un acord de custòdia, però ofereix la possibilitat.
2	S'han signat entre 1 i 5 acords de custòdia.
3	S'han signat entre 5 i 10 acords de custòdia.
4	S'han signat entre 10 i 20 acords de custòdia.
5	S'han signat més de 20 acords de custòdia.

CONTRACTE: FORMA

L'experiència consta de la forma física del contracte, però no d'escriptura notarial.

Taula 46. Valoració de la forma del contracte.

Valoració de la presència de documents acreditatius sobre l'acord	
0	És un contracte de veu.
2,5	Existeix una forma física de la signatura.
5	Existeix una forma física de la signatura i una forma pública amb escriptura notarial.

CONTRACTE: PREVISIONS LEGALS MÍNIMES

Identificació suficient de les parts:

Representant de la propietat:

"D'una banda Mn. Ramon Alsina i Santandreu, major d'edat, (...) com a rector de la Parròquia de Sant Climent de La Selva i Marc Trulls Noguera, major d'edat (...) com a membre del departament de Béns Immobles del Bisbat de Solsona (...)."

Representant de l'entitat de custòdia:

"I de l'altre Anna Romeu i Ripoll, Vicepresidenta de Patrimoni, Medi Ambient i Qualitat de la Fundació Catalana de l'Esplai, major d'edat, (...)."

Valoració: assolit.

Identificació suficient de l'espai:

S'exposa que la finca Curato de Sant Climent de la Selva esta situada a la comarca del Solsonès, al municipi de Navès, prop dels nuclis habitats de Navès i Olius, inscrita com a finca núm. (...) en el registre de la propietat de Solsona (...). A més, es descriu que s'hi pot trobar una edificació anomenada *Alberg i Escola de Natura de la Rectoria de la Selva*, el cementiri, la casa Rectoral i uns camps de circumden les edificacions.

Valoració: assolit.

Drets i obligacions de les parts:

En el contracte no s'estableix un apartat de drets i obligacions, però per mitjà dels pactes podem definir previsions molt senzilles.

La propietat ha d'estar sempre informada de les actuacions que es realitzin fruit d'aquest acord i ha de permetre l'accés a peu del públic en general per camins i senders existents. A canvi, l'entitat de custòdia es compromet a fer una bona gestió de la finca i a col·laborar en el disseny del Pla de Gestió ambiental de la finca. A més, realitzarà Projectes d'Educació Ambiental i donarà suport tècnic i recerca de fons i subvencions per projectes en matèria forestal o conservació de la biodiversitat.

Valoració: assolit.

Establiment de clàusules legals per incompliment de contracte:

No s'inclouen en el contracte ni en cap altre documentació vinculada o annexa a l'acord.

Valoració: no assolit.

Incorporació d'un instrument de gestió o pla de gestió de base:

Es comprometen a redactar el Pla de Gestió Ambiental de la finca i l'utilitzen com guia per la gestió de la finca.

Valoració: assolit.

La taula de la valoració s'altera ja que hi podem trobar, l'espai, les parts, un pla de gestió i els drets i obligacions, per tant, entra dins del marc de la puntuació 3, intercanviant les clàusules legals per la incorporació del pla de gestió.

Taula 47. Valoració de la legalitat del contracte.

Valoració de les previsions legals	
0	No s'estableixen previsions legals mínimes de l'acord.
1	Només s'identifiquen les parts i l'espai on es duran a terme les accions de l'acord.
2	S'identifiquen les parts, l'espai i s'estableixen uns drets i obligacions per ambdues parts firmants.
3	S'identifiquen les parts, l'espai, drets i obligacions i es pacten unes clàusules legals en cas d'incompliment.
4	S'identifiquen les parts, l'espai, s'estableixen drets i obligacions, un instrument o pla de gestió i es pacten unes clàusules legals en cas d'incompliment.
5	Es garanteixen totes les previsions legals mínimes i se n'afegeixen d'altres que augmenten el grau de seguretat i qualitat jurídica.

CONTRACTE: TEMPORALITAT

El contracte no defineix la durada de l'acord, ni cap mecanisme de vigència. L'única previsió que s'estableix és que amb el marc de col·laboració que signen amb el contracte analitzat fan constar la seva voluntat de tancar futurs acords de custòdia del territori que estableixin un compromís més estret de les parts en la gestió de la finca i l'elaboració, si escau, d'un document tècnic de gestió.

Per tant, en la taula de valoració la descripció de la puntuació 1 s'inverteix, no es té en compte la dimensió temporal, però si s'estableix un marc de col·laboració futur per la signatura de futurs acords. A més, la finca és inalienable per part del Bisbat i consta d'un règim d'arrendament de 50 anys, fins al 2058, signat amb l'Associació Catalana de Cases de Colònies.

Taula 48. Valoració de la vigència del contracte.

Valoració de la facilitació de la vigència del contracte	
0	No es té en compte ni la dimensió temporal del contracte ni mecanismes sobre la seva continuïtat.
1	Es té en compte la dimensió temporal, però no hi ha cap mecanisme per assegurar la vigència del contracte.
2	Només es defineix una ECT successora en cas de desaparició o incapacitat de l'entitat inicial.
3	Es garanteix la continuïtat de l'acord mitjançant drets d'adquisició preferent.
4	La vigència del contracte es facilita mitjançant la transcendència real de la finca establint els pactes com un dret de l'ECT.
5	Es defineix una entitat successora, un dels dos mecanismes anteriors i altres mesures.

CONTRACTE: INFORMACIÓ BASE

Descripció dels àmbits d'actuació i valors existents: informació base.

L'acord de custòdia es fa signar l'any 2013, però des del 2012 hi ha informació que justifica la signatura de l'acord i diagnostica en quin estat es troba la finca i quins són els àmbits d'actuació a tenir en compte, els trobem recollits en el document *Restauració, millora manteniment i maneig de prats de pastura, Programa Triennal de Custòdia 2012-2014*.

De les 22 hectàrees, 16 conformen una pineda de pi roig que està pendent de l'actualització del Pla de Gestió Forestal i així atribuir-li una explotació sostenible. Les 6 ha restants, formen part de prats de pastura que es conserven mínimament gràcies a l'acció d'un pastor veí que pastura les seves vaques en aquella zona.

Com a característiques ecològiques i biològiques d'interès troben un alt nivell de biodiversitat en flora i fauna dels prats, s'han observat diverses espècies d'orquídies, lepidòpters, amfibis, i gran diversitat d'ocells i mamífers. Considerats els prats de pastura com un hàbitat vulnerable d'alta fragilitat que s'ha de conservar i retornar la principal tradició: la ramaderia extensiva. També s'hi poden trobar diverses basses i abeuradors que cal recuperar i una possible generació dels prats de dall.

Els principals àmbits d'actuació són el bosc de pi roig i els prats de pastura.

Taula 49. Valoració de la informació base disponible.

Informació de base	
0	La informació és errònia i no es correspon amb la realitat.
1	No existeix cartografia ni informació bàsica disponible.
2	Hi ha informacions vagues o imprecises. No han estat identificats els principals objectes de conservació.
3	Existeix una cartografia acceptable, però que manca d'informació sobre el terreny. Han estat identificats els principals objectes de conservació.
4	Existeix una informació detallada, però sense registre sistemàtic del patrimoni de l'espai.
5	Existeix una informació detallada dels principals valors del patrimoni natural, cultural i paisatgístic, amb un registre sistemàtic de la informació i la seva cartografia associada pròpia a la finca.

Descripció dels àmbits d'actuació i valors existents: preservació d'elements culturals, paisatgístics, naturals i millores estructurals.

En aquest acord també es té molt en compte la dimensió socioeconòmica, ja que més de 5.000 usuaris visiten anualment l'Escola de Natura de La Rectoria de la Selva. Conjuntament amb l'Escola, si s'aplica la ramaderia extensiva com a actuació principal, es podria arribar a recuperar 3 ha més de prats que donarien un impuls a altres pastors de ramaderia tradicional. A més, es vol potenciar l'economia local mitjançant la venda dels productes fruit de la ramaderia dels prats de producció ecològica en les instal·lacions de la finca.

Hi trobem una especial valoració al paisatge de la finca, la visió de la Serra de Busa és espectacular i considerat de gran valor paisatgístic.

Taula 50. Informació dels valors de la finca.

Valoració de l'estat de conservació dels valors naturals, culturals i paisatgístics.	
0	En els últims anys s'ha perdut valors de la finca degut a una mala gestió.
1	La finca s'ha vist afectada per alteracions procedents de l'exterior de la finca i la seva gestió, que han empitjorat l'estat de conservació dels seus recursos.
2	No hi ha una tendència clara en la millora de la conservació dels valors de la finca.
3	Cal la implantació d'actuacions per la millora de l'estat de conservació.
4	Els valors de la finca es troben en bon estat i han millorat amb la implantació de la gestió duta a terme.
5	Els valors de la finca es troben en un estat de conservació perfecte i es continua treballant per la seva millora.

Mecanismes de seguiment, avaluació i control: detecció de problemes ambientals actuals i amenaces.

La diagnosi que justifica les actuacions i valors existents anteriors responen a la problemàtica ambiental i social vinculada a la disminució d'explotacions i de professionals del món pagès, i com a conseqüència, l'abandó de prats i pastures.

Aquest abandó suposa la degradació dels prats propers al poble d'Ogassa i de Navès, a més la no gestió dels boscos té per conseqüències la propagació d'incendis. I l'absència de manteniment del patrimoni vinculat a l'activitat agrària, com ara bordes, camins, murs de pedra seca o fonts, suposa la pèrdua de biodiversitat associada al sector, com ara races autòctones (vaca pallaressa o l'ovella xisqueta), i la pèrdua de nombroses varietats locals d'arbres fruiters, com ara la poma magdalena.

Amb la recuperació dels prats, es persegueix contribuir al manteniment i recuperació del paisatge agroramader de l'entorn de la finca i també de d'altres propietats properes.

Per tant, si creuem la informació anterior amb la llista de l'indicador (pàgina 43), podem veure que:

Les amenaces són:

- Manca de regeneració de la vegetació potencial i mal estat de conservació dels hàbitats naturals.
- Incendis forestals.
- Mala gestió ramadera, entesa com l'abandó generalitzada de l'activitat.

Problemàtiques actuals:

- Pèrdua d'espècies.

Taula 51. Detecció de problemàtiques en la finca.

Valoració de l'anàlisi d'impactes i amenaces	
0	Els valors de la finca es veuen amenaçats severament per impactes produïts en la finca.
1	Els valors de la finca es veuen amenaçats de forma significativa per impactes produïts en la finca.
2	Els valors de la finca es veuen amenaçats lleugerament per impactes produïts en la finca.
3	La zona no pateix impactes, però es veu amenaçada per activitats realitzades fora del seu àmbit i fora del control de l'entitat gestora.
4	La zona no pateix impactes, però es veu afectada per activitats realitzades fora del seu àmbit.
5	La finca no pateix actualment impactes greus ni es veu amenaçada per altres activitats.

Mecanismes de seguiment, avaluació i control: pla de gestió.

Es consta d'un pla de gestió que preveu actuacions anteriors a la signatura del contracte de custòdia. El programa s'estableix del 2012 al 2014 i s'amplia fins al 2015. La gestió consta de diferents apartats:

- Objectius generals per determinar el Pla de Gestió Ambiental de la finca:

Per exemple la recuperació i conservació dels parts de pastura, conservació d'elements patrimonials, foment de l'economia local o compatibilitats d'ús públic i educació ambiental.

- Objectius ideals de la finca:

Per exemple gestionar els prats de forma tradicional, millorar la gestió del bosc, potenciar la biodiversitat de l'espai, conèixer la diversitat vegetal i animal actual...

- Els agents implicats en matèria de col·laboració:

Es consideren l'Ajuntament de Navès, Agrupació ecologista del Solsonès (com assessorament extern i expert) i la Federació Catalana de l'Esplai com a grups de joves que participen en el projecte de custòdia com a part del projecte educatiu en matèria d'educació ambiental.

- Pla de treball amb objectius operatius i les actuacions, desenvolupant els objectius ideals de la finca mitjançant estratègies i accions:

Per exemple la creació de mecanismes per controlar l'estat de conservació de la finca, promoure la recuperació la varietats tradicionals, conservar abeuradors de ramat i mantenir-los perquè esdevinguin basses potencials a ser habitats d'alguns amfibis, controlar l'evolució de les poblacions vegetals o de papallones...

- Previsió de la temporalitat dels projectes amb un nombre associat de prioritat.

S'inclou el mes d'inici de la posada en marxa de cada actuació, el mes de finalització i l'any. La prioritat no està justificada, però esdevenen prioritaris tots aquells objectius i redacció de documents complementaris de gestió i secundaris els estudis de poblacions o d'educació ambiental.

- Pla de seguiment i avaluació del programa per un període de 10 anys des de l'aplicació de la gestió.

S'utilitzen criteris d'avaluació i indicadors de seguiment. Per exemple, la conservació i protecció dels abeuradors té com a criteri la restauració dels abeuradors i l'indicador es compon de nombre d'abeuradors de la finca, la qualitat de l'aigua i la presència de macròfits.

Taula 52. Valoració de la informació del pla de gestió.

Pla de gestió	
0	Les activitats dutes es contradiuen amb la conservació de la finca i els objectius de l'acord.
1	Les activitats dutes a terme són fruit de l'oportunisme i la improvisació.
2	No hi ha cap document de planificació, però les línies de treball són coherents.
3	No existeix un pla de gestió, però hi ha un programa anual que es compleix i és coherent amb la filosofia de l'acord i la conservació dels valors de la finca.
4	Hi ha un pla de gestió, però és incomplet o cal la seva actualització.
5	Existeix un pla de gestió de la finca que defineix els seus objectius i les accions per als pròxims anys.

CONTRACTE: OBJECTIUS.

En el contracte es generen 3 objectius generals que les parts volen assolir, tot i que es veuen desenvolupats en el pla de gestió anteriorment definit:

1. Col·laborar en el disseny del Pla de Gestió ambiental.
2. Desenvolupar Projectes d'Educació Ambiental per complementar coneixement i el gaudi de la ciutadania.
3. Ajudar a mantenir els valors naturals de la finca en matèria forestal i conservació de la biodiversitat.

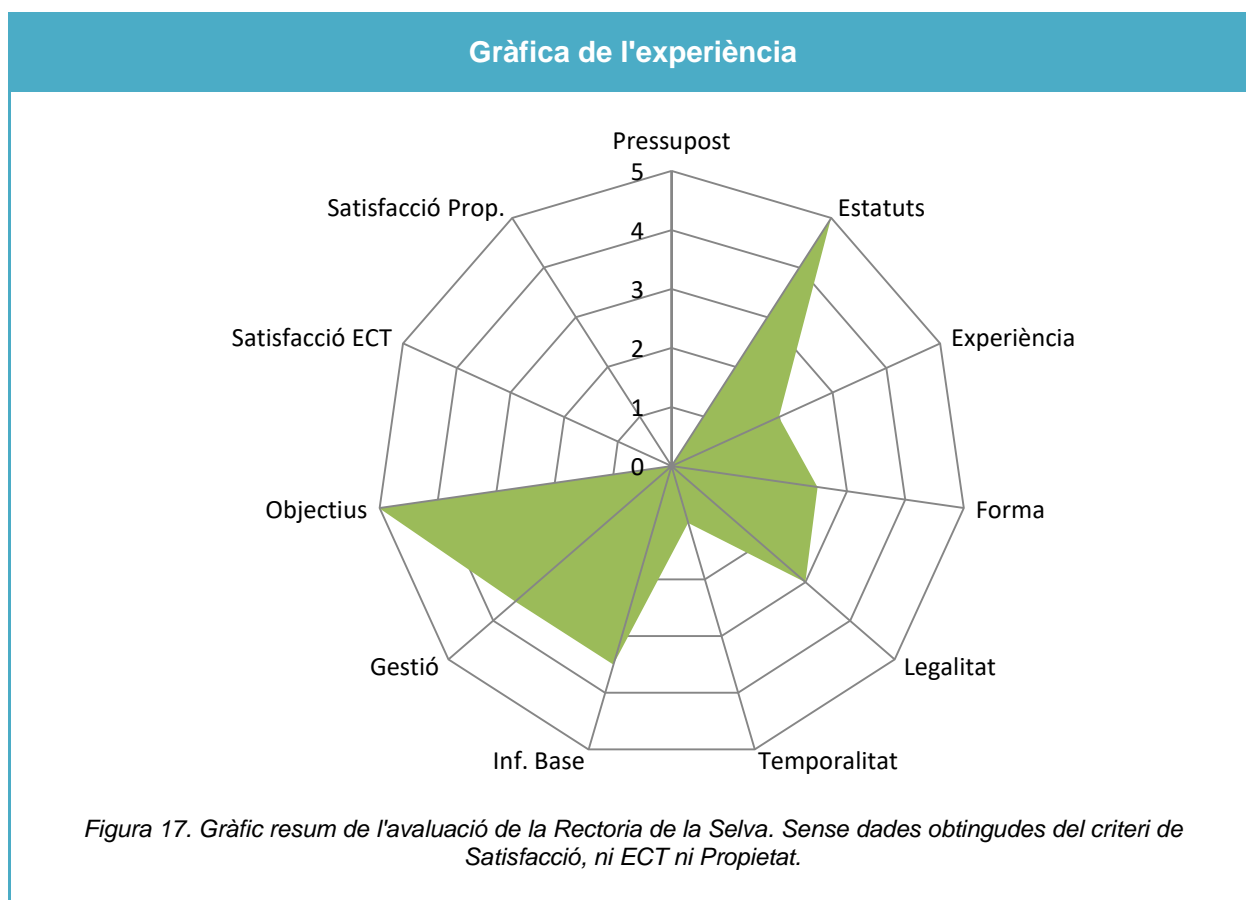
Taula 53. Valoració dels objectius de la Rectoria de la Selva.

Valoració de la redacció dels objectius	
0	No existeixen objectius.
1	Els objectius estan escrits en infinitiu.
2	Els objectius són en infinitiu i són breus i clars.
3	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors i deixen clar a on van dirigits.
4	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits i tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció.
5	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits, tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció i tenen una visió realista.

Taula 54. Puntuació de la Rectoria de la Selva.

Fitxa tècnica d'avaluació de l'acord de custòdia		
Indicador	Valoració	Puntuació
Inclusió pressupostària	L'acord no es contempla en els pressupostos.	0
Previsions estatutàries	En els estatuts hi podem trobar totes les previsions definides anteriorment.	5
Experiència en custòdia	S'han signat entre 1 i 5 acords de custòdia.	2
Forma del contracte	Existeix una forma física de la signatura.	2,5
Legalitat mínima	S'identifiquen les parts, l'espai, dres i obligacions i s'incorpora un pla de gestió.	3
Temporalitat	No es té en compte la dimensió temporal, però existeix un mecanisme per assegurar la vigència del contracte.	0
Informació base	Existeix una informació detallada, però sense registre sistemàtic del patrimoni de l'espai.	3,5
	Cal la implantació d'actuacions per la millora de l'estat de conservació.	
Pla de gestió	Existeix un pla de gestió de la finca que defineix els seus objectius i les accions per els proxims anys.	3,5
	Els valors de la finca es veuen amenaçats lleugerament per impactes produïts en la finca.	
Objectius	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clara on van dirigits, tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció i tenen una visió realista.	5
Satisfacció ECT	La mitjana aritmètica de les respostes per part de l'ECT és de...	?
Satisfacció Prop.	La mitjana aritmètica de les respostes per part de la propietat és de...	?

Taula 55. Resum gràfic de l'experiència de la Rectoria de la Selva.

5.3. La Roca (Cova) del Drac

Taula 56. Fitxa tècnica de l'experiència 3.

La Roca del Drac a la finca Ruscatelles	
Terme municipal	Sant Celoni
Comarca	Vallès Oriental
Superfície	1 ha
Protecció especial	No
<i>Figura 18. La roca del Drac. Font: Vilardell i la roca del Drac, Testimonis de la llegenda d'en Soler. Ajuntament de Sant Celoni</i>	
Tipologia de propietat	Privada
Propietaris/es	Transports i Excavacions J. Cassi i Fills, S.A.
Signatari	Lluís Cassi Martínez i Lorenzo Cassi Martínez - administradors mancomunats de l'empresa propietària
ECT que gestiona	Ajuntament de Sant Celoni
Signatari	Joan Castaño i Augé - Alcalde de l'Ajuntament de Sant Celoni
Any de signatura	21 de novembre de 2013
Seguiment	No

ENTITAT DE CUSTÒDIA: CAPACITAT, SOLVÈNCIA I TRANSPARÈNCIA

En l'acord de custòdia firmat al 2013 es pressupostaven dues actuacions per aquell mateix any. L'Àrea de Territori de Sant Celoni, en demanar l'aprovació de l'acord per part de la Junta de Govern (7 de novembre de 2013) va fer servir aquestes xifres per justificar que l'acord era viable, beneficiós per ambdues parts signants i coherents amb la situació de la finca.

Durant els 4 anys de funcionament de l'acord, no s'ha pressupostat les actuacions dutes a terme a la finca i s'han detallat com a despeses a mesura que s'han realitzat. Durant els primers 2 anys, les despeses anaven al règim econòmic XXXXX (preguntar). Al tercer any, es feien les actuacions en forma de subvencions, és a dir, pagava el propietari i es retornava en forma de subvenció. Finalment, les despeses anaven detallades en forma de "recursos humans" de l'Ajuntament.

Tot i això, el que hi havia pensat i que no s'ha complert a nivell pressupostari era:

Recursos humans:

- Colla jardinera i tècnic mitjà per al seguiment.

Recursos econòmics:

- Instal·lació de la tanca ramadera: 2.873,44 €
- Arranjament ferm del corriol: 955,90 €
- Manteniment periòdic del corriol i elements de senyalització i informació.

Per tant, en aquest cas, no s'incorpora l'acord en els pressupostos municipals, sinó que s'incorporen les actuacions directament com a despeses de cada any econòmic.

Taula 57. Valoració de la inclusió pressupostària de la Roca del Drac.

Valoració de la incorporació de l'acord de custòdia ens els pressupostos de l'entitat	
0	L'acord no es contempla en els pressupostos.
1	Es menciona l'acord amb un xifra pressupostada.
2	L'acord es desenvolupa per grans àmbits pressupostats.
3	L'acord consta de grans àmbits detallats amb inversions.
4	Les actuacions estan detallades en el pressupost anual.
5	Es detalla tot el previst en l'indicador.

ENTITAT DE CUSTÒDIA: PREVISIONS ESTATUTÀRIES

Un ajuntament no forma es pot considerar una fundació o una associació, però si consta d'un Reglament d'Organització i Funcionament (ROF). A través d'aquest document es farà l'analogia estatutària.

Primera previsió de l'indicador:

La custòdia del territori i/o la conservació de la naturalesa o el patrimoni natural i la biodiversitat, com a finalitat social o com a mitjà per finalitats socials.

En aquest sentit, un ROF no incorpora finalitats socials, ja que un òrgan municipal està al servei de la seva ciutadania i al seu entorn com a finalitat en si mateixa. Per tant, per poder comprovar aquesta previsió caldria veure si l'Ajuntament de Sant Celoni ha aprovat una moció de recolzament a la custòdia del territori, o bé si s'ha incorporat en alguna ordenança municipal del tipus *medi ambient, gestió del medi natural, camins...* En aquesta experiència no es consta de cap mena de documentació que avaluï que la custòdia és una activitat que l'Ajuntament defensi.

Per contra, tot i que no serveix com a substitutiu, quan l'Ajuntament de Sant Celoni és convidat en xerrades o jornades tècniques defensen que:

La posada en marxa de la custòdia del territori va esdevenir un cop es van adonar que calia posar en valor el patrimoni cultural local, per tant, també calia fer-ho amb el patrimoni natural, perquè conèixer-lo els faria més aptes i conscients de la necessitat de conservar-lo

Posar-lo en valor volia dir donar-lo a conèixer, fer que la ciutadania s'hi apropés i en gaudís, és a dir, donar-li un ús públic i, alhora, garantir-ne la seva conservació. Però la majoria del patrimoni natural es troba en propietats privades, i fins i tot els elements d'interès més emblemàtics ho són. En aquest punt, l'Ajuntament es dona compte que la custòdia del territori encaixava en les competències municipals i, efectivament, era compatible i defensable des del punt de vista urbanístic i ambiental.

Valoració: no assolit.

Segona previsió de l'indicador:

Els càrrecs legítims per les accions jurídiques que comporten acords.

En el Capítol II - De l'Alcalde, article 36 preveu que com a Cap de l'Administració Municipal, president de l'Ajuntament Ple, de la Comissió Municipal de Govern i de tots els òrgans col·legiats municipals pot exercir les següents contribucions:

- Secció k) l'exercici de les accions judicials i administratives i la de defensa de l'Ajuntament en les matèries de la seva competència (...) i el dret de ratificació.
- Secció p) l'aprovació dels projectes d'obres i de serveis quan sigui competent per a la seva contractació o concessió i estiguin previstos en el Pressupost.

- Secció q) l'adquisició de béns i drets quan el seu valor no superi el 10% dels recursos ordinaris del pressupost ni els 500.000.000 de pessetes (30.000.000 €).

Tot i així, pot delegar la secció p) i q) a la Comissió de Govern, però la secció k) no. També podrà conferir delegació especials a qualsevol Regidor que pertanyin o no a la Comissió Municipal de Govern i a la Comissió Municipal de Govern com a unitat o en els membres de la mateixa.

Valoració: assolit.

Tercera previsió de l'indicador:

Política sobre conflictes d'interessos en la signatura.

No tenen previst en el ROF cap política de conflicte d'interessos, s'entén que són subsidiaris de la Llei 4/2008, del 24 d'abril.

Valoració: no assolit.

Quarta previsió de l'indicador:

Requisits d'alienació de bens i drets adquirits amb la finalitat de custòdia dins del règim econòmic de l'entitat.

Seguint amb la secció q) hi ha unes requisits en l'alienació de béns i són:

- La de béns immobles, sempre que estigui prevista en el Pressupost.
- La de béns mobles, llevat dels declarats de valor història o artístic, l'alienació dels quals no es trobi prevista en el Pressupost.
- **Ordenar la publicació, execució i fer complir els acords de l'Ajuntament.**
- Declarar la responsabilitat patrimonial de l'administració municipal en assumptes la quantia dels quals no excedeixi de 5.000.000 pessetes (30.000 €).

Valoració: assolit.

Cinquena previsió de l'indicador:

Màxima concreció de previsió sobre com i amb qui continuarà l'acord en cas d'incapacitat o dissolució de l'entitat.

Com que parlem d'una administració que opera com entitat de custòdia és impossible que l'Ajuntament desaparegui. En tot cas, si l'ens local no disposés de recursos per seguir amb l'acord s'incompliria amb el contracte i, com podem veure en el criteri de

temporalitat, es podria rescindir de l'acord. Aquesta previsió estatutària no esta incorporada en el ROF, ja que tampoc s'inclou la custòdia, però si en el conveni.

Valoració: no assolit.

Taula 58. Valoració dels Estatuts de l'Ajuntament de Sant Celoni.

Valoració de les previsions estatutàries	
0	No es preveu res.
1	En els estatuts hi podem trobar 1 de les previsions anteriors.
2	En els estatuts hi podem trobar 2 de les previsions anteriors.
3	En els estatuts hi podem trobar 3 de les previsions anteriors.
4	En els estatuts hi podem trobar 4 de les previsions anteriors.
5	En els estatuts hi podem trobar totes les previsions definides anteriorment.

ENTITAT DE CUSTÒDIA: EXPERIÈNCIA EN CUSTÒDIA

L'Ajuntament de Sant Celoni és membre de la Xarxa de Custòdia del Territori i va signar el primer acord l'any 2013 amb la Roca del Drac. L'Ajuntament també compta amb les experiències de:

- Can Draper, acord sol·licitat per el propi propietari.
- El bosc de Can Gurri, donant una oportunitat als espais periurbans.
- Terrassa fluvial dels Arbrissons del Pertegàs.
- Plataneda del Pertegàs.

En l'actualitat, l'Àrea de Territori es planteja altres acords de custòdia i esta iniciant converses amb:

- Les Llobateres, propietat municipal que necessita una ECT.
- Zona inundable de la Ferreria, espai amb degradació ambiental important.
- La Vall de Fuirosos, presenta una gran oportunitat per preservar valors molt bons.

Taula 59. Experiència de Sant Celoni.

Valoració de l'experiència	
0	No s'ha signat mai un acord de custòdia i no ofereix la possibilitat.
1	No s'ha signat mai un acord de custòdia, però ofereix la possibilitat.
2	S'han signat entre 1 i 5 acords de custòdia.
3	S'han signat entre 5 i 10 acords de custòdia.
4	S'han signat entre 10 i 20 acords de custòdia.
5	S'han signat més de 20 acords de custòdia.

CONTRACTE: FORMA

En aquesta experiència es consta de la forma física del contracte, però no d'escriptura notarial.

Taula 60. Experiència de Sant Celoni.

Valoració de la presència de documents acreditatius sobre l'acord	
0	És un contracte de veu.
2,5	Existeix una forma física de la signatura.
5	Existeix una forma física de la signatura i una forma pública amb escriptura notarial.

En la cartografia de la finca aportada per l'annex 1 del contracte, hi podem veure senyalitzada una línia taronja que indica el camí per anar de la Roca del Drac cap a la Font de Sant Jordi (un altre element patrimonial important). En aquest cas, l'itinerari afecta a una segona finca. El propietari de la segona finca, no té un acord de custòdia físic, però sí de veu. Existeix una bona relació entre ell i l'administració i ha permès fer actuacions a la finca de Can Ruscatelles i a la colindant.

Per tant, parlem d'una experiència que consta d'un "segon acord" de veu.

Taula 60 bis. Experiència de Sant Celoni.

Valoració de la presència de documents acreditatius sobre l'acord	
0	És un contracte de veu.
2,5	Existeix una forma física de la signatura.
5	Existeix una forma física de la signatura i una forma pública amb escriptura notarial.

CONTRACTE: PREVISIONS LEGALS MÍNIMES

Identificació suficient de les parts:

Representant de la propietat:

"Els Srs. Lluís Cassi Martínez, major d'edat, amb DNI (...) i domicili a (...), i el Sr. Lorenzo Cassi Martínez, major d'edat, amb DNI (...) i domicili a (...), que acten en nom i representació de la societat Transports i Excavacions J. Cassi i Fills, S.A., en qualitat d'administradors mancomunats de dita societat, càrrec pel qual van ser nomenats en escriptura de constitució de la societat (...)."

Representat de l'entitat de custòdia:

"Il·lustríssim senyor Joan Castaño i Augé, de qui s'ometen les circumstàncies personals perquè actua com a alcalde de L'Ajuntament de Sant Celoni, (...), NIF número P-0820100-F i domicili a la Plaça de la Vila, 1 de 08470 Sant Celoni, en nom i representació de dita corporació, en ús de les facultats dels articles 21 de la Llei 7/1985 reguladora de les bases de règim local i 53 del Decret Legislatiu 2/2003 pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, i especialment facultat per acord de la Junta de Govern Local de 7 de novembre de 2013, assistit del Secretari municipal Sr. Ramon Oriol i Grau."

S'identifica clarament qui són les persones signants de l'acord, quin és el seu càrrec dins l'administració o la propietat i s'inclouen les dades necessàries per poder contactar amb els signataris en cas d'haver-hi problemes.

Valoració: assolit.

Identificació de l'espai:

En l'apartat EXPOSEN, es defineix quin és l'àmbit geogràfic de l'acord.

"Transports i Excavacions J. Cassi i Fills, S.A., (d'ara endavant, la propietat) és propietària de la finca anomenada Ruscatelles, ubicada al veïnat de Sant Llorenç de Vilardell de Sant Celoni, inscrita al registre de la Propietat de Sant Celoni, (...) referència cadastral núm (...).

Títol: Li pertany per compra formalitzada en escriptura atorgada el 17 de novembre de 2011 davant la notària de Sant Celoni Maria rosa Igay Merino, número (...) del seu protocol."

Valoració: assolit.

Drets i obligacions de les parts:

Podem trobar drets i obligacions per part de la propietat en l'acord número 3:

- a) Permetre l'ús públic amb servitud de pas de l'espai objecte d'aquest acord.

- b) valorar, juntament amb l'Ajuntament de Sant Celoni, l'impacte paisatgístic, visual o ambiental de qualsevol element o activitat que es realitzi dins al finca.
- c) Prendre totes les precaucions i mesures correctores possibles per reduir qualsevol impacte ambiental sobre la Roca del Drac i el corriol cap a la font de Sant Jordi fruit de les activitats o instal·lacions a la finca.
- d) No realitzar i autoritzar tercers per a què facin a la finca actuacions contràries als objectius d'aquest acord.
- e) No fer actuacions en l'àmbit objecte d'aquest acord si no és amb autorització de l'Ajuntament de Sant Celoni.

Podem trobar drets i obligacions per part de l'ECT en l'acord número 4:

- a) Fer el manteniment dels espais objecte d'aquest acord i dels seus entorns immediats, que inclouen:
 - L'aparcament i l'accés a la Roca del Drac per la pista paral·lela a l'autopista AP7, i desguassos.
 - La Vegetació de l'entorn de la Roca del Drac i del corriol que puja a la font de Sant Jordi.
 - El ferm del corriol que puja a la font de Sant Jordi.
 - Els elements que delimiten l'espai.
- b) Fer el manteniment dels elements de senyalització i informatius de l'itinerari de Sant Llorenç de Vilardell i la Roca del Drac.
- c) No fer actuacions en l'àmbit considerat privat de la finca de referència, a no ser que afectin directament l'ús públic de la Roca del Drac o del corriol, i sempre amb autorització de la propietat.
- d) Instal·lar una tanca tipus ramadera per a la separació de l'espai d'ús públic i de l'espai pròpiament privat de la finca de referència.
- e) Fer vigilància i seguiment dels acords amb una visita anual, com a mínim.
- f) Realitzar un informe anual sobre l'estat dels espais objecte d'aquest acord a partir de les visites i altres accions que l'Ajuntament de Sant Celoni realitzi a l'espai objecte d'aquest conveni.
- g) Respectar els usos de la finca per part de la propietat.

Valoració: assolit.

Establiment de clàusules legals per incompliment de contracte:

No es pot dir que s'estableixin clàusules legals en aquest sentit, no s'incorporen conseqüències de l'incompliment ni la manera de resoldre conflictes. En tot cas, s'inclouen les causes de resolució del contracte són les següents:

- 1) Finalitzat el termini de 4 anys acordat, llevat que una de les parts volgués desistir de l'acord.
- 2) Unilateralment amb informació prèvia de 3 mesos.
- 3) De mutu acord en qualsevol moment, sense perjudici de les inversions efectuades per l'Ajuntament.

Valoració: no assolit.

Incorporació d'un instrument de gestió o pla de gestió de base.

No hi ha un pla de gestió definit dins del propi contracte de custòdia, quan es parla de compromisos, sobretot per part de l'Ajuntament, són actuacions en si mateixes, s'usa el contracte com un esborrany de pla de gestió. Encara que s'incorporin actuacions i dues xifres pressupostades, com a pla de gestió no existeix ni s'esmenta un document en el conveni.

Valoració: no assolit.

Taula 61. Valoració de la legalitat del contracte.

Valoració de les previsions legals	
0	No s'estableixen previsions legals mínimes de l'acord.
1	Només s'identifiquen les parts i l'espai on es duran a terme les accions de l'acord.
2	S'identifiquen les parts, l'espai i s'estableixen uns drets i obligacions per ambdues parts firmants.
3	S'identifiquen les parts, l'espai, drets i obligacions i es pacten unes clàusules legals en cas d'incompliment.
4	S'identifiquen les parts, l'espai, s'estableixen drets i obligacions, un instrument o pla de gestió i es pacten unes clàusules legals en cas d'incompliment.
5	Es garanteixen totes les previsions legals mínimes i se n'afegeixen d'altres que augmenten el grau de seguretat i qualitat jurídica.

CONTRACTE: TEMPORALITAT

Estem analitzant una experiència on una administració local fa d'Entitat de Custòdia del Territori, per tant, en aquest cas, la desaparició de l'entitat de custòdia és impossible ja que parlem d'un Ajuntament totalment operatiu. Tot i així, la impossibilitat d'acomplir amb el que s'ha acordat amb el contracte s'hauria de tenir en compte per garantir la temporalitat.

Cal destacar també que tractant-se d'una administració pública el contracte de custòdia es firma per només 4 anys, però prorrogable quan rescindeixi en períodes iguals.

En el vuitè i últim acord del contracte de custòdia de la Roca del Drac es té en consideració la transmissió de la finca per part de la propietat. S'estableix que la propietat ha d'informar a l'Ajuntament de Sant Celoni la intenció de transmetre la finca a una tercera persona amb una antelació mínima de 3 mesos.

Així mateix, la propietat ha d'informar a l'adquirent que existeix el contracte de custòdia i que existeix una obligatorietat per part del comprador de subrogar-ne tots els drets i obligacions que es deriven d'aquest acord. Per tant, l'acord assumeix caràcter de transcendència real per part de l'ECT, és a dir, els pactes s'identifiquen com un dret de l'Ajuntament de Sant Celoni.

Taula 62. Valoració de la vigència del contracte.

Valoració de la facilitació de la vigència del contracte	
0	No es té en compte ni la dimensió temporal del contracte ni mecanismes sobre la seva continuïtat.
1	Es té en compte la dimensió temporal, però no hi ha cap mecanisme per assegurar la vigència del contracte.
2	Només es defineix una ECT successora en cas de desaparició o incapacitat de l'entitat inicial.
3	Es garanteix la continuïtat de l'acord mitjançant drets d'adquisició preferent.
4	La vigència del contracte es facilita mitjançant la transcendència real de la finca establint els pactes com un dret de l'ECT.
5	Es defineix una entitat successora, un dels dos mecanismes anteriors i altres mesures.

CONTRACTE: INFORMACIÓ BASE

Descripció dels àmbits d'actuació i valors existents: informació base.

El personal tècnic encarregat de preparar la documentació per la signatura de l'acord va redactar un informe per justificar, davant la Junta de Govern, que calia signar el contracte sobre la Roca del Drac.

Els valors que justifiquen la iniciativa de custòdia comencen amb el valor cultural immaterial de la llegenda de la Cova del Drac i en Soler de Vilardell. Quan es parla de la roca del Drac, es parla d'un aflorament de quars que va quedar aïllat a causa de l'erosió fluvial d'una terrassa fluvial. Al seu damunt, hi va créixer un lledoner, amb diferents troncs fruit de rebrots (va trencar-se durant l'Agost de 2017). Finalment, es va donar molta importància a la font de Sant Jordi ja que es va construir a principis del segle XX amb incrustacions de pedres de quars, probablement provinents de l'esvoranc de la roca. Davant seu hi podem trobar una taula i un bancs de pedra.

Taula 63. Valoració de la informació base disponible.

Informació de base	
0	La informació és errònia i no es correspon amb la realitat.
1	No existeix cartografia ni informació bàsica disponible.
2	Hi ha informacions vagues o imprecises. No han estat identificats els principals objectes de conservació.
3	Existeix una cartografia acceptable, però que manca d'informació sobre el terreny. Han estat identificats els principals objectes de conservació.
4	Existeix una informació detallada, però sense registre sistemàtic del patrimoni de l'espai.
5	Existeix una informació detallada dels principals valors del patrimoni natural, cultural i paisatgístic, amb un registre sistemàtic de la informació i la seva cartografia associada pròpia a la finca.

Descripció dels àmbits d'actuació i valors existents: preservació d'elements culturals, paisatgístics, naturals i millores estructurals.

Es descriu que en la finca Ruscatelles s'hi troba ubicat de manera parcial un element natural singular anomenat la Roca del Drac, que ha donat lloc a una llegenda local important per Sant Celoni. També calia tenir en compte que prop de la roca hi trobem la font de Sant Jordi i des d'allà es pot pujar fins l'església de Sant Llorenç de Vilardell mitjançant un corriol.

Per la redacció de l'acord calia considerar que anteriorment, l'Ajuntament de Sant Celoni conjuntament amb diferents entitats culturals del poble i l'autorització verbal dels propietaris, van fer una sèrie d'actuacions per a l'arranjament de la roca i el seu entorn immediat durant el 2011, així com la instal·lació de plafons informatius. El 2012, a més, es va arranjat i senyalitzar un itinerari des del camí principal de Sant Martí de Montnegre fins la Roca del Drac i també fins a l'església esmentada anteriorment.

En l'actualitat els valors de la finca segueixen una bona conservació a través de petites accions realitzades per l'Ajuntament.

Taula 64. Informació dels valors de la finca.

Valoració de l'estat de conservació dels valors naturals, culturals i paisatgístics.	
0	En els últims anys s'ha perdut valors de la finca degut a una mala gestió.
1	La finca s'ha vist afectada per alteracions procedents de l'exterior de la finca i la seva gestió, que han empitjorat l'estat de conservació dels seus recursos.
2	No hi ha una tendència clara en la millora de la conservació dels valors de la finca.
3	Cal la implantació d'actuacions per la millora de l'estat de conservació.
4	Els valors de la finca es troben en bon estat i han millorat amb la implantació de la gestió duta a terme.
5	Els valors de la finca es troben en un estat de conservació perfecte i es continua treballant per la seva millora.

Mecanismes de seguiment, avaluació i control: detecció de problemes ambientals actuals i amenaces.

No hi ha hagut cap pla de seguiment. Tampoc s'ha realitzat la secció e) dels Compromisos de l'Ajuntament de Sant Celoni del l'acord 4 on l'ECT es comprometia a realitzar un informe anual sobre l'estat dels espais objecte de l'acord a partir de les visites i altres accions que l'Ajuntament realitzés a l'espai subjecte al conveni.

Tot i així, la bona relació entre tècnics de l'Ajuntament encarregats de l'acord i els propietaris de la finca ha facilitat que en moments puntuals s'hi hagin fet visites. En cap cas, s'ha notificat ni realitzat un informe. El resultat d'aquestes visites improvisades han donat lloc a un seguiment informal que ha servit per ratificar que l'acord i els objectes de conservació estan en perfecte estat. Les úniques incidències detectades han estat petits problemes de manteniment com males herbes als voltants de la Roca del Drac.

Taula 65. Detecció de problemàtiques en la finca.

Valoració de l'anàlisi d'impactes i amenaces	
0	Els valors de la finca es veuen amenaçats severament per impactes produïts en la finca.
1	Els valors de la finca es veuen amenaçats de forma significativa per impactes produïts en la finca.
2	Els valors de la finca es veuen amenaçats lleugerament per impactes produïts en la finca.
3	La zona no pateix impactes, però es veu amenaçada per activitats realitzades fora del seu àmbit i fora del control de l'entitat gestora.
4	La zona no pateix impactes, però es veu afectada per activitats realitzades fora del seu àmbit.
5	La finca no pateix actualment impactes greus ni es veu amenaçada per altres activitats.

Mecanismes de seguiment, avaluació i control: pla de gestió.

El Pacte 4 sobre Compromisos de l'Ajuntament de Sant Celoni són actuacions en si mateixos. Per tant, tot i no tenir un pla de gestió durant els 4 anys de durada de l'acord de custòdia s'han pogut fer les accions plantejades en el conveni. En l'informe previ a l'aprovació de la signatura es van planificar i pressupostar algunes actuacions que s'havien de fer immediatament i algunes que s'havien de fer anualment:

- Colla de jardineria per al manteniment periòdic de la vegetació (entre 2 i 3 cops l'any).
- Tècnic mitjà per al seguiment de l'acord i compromisos pactats.
- Instal·lació de la tanca ramadera.
- Arranjament ferm del corriol.
- Manteniment periòdic ferm corriol i, si escau, desguassos als espais d'accés a la roca del Drac i de panells informatius i senyalització.

Taula 66. Valoració de la informació del pla de gestió.

Pla de gestió	
0	Les activitats dutes es contradiuen amb la conservació de la finca i els objectius de l'acord.
1	Les activitats dutes a terme són fruit de l'oportunisme i la improvisació.
2	No hi ha cap document de planificació, però les línies de treball són coherents.
3	No existeix un pla de gestió, però hi ha un programa anual que es compleix i és coherent amb la filosofia de l'acord i la conservació dels valors de la finca.
4	Hi ha un pla de gestió, però és incomplet o cal la seva actualització.
5	Existeix un pla de gestió de la finca que defineix els seus objectius i les accions per als pròxims anys.

CONTRACTE: OBJECTIUS.

Dins del propi contracte podem trobar els objectius que té l'Ajuntament i els objectius dels propietaris en referència a la Cova del Drac. En tots dos casos, són objectius generals que no tenen a veure amb la gestió de la finca sinó amb la intenció que hi ha amb la signatura de l'acord.

L'Ajuntament es marca com a objectiu posar en valor i ús públic la Roca del Drac i el seu entorn, així com la senyalització d'un itinerari que uneixi la Roca amb la font de Sant Jordi i l'església de Sant Llorenç de Vilardell. També es marquen com objectiu impulsar i desenvolupar la custòdia del territori a Catalunya.

La propietat defineix que té la voluntat de fer compatible l'explotació de la seva finca amb la conservació dels elements naturals, paisatgístics i patrimonials perquè en puguin gaudir respectar-ho totes les persones i les generacions futures.

En aquest acord, el criteri d'objectius tindria una nota nul·la, ja que el contracte fa un recull de intencions d'ambdues parts.

Taula 67. Valoració dels objectius de la Roca del Drac.

Valoració de la redacció dels objectius	
0	No existeixen objectius.
1	Els objectius estan escrits en infinitiu.
2	Els objectius són en infinitiu i són breus i clars.
3	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors i deixen clar a on van dirigits.
4	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits i tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció.
5	Els objectius estan redactats en infinitiu, són entenedors, deixen clar a on van dirigits, tenen en compte el moment de la finca en la seva redacció i tenen una visió realista.

EXPERIÈNCIA: SATISFACCIÓ

L'Ajuntament de Sant Celoni ha valorat l'acord de la següent manera:

L'entitat de custòdia valora la fase de negociació amb un 5 sobre 5 especificant que va ser una negociació molt equilibrada. L'Ajuntament tenia un interès clar en poder garantir l'accés a la finca i així poder veure la Roca del Drac i la propietat tenia la intenció de tancar i limitar bé la seva extensió de terreny. Per tant, l'acord sorgeix d'unes necessitats que van donar fruit a que la propietat accedeix a tancar la finca deixant fora la Roca i un corriol, i a canvi l'Ajuntament instal·la part de la tanca perimetral amb pals de fusat i reixat cinegètic adequat al lloc.

L'Ajuntament puntua que la relació entre l'ECT i la propietat hauria de ser de 5 sobre 5 i en el seu cas, la valoració és molt positiva puntuant-la amb un 5. Detallen que com a opinió que, "cal que tots els signants estiguin convençuts que és un acord mutu, que tothom hi té unes responsabilitats i compromisos, que és un acord voluntari i que mana i preval l'entesa i la confiança."

El seguiment és puntuat amb 2 sobre 5 sota l'explicació que hi ha hagut la sensació que no ha fet falta i que no han tingut cap problema entre les parts, al contrari, les dues bandes han fet la seva feina sense entrar en conflicte. Tot i així, hi ha hagut contacte amb la propietat i s'ha fet altres tipus de visites i sempre s'ha mostrat confiança i acceptació de l'acord.

Respecte als compromisos, la seva satisfacció envers la propietat és d'un 5 i respecte la pròpia actuació de l'Ajuntament un 4 sobre 5. El punt que falta, sobretot, és per culpa de manteniment sobre vegetació que en alguns moments no s'ha fet.

Les seves propostes són molt interessants, al ser un Ajuntament que actua d'entitat de custòdia la seva visió ens pot donar una idea de com ho poden viure els ens locals.

"Ara hem de renovar el conveni. Volem millorar el text i incorporar la finca veïna en un acord similar. Podríem afegir compromisos de la propietat en la resta de la seva finca, per exemple a nivell d'evitar la degradació paisatgística de l'entorn.

El problema principal a nivell municipal és la dificultat de la gestió d'un pressupost per a un acord de custòdia a una finca d'un tercer. Des del punt de vista de la Intervenció municipal, sembla que només hi pugui haver subvenció a la propietat o despeses amb recursos propis, però no sempre aquests formats són els més adients. Hem de veure com plantejar el nou conveni i resoldre aquesta qüestió.

Finalment, seria fantàstic tenir una entitat social al darrera (o al davant), que s'ocupés de fer que els signants complim amb els compromisos i faci que l'espai sigui realment conegut, utilitzat i valorat per la gent del poble, que sigui un espai d'identitat."

La suma de les diferents puntuacions és la següent:

4 (negociació) + 5 (relació ECT - propietat) + 2 (seguiment) + 4 (acompliment ECT) + 5 (acompliment propietat) = 20 / 5 = **4 de puntuació final.**

La propietat de la finca Ruscatelles ha valorat l'acord de la següent manera:

En referència a la pregunta sobre com valoren la fase de negociació l'han puntuat amb un 4 sobre 5 especificant que no hi ha cap part que dominés en la negociació i que el contracte es va assolir amb "força consens".

La propietat considera que la relació de l'ECT amb els propietaris hauria de ser de 4 sobre 5 i considera que la seva s'adequa perfectament puntuant-la amb un 4.

Respecte el seguiment, el valoren amb 4 sobre 5, especificant que l'Ajuntament de Sant Celoni en matèria del manteniment acordat han complert amb el que s'establia en el contracte.

Finalment, consideren que tant l'ECT com la propietat han complert amb un 4 sobre 5 els compromisos acordats en el contracte signat. No especifica quines són les raons ni els compromisos per la qual el contracte no s'ha complert totalment.

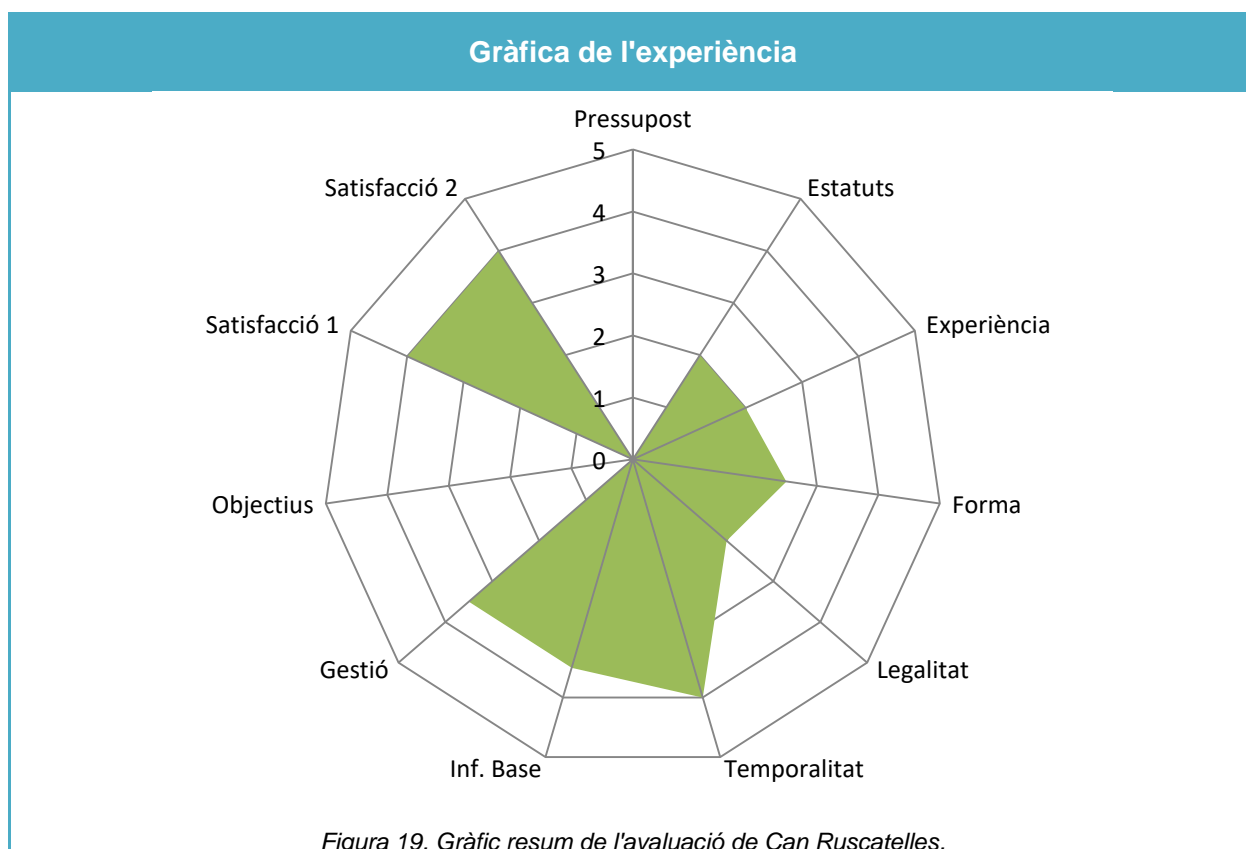
Com a propostes de millora declaren que "sempre és interessant obtenir alguna compensació i/o benefici a canvi" (Lluís Cassi).

La puntuacions són totes un 4, per tant, la nota global és un 4 sobre 5 referent a la satisfacció.

Taula 68. Puntuació de la Roca del Drac.

Fitxa tècnica d'avaluació de l'acord de custòdia		
Indicador	Valoració	Puntuació
Inclusió pressupostària	L'acord no es contempla en els pressupostos.	0
Previsions estatutàries	En els estatuts hi podem trobar 2 de les previsions anteriors.	2
Experiència en custòdia	S'han signat entre 1 i 5 acords de custòdia.	2
Forma del contracte	Existeix una forma física de la signatura.	2,5
Legalitat mínima	S'identifiquen les parts, l'espai i s'estableixen uns drets i obligacions per ambdues parts firmants.	2
Temporalitat	La vigència del contracte es facilita mitjançant la transcendència real de la finca establint els pactes com un dret de l'ECT.	4
Informació base	Existeix una cartografia acceptable, però que manca d'informació sobre el terreny. Han estat identificats els principals objectes de conservació.	3,5
	Els valors de la finca es troben en bon estat i han millorat amb la implantació de la gestió duta a terme.	
Pla de seguiment i gestió	La finca no pateix actualment impactes greus ni es veu amenaçada per altres activitats.	3,5
	No hi ha cap document de planificació, però les línies de treball són coherents.	
Objectius	No existeixen objectius.	0
Satisfacció ECT	La mitjana aritmètica de les respostes de l'ECT és de...	4
Satisfacció Prop.	La mitjana aritmètica de les respostes de la propietat és de...	4

Taula 69. Resum gràfic de l'experiència de la Roca del Drac.

6. DISCUSSIÓ DE RESULTATS

La discussió es basarà en la valoració de les experiències i es tindrà molt en compte el criteri de satisfacció així com la literatura que recolza la custòdia del territori.

La forma de discutir serà per paquets, és a dir, s'estableixen 4 grups de criteris per poder comparar les experiències i poder-les relacionar amb la bibliografia utilitzada. En aquest cas, els grups seran:

- **Entitats de Custòdia del Territori:** s'inclouen els criteris de *inclusió de l'acord en els pressupostos, previsions estatutàries i experiència en custòdia* i mitjançant la seva avaluació es farà la comparativa de les 3 entitats estudiades per poder diagnosticar si hi ha elements en l'entitat que afavoreixen o no la custòdia. Així mateix, és important veure com diferents tipologies d'entitat poden o no influir en la posada en marxa de l'acord.
- **Legalitat del contracte:** s'inclouen els criteris de *forma del contracte, previsions legals mínimes i temporalitat* per poder establir quin grau de seguretat jurídica garanteixen les experiències. D'aquesta manera, es podran desenvolupar elements diferenciadors en les experiències que hagin pogut ajudar o no a facilitar i garantir l'acord custòdia. Aquest subgrup de criteris ens proporcionaran informació interessant de cara a la proposta de noves eines legislatives.
- **Diagnosi i seguiment de la finca:** s'inclouen els criteris de *d'àmbits d'actuació i valors existents; seguiment, avaluació i control; i objectius*. La finalitat d'aquest grup es poder establir com les entitats es plantegen els acords de custòdia, quina és seva manera de treballar i si el conjunt d'accions dutes a terme funcionen.
- **Satisfacció:** s'inclouen els criteris de *satisfacció de l'entitat (Satisfacció ECT) i satisfacció de la propietat (Satisfacció Prop.)*. El subgrup de satisfacció serà l'eina que ens proporcioni detalls que s'escapen de la documentació cedida. A més, es poden extreure opinions que ens donaran una idea de per quins motius l'experiència analitzada és d'èxit o no. En tot cas, les dues parts han respost l'enquesta de forma individual i les seves respostes ens permeten poder fer una comparació entre les 3 experiències.
- **Normativa vigent:** mitjançant les lleis definides en la secció d'*Antecedents* veurem quin ús tenen en la custòdia del territori i com està inclosa en la normativa. L'objectiu és veure com està definit el mecanisme i si es donen facilitats per aplicar-la.

6.1. Discussió general

Aquesta diagnosi introductòria va adreçada a aspectes que són pròpiament de l'experiència i la seva adequació a la literatura respecte la custòdia del territori.

Com podem veure a la pàgina 4, sobre la definició de custòdia del territori, la descrivim com un conjunt d'estratègies i instruments que tenen per objectiu implicar propietaris i usuaris en la conservació i el bon ús del territori. En l'experiència del Consorci de les Gavarres podem contrastar que en el contracte, sobretot en l'apartat de *Drets i obligacions*, el propietari INCASÒL es desfeia de tota mena de gestió de la finca i que assumia el control total l'entitat de custòdia. No s'estableix cap mena de contacte ni relació en matèria de col·laboració i això pot haver esdevingut una complicació que ha donat desavantatges a l'acord. Això no treu que l'ECT i la propietat mantenen una bona relació i una comunicació fluida en cas de trobar-se amb problemes.

En el cas de la Roca del Drac, l'Ajuntament assumeix la gestió de la Cova fent accions independentment de la propietat. Aquesta situació sorgeix de definir una zona dins la propietat com a pública i l'altre com a privada. Aquest fet està recollit dins la Llei 42/2007, del 12 de setembre sobre Patrimoni Natural i de la Biodiversitat on preveu l'article 76 que un acord de custòdia pot ser sobre una gestió parcial o total.

Els propietaris proposaven que sempre és interessant obtenir alguna compensació econòmica, però si ens fixem bé amb tot el que inclou la custòdia es podria haver establert una via d'aprofitament sostenible, per exemple la producció ramadera i forestal o el turisme de natura.

La Fundació Catalana de l'Esplai vertebrava perfectament diferents concepcions de la custòdia del territori com la conservació de finques amb l'educació en el lleure fomentant el voluntariat englobat a una activitat experta sense ànim de lucre.

6.2. Discussió de les Entitats de Custòdia

Taula 70. Resum de la inclusió pressupostària de les experiències.

Inclusió pressupostària	
Entitat de Custòdia del Territori	Puntuació
Consorci de les Gavarres	0
Ajuntament de Sant Celoni	0
Fundació Catalana de l'Esplai	0

L'objectiu de l'indicador era veure com de capaç era l'entitat d'assumir el contracte de custòdia i observar si el fet de tenir o no pressupostos ajudava a que l'experiència fos millor i més planificada.

El Consorci de les Gavarres no consta de pressupostos per l'acord, fet que condiciona que no tingui una previsió de com ha de complir amb les accions del Pla d'Ordenació Forestal sobre la Finca. Per tant, estan obligats a esperar subvencions de caràcter finalista i a buscar inversors que apostin per Can Vilallonga. Aquesta situació dificulta tota la gestió de la propietat i complica poder arribar a complir amb el POF. Les accions més importants que s'han dut a terme són de manteniment o de reparació i, les grans accions, es duen a terme quan és possible. Cal destacar, que sense un pressupost i a l'espera de subvencions les actuacions previstes es van enrederir i pot arribar a ser complicat la gestió total de la finca.

L'Ajuntament de Sant Celoni, igual que el Consorci, no consta de menció o pressupost de l'acord en els pressupostos de l'ens local. En el seu cas, les accions es contemplen en forma de *despeses* i això a dut a l'Ajuntament a realitzar les accions quan ha fet falta o s'ha vist necessari, sense cap mena de control ni planificació.

Amb l'experiència de la Fundació Catalana de l'Esplai tenim el mateix resultat, però diferent resolució. No consten de pressupost per l'acord, tot i així, existeix una planificació important que s'ha dut a terme en la seva totalitat. S'ha de tenir en compte que consten d'una xarxa molt gran de voluntariat, però igualment s'han hagut de destinar recursos humans i econòmics per dur a terme totes les accions.

En les dues primeres experiències el fet de no tenir l'acord inclòs en els pressupostos dona una certa inseguretat i incertesa en referència a la gestió de la finca. Tot i així, l'experiència de la Fundació Catalana de l'Esplai, tampoc consta de l'acord pressupostat i tenia molt ben temporalitzades les accions que s'havien de dur a terme. Les entitats haurien de ser capaces d'assumir el cost del manteniment de les propietats que custodien i tenir una planificació de les accions que s'han de realitzar fruit de les necessitats de cada cas. En el punt 1.2. sobre el procés de custòdia definíem una primera fase de selecció d'espai, on es contemplava favorablement que

cada iniciativa de custòdia havia d'estar pressupostada per accions prioritzades, per tant, existeix documentació que pot ajudar a les entitats a fer de la seva experiència una de molt millor, però cal temps i dedicació. Per tant, no s'adeqüen al que preveu la teoria sobre custòdia.

Taula 71. Resum de les previsions estatutàries de les experiències.

Previsions estatutàries	
Entitat de Custòdia del Territori	Puntuació
Consorci de les Gavarres	4
Ajuntament de Sant Celoni	2
Fundació Catalana de l'Esplai	5

En aquest indicador, buscàvem com la pròpia entitat i la seva forma de gestió i d'organització donava facilitats a la posada en pràctica la custòdia del territori. Havien de complir: la custòdia com a objectiu, designació d'un càrrec de l'entitat legitimat per signar acords, les polítiques sobre conflicte d'interessos, l'alienació de béns i la incapacitat o dissolució de l'ens.

Per començar, és de valorar que els Estatuts de les entitats que són associacions i fundacions compleixen pràcticament amb la totalitat de les previsions definides com a indicadors, però en canvi, l'Ajuntament de Sant Celoni té més complicacions per demostrar-ho.

El Consorci de les Gavarres és una associació formada per preservar tot el massís de les Gavarres mitjançant diferents instruments de protecció, per tant, no és estrany que com objectiu tingui clarament la conservació i restauració del territori i la biodiversitat. És una part fonamental de la seva condició d'associació i gran part de la seva finalitat fundacional.

La Fundació Catalana de l'Esplai, tot i ser una entitat de lleure que promou activitats d'inclusió social, defensa el medi ambient i la seva conservació com un element vertebrador de les seves activitats. A més, com hem pogut veure en els resultats consten d'un document marc de desenvolupament de la custòdia del territori a la Fundació. Aquest element facilita com s'ha de dur a terme la signatura d'acords en la pròpia entitat i es veu clar en les seves accions.

En canvi, l'Ajuntament de Sant Celoni, a nivell formal, no té cap mena de document que acrediti que destina esforços i recursos cap a la protecció del medi, simplement ho podem extreure dels diferents discursos tècnics que ha donat respecte la custòdia del territori.

En aquest cas, la llei sobre fundacions i sobre associacions preveu que s'han de tenir ben definits en els estatuts de les entitats els objectius fundacionals i d'acció. En el cas de la Fundació Catalana de l'Esplai i Consorci de les Gavarres són dos exemples d'entitat que incorporen la conservació com objectiu, fet que les diferencia d'altres que tenien acords de custòdia sense formar part del seu objectiu com entitat (12 entitats que han desaparegut del setè inventari). Aquest fet ha ajudat a que tinguessin més clar quin era el seu paper com entitat de custòdia, en canvi l'Ajuntament de Sant Celoni ha tingut més dificultats en aquest sentit i es demostra en les seves respostes a l'enquesta, on expliquen que troben a faltar una entitat social que recolzi l'acord.

El càrrecs legitimats per les accions jurídiques que comporten acords ha sigut una previsió de l'indicador que s'ha complert en les 3 entitats, cal tenir en compte que a nivell normatiu és plenament necessari que en l'organització de govern s'han d'identificar aquestes persones i si aquesta acció és delegable o no. En aquest sentit, s'ha de considerar que no s'especifica que siguin acords de custòdia, sinó que parlem d'actes jurídics o accions judicials/administratives. Per tant, seria positiu que en els estatuts de l'entitat, si realment aposten per la custòdia, hi hagués un esment especial per determinar el grau d'importància de la signatura d'un acord i qui ho pot fer segons el càrrec que ocupa.

Respecte la política sobre conflictes d'interessos, hi ha una clara diferència entre el Consorci de les Gavarres i la Fundació Catalana de l'Esplai envers l'Ajuntament de Sant Celoni. En quant a que les dues primeres entitats, utilitzen la llei 4/2008, del 24 d'abril per complementar els seus estatuts i definir a les persones treballadores quins són els casos que poden esdevenir un conflicte d'interessos. En canvi, l'Ajuntament amb un paràgraf de dues línies comenta que els conflictes d'interessos es solucionaran segons la llei 4/2008, del 24 d'abril i s'hi mostren subsidiaris.

La custòdia del territori és un acord voluntari, per tant, cal tenir en especial consideració els conflictes d'interessos, ja que el seu objectiu primordial és la conservació del territori mitjançant l'aliança de dos actors. Per això, desenvolupar una política d'aquest estil és important i de imperiosa necessitat. En les experiències analitzades no hi ha hagut cap mena de problema, però les entitats en un futur signaran més contractes amb entitats diferents i cal tenir una bona defensa en aquest sentit.

Seguidament, tenim els requisits d'alienació de béns. Estan ben definits en les 3 entitats, es té molt en compte el valor econòmic del bé i que la seva alienació sigui coherent amb l'entitat. Va molt lligat a la primera previsió, és a dir, a part del valor de la propietat, s'ha d'adequar a les necessitats i finalitats que els Estatuts preveuen. Per exemple, la Fundació Catalana de l'Esplai estableix la conservació del medi ambient com element per l'educació en el lleure i la inclusió social, per tant, tenir un acord de custòdia els dona avantatges en l'educació ambiental en el lleure i la preservació d'hàbitats i espècies. D'igual manera, el Consorci de les Gavarres, signen el contracte per evitar que un espai de 244 ha protegit en la seva totalitat per el PEIN es vengui a un particular. Per tant, aquest acord acostia a l'entitat a la seva màxima finalitat fundacional. I, finalment, l'Ajuntament de Sant Celoni que com a ens local que defensa

la ciutadania i el seu entorn, s'entén que l'acord de custòdia és firmat per preservar uns valors naturals i patrimonials importants pel municipi i en favor de tota la població.

Per acabar, tenim la previsió de com i amb qui ha de continuar l'acord si l'entitat desapareix. Com que l'Ajuntament de Sant Celoni és un ens local operatiu i amb capacitats no s'estableix cap mena de precepte en aquest sentit, la situació d'incapacitat per part de l'Ajuntament no ha estat definida i és quelcom que s'hauria de preveure. S'ha vist en l'anàlisi que no s'ha pogut fer un seguiment o s'han dut a terme molt poques accions. Per tant, si això fos reiterat i l'ens no pogués complir amb el contracte caldria tenir en compte alguna entitat o protocol que cobrés aquest dèficit.

La Fundació Catalana de l'Esplai té en compte que si l'entitat s'ha de dissoldre o és incapaç s'ha de buscar una entitat per poder cedir tot l'actiu i el passiu, però no nomenen a cap en concret. A més a més, aquesta entitat que rep el patrimoni ha de tenir finalitats semblants i afins a la l'entitat cessionària. En canvi, el Consorci de les Gavarres només preveu una liquidació de l'actiu i el passiu repartit entre els seus consorciats, fet que no facilita que les activitats i els acords que duen a terme segueixin a mans d'alguna altra entitat amb capacitat per fer-ho.

Tal com veurem més endavant, en la *diagnosi de la legalitat del contracte* establir una entitat successora és una pràctica poc habitual que proporcionaria molta més seguretat jurídica a l'acord i potenciaria aliances entre entitats de custòdia que podrien esdevenir un ajut important.

Taula 72. Resum de l'experiència de les experiències.

Experiència en custòdia del territori	
Entitat de Custòdia del Territori	Puntuació
Consorci de les Gavarres	5
Ajuntament de Sant Celoni	2
Fundació Catalana de l'Esplai	2

Amb aquest criteri calia veure si haver firmat molts o pocs contractes de custòdia donava un valor a les entitats de custòdia i millor gestió de l'acord analitzat.

En el cas del Consorci de les Gavarres veiem que tenia 70 acords de custòdia signats, aquesta experiència els ha dut a poder assumir la gestió d'un espai gran de 244 ha com és Can Vilallonga, però no han dut a terme les grans activitats i accions que es preveien en el POF. Per tant, amb la quantitat d'acords que tenen de bagatge caldria fer una avaluació de l'activitat de l'entitat amb la custòdia del territori i intentar assumir tot allò que està a les seves mans i intentar posar més esforços en el que no.

Per contra, l'Ajuntament de Sant Celoni ha firmat 5 acords, dels quals, el primer va ser la Roca del Drac. Tot i ser signatures amb poc temps de distància entre elles, la Roca del Drac va ser la prova que l'Ajuntament volia començar a implementar la custòdia del territori al municipi. Al no haver firmat cap acord anteriorment, dificulta l'acció de l'ens, ja que no saben exactament quin paper tenien com entitat de custòdia i quines accions podien fer. Durant l'entrevista amb la tècnica de l'Ajuntament, va explicar que també tenien un problema amb la Interventora i el Secretari de l'Ajuntament, ja que no veien massa clar que l'Ajuntament proposés i realitzés accions "a casa d'un tercer".

Finalment, tenim la Fundació Catalana de l'Esplai amb 5 acords de custòdia traslladats en el món del lleure i el voluntariat. Tot i la poca experiència adquirida, hem pogut observar que existeix la documentació necessària per promoure la custòdia i els recursos necessaris per acomplir amb el contracte analitzat.

Per tant, en aquets 3 casos, l'experiència no és una característica que puguem tenir en compte com un element que facilita la custòdia del territori. Clarament, una entitat com el Consorci que consta de 70 acords no pot assumir les inversions o les accions, però la Fundació Catalana de l'Esplai amb 5 acords, ha tingut una planificació excel·lent i un compliment de la gestió total.

6.3. Discussió de la legalitat del contracte

Taula 73. Resum de la forma del contracte de les experiències.

Forma del contracte	
Entitat de Custòdia del Territori	Puntuació
Consorti de les Gavarres	2,5
Ajuntament de Sant Celoni	2,5
Fundació Catalana de l'Esplai	2,5

La forma del contracte cercava la idea de que com més formal fos el conveni, més seguretat jurídica tenia i més obligatorietat de compliment existia. Per tant, es van establir 3 graus de menys a més: contracte de veu, signatura física, signatura física acompanyada d'una escriptura notarial

El Consorci de les Gavarres tenia un contracte físic, és a dir, documentació acreditativa de que l'acord existeix. Els signants es van haver de reunir i firmar en aquell moment. L'Ajuntament de Sant Celoni consta del mateix grau que el Consorci, però cal tenir en compte que amb la finca adjacent té un contracte de veu, fruit de la bona relació que hi ha, per realitzar actuacions en el corriol. Finalment, la Fundació Catalana de l'Esplai signa un contracte físic sense escriptura notarial.

La forma del contracte, per si sol com a criteri, no ens indica més o menys qualitat dels contractes. Cal destacar que les experiències analitzades no han tingut cap problema legal, aleshores és difícil contrastar com de segur és el contracte si a nivell de conflictes no n'hi ha hagut.

Taula 74. Resum de les previsions legals mínimes de les experiències.

Previsions legals mínimes	
Entitat de Custòdia del Territori	Puntuació
Consorci de les Gavarres	3
Ajuntament de Sant Celoni	2
Fundació Catalana de l'Espai	3

Les previsions legals mínimes ens permetien establir més seguretat jurídica en cas de sorgir problemes a nivell de relació ECT - propietat, incompliments de contracte, localització de l'espai i de les parts...

Sobre l'experiència de Can Vilallonga les parts i l'espai estan definits amb detall, fet que facilita que en cas de conflicte, problema o incapacitat disposes de la informació necessària per acudir als responsables i a la zona objecte de l'acord.

L'Ajuntament de Sant Celoni compleix també amb la identificació dels signataris i l'espai, tot i així, és millorable la descripció de la propietat per tal d'aconseguir una localització més acurada per tots aquells que no coneguin el municipi, la zona i la finca. Val a dir també que, seria positiu establir el contracte de veu amb la finca adjacent amb una menció o amb un document formal dins o fora del propi conveni analitzat.

La finca de la Rectoria de la Selva també consta dels signataris convenientment identificats així com l'espai, que inclou la localització i alguns elements arquitectònics que hi podem trobar a la propietat.

En el contracte del Consorci s'estableixen perfectament els drets i obligacions de l'ECT i la Propietat. Tot i així, veiem que en el conveni no s'incorporen obligacions a la Propietat, fet que no afavoreix un marc de col·laboració amb l'entitat de custòdia. INCASÒL es desentén de la gestió de la propietat recollint al final de l'acord, passats els 20 anys, els fruits de les inversions. No s'afavoreix cooperació entre actors, fet que la custòdia del territori recull com un element a potenciar.

La Roca del Drac estableix unes obligacions per part de l'Ajuntament que es poden entendre com accions, és a dir, són un llistat d'actuacions que l'ens local es compromet a fer en els 4 anys del conveni, però que tenen més sentit com a pla de gestió i no com a obligacions. En canvi, per a la propietat s'estableix que s'ha de

garantir l'accessibilitat a la Roca a tot el públic, no fer actuacions que vagin en contra de la conservació dels valors i que s'informi de tota mena d'obres prèviament a l'Ajuntament.

L'acord de la Fundació Catalana de l'Esplai no inclou un apartat explícit de drets i obligacions, però aquest fet no és contraposat a establir-los en els diferents pactes que podem trobar en el conveni.

Complement de diagnosi amb el criteri de Protecció Especial:

Hem pogut veure que Can Vilallonga i la Rectoria de la Selva formaven part del Pla d'Espais d'Interès Natural. Aquesta característica ha suposat que no hagi calgut establir una obligació a les propietats de no fer actuacions en contra la conservació. En canvi, l'Ajuntament de Sant Celoni, ha hagut d'incloure una clàusula que obligués a la propietat a no fer actuacions en al seva finca que poguessin malmetre la zona de custòdia.

Per tant, estar dins d'una zona de protecció especial dóna avantatges en conservació del territori. No són mecanismes contraposats, els podem entendre com a complementaris.

En el Consorci, l'establiment de clàusules legals per incompliment del contracte inclou 3 situacions que recullen molt bé com es pot incomplir el contracte. A més a més, són prou generals com per poder utilitzar-les en un ventall ampli de possibilitats.

Contràriament, l'acord de Sant Celoni no incorpora clàusules per incompliment, simplement anomena com es pot finalitzar el contracte. Aquest fet suposa una desavantatge, ja que si l'entitat o la propietat no compleix amb les obligacions que s'han acordat sorgeix un conflicte perquè no hi ha cap previsió a on reclamar l'incompliment. Tampoc s'estableixen en l'experiència de la Fundació Catalana de l'Esplai. Per tant, en aquest cas caldria establir aquest tipus de clàusules per protegir els valors de la finca davant la mala gestió d'un o l'altre actor.

El Consorci no s'incorpora un instrument de gestió o pla de gestió base, el contracte només especifica que les actuacions que es duren a terme amb conformitat amb els Estatuts i la Carta Programàtica. Tot i així, hem vist que si que existeix un pla de gestió, el Pla d'Ordenació Forestal, desactualitzat però que recull actuacions fins la meitat del termini del conveni. Incloure'l en la fase de negociació i justificació de l'acord hagués facilitat la signatura i hagués donat més seguretat als propietaris que la zona era millorable i que valia la pena protegir-la.

Com hem dit anteriorment, la Roca del Drac no consta d'un pla de gestió de l'acord, ja que les obligacions de l'Ajuntament que es pacten per signar l'acord són accions específiques sobre el que volen i cal fer en la finca.

Contràriament a les experiències anteriors, l'acord signat per la Fundació Catalana de l'Esplai inclou que s'ha de redactar un Pla de Gestió Ambiental i que és part de la

documentació que s'ha de tenir en compte per la gestió de la finca. Aquest element a suposat una gran diferència entre les experiències perquè ha facilitat l'acompliment de la gestió i implementació d'accions.

En el Consorci de les Gavarres i en la Fundació Catalana de l'Esplai les previsions són suficients per garantir o facilitar l'acord, però la Roca del Drac està força desprotegida davant d'incompliments de contracte a tenor de la bona predisposició i consens d'ambdues parts.

Taula 75. Resum de la vigència del contracte de les experiències.

Temporalitat	
Entitat de Custòdia del Territori	Puntuació
Consorci de les Gavarres	1
Ajuntament de Sant Celoni	4
Fundació Catalana de l'Esplai	0

La temporalitat ens indicava quins mecanismes s'establien en l'acord la vigència del contracte en cas que l'entitat no fos capaç o es dissolgués, molt lligat amb la cinquena previsió estatutària de les entitats.

En el cas del Consorci de les Gavarres no s'establia cap mecanisme, ni una entitat successora, ni drets d'adquisició preferent ni transcendència real. L'únic a que se li donava èmfasi va ser a l'anterior contracte que s'havia firmat i a que la cessió d'ús era per un termini de 20 anys.

Molt al contrari i de forma positiva, l'Ajuntament de Sant Celoni inclou una clàusula que obliga a potencials compradors de la finca a seguir i complir amb el contracte. D'aquesta manera l'acord de custòdia esdevé un dret de l'Ajuntament creant així un mecanisme de transcendència real. Aquest és un punt fort del contracte ja que és molt important garantir que els valors a conservar es compleixin. Tot i així, com a debilitat de l'experiència s'ha de tenir en compte que el contracte és per un termini de 4 anys, un cop finalitzat s'ha de tornar a parlar, negociar i signar. En aquest any 2018 s'ha de fer la renovació. Aquesta situació pot ser potencialment negativa per si la propietat té pensat vendre la finca o no ha donat temps de demostrar que la custòdia és una bona oportunitat de preservació del territori i els seus valors.

La Fundació Catalana de l'Esplai no incorpora cap mecanisme de vigència del contracte, però en aquest cas no esdevé tant important. Cal recordar que la finca té un conveni d'arrendament de 50 anys com a casa de colònies entre la Rectoria i l'Associació Catalana de Cases de Colònies, subsidiària de la Fundació. Aquest element assegura a la Fundació que l'acord es mantindrà sense haver de desenvolupar un mecanisme com els descrits.

La facilitació de la vigència del contracte hauria de ser un aspecte important en la negociació del contracte, en períodes llargs poden tenir lloc multitud de situacions i circumstàncies que deixin la finca sense una entitat gestora que protegeixi els valors, el territori i la biodiversitat. Per tant, cal valorar molt positivament l'alt grau de seguretat de l'Ajuntament de Sant Celoni. I seria encara un millor contracte si la temporalitat augmentés, assegurant així una millor experiència.

En canvi, el Consorci de les Gavarres hauria de plantejar incloure en els seus contractes algun tipus de mecanisme que no deixi a l'estacada la protecció del territori.

Finalment, cal remarcar la situació especial de Fundesplai, no els ha fet falta un mecanisme de vigència, però en un futur i sense aquesta situació s'ha de garantir que el contracte segueix endavant sens perjudici de canvis de titularitat o incapacitat de l'entitat.

6.4. Discussió de la diagnosi i seguiment de la finca

Taula 76. Resum de la informació base i gestió de l'experiència 1.

Can Vilallonga - Consorci de les Gavarres	
Criteri	Puntuació
Informació base	2
Pla de gestió	4

La informació base el Consorci de les Gavarres és detallada, però sense elements singulars senyalitzats, poc actualitzada i faltava una anàlisi dels valors de la finca. Per tant, per començar a realitzar accions existeix documentació suficient, tot i així, a l'hora de desenvolupar altres actuacions pot no ser suficient la informació de la que consten. Com element aliat, tenen una cartografia molt bona amb diferents temàtiques que poden ajudar a saber on i com s'ha de fer la gestió. En aquesta mateixa línia, el seu Pla d'Ordenació Forestal és detallat i consta de subdivisions de la finca que facilita la localització de les accions.

La finca consta d'una detecció de problemes i amenaces ben detallades amb objectius per a cada problemàtica i subdivisió, però pel que fa referència a activitats fora del seu àmbit no hi ha cap actuació prevista. En aquest sentit, parlem de aprofitaments de bruc il·legal o bé, treballs clandestins de recollida de pi pinyer i bruc. El pla de gestió on s'hi desenvolupa tota aquesta informació està desactualitzat ja que la planificació arriba fins a la meitat del conveni. Caldria seguir analitzant l'estat de la finca i establir què cal fer fins al final del contracte.

Taula 77. Resum de la informació base i gestió de l'experiència 2.

La Roca del Drac - Ajuntament de Sant Celoni	
Criteri	Puntuació
Informació base	3,5
Pla de gestió	3,5

L'experiència de la Cova del Drac té molt ben localitzats elements singulars l'entitat de custòdia té clar quins han de ser els principals elements de protecció per mitjà de la custòdia. Per exemple el corriol que ens porta a la font de Sant Jordi o bé el lledoner que hi havia sobre la roca. Cal destacar que la zona de l'acord no té cap mena d'impacte ni amenaça gràcies a les obligacions que s'estableixen per a la propietat en el contracte. Les seves actuacions podrien haver fet desaparèixer la Roca o disminuir el camí. A més, la bona relació amb la finca adjacent proporciona millor protecció, encara que el seguiment ha estat insuficient i de forma desorganitzada.

No hi trobem un pla de gestió per l'acord de la finca Ruscatelles, però les línies de treball establertes en el contracte i els compromisos de l'Ajuntament de Sant Celoni són coherents amb la situació de la finca l'ús que ha de tenir la zona.

Taula 78. Resum de la informació base i gestió de l'experiència 3.

Rectoria de la Selva - Fundació Catalana de l'Esplai	
Criteri	Puntuació
Informació base	3,5
Pla de gestió	3,5

La Fundació Catalana de l'Esplai consta d'una informació base important acompanyat d'una diagnosi dels valors de la finca. Aquesta informació a suposat un element important a l'hora de realitzar un Pla de Gestió Ambiental i una estratègia de la finca. En aquest sentit, Fundesplai consta d'objectius generals i objectius ideals que són coherents entre ells i marquen un full de ruta en la gestió. A més, s'especifica els agents implicats i quins són els actors que poden ajudar a que la finca disminueixi el grau d'amenaça i problemàtiques actuals. Cal tenir en compte també, que hi ha un desenvolupament del objectius per mitjà d'actuacions específiques temporalitzades i amb un sistema d'avaluació i seguiment.

Per tant, podem veure que tenir un pla de gestió no garanteix que s'hi facin actuacions. Han d'anar acompanyats d'altres documents que recolzin la gestió i que especifiquin com s'ha de fer i quan s'ha de fer. L'element diferenciador en aquest criteri és que la

Fundació Catalana de l'Esplai aposta per tenir ben definides les accions, molt especificades, adequades i assolibles.

Taula 79. Resum de la redacció dels objectius de les experiències.

Redacció dels objectius	
Entitat de Custòdia del Territori	Puntuació
Consorci de les Gavarres	5
Ajuntament de Sant Celoni	0
Fundació Catalana de l'Esplai	5

Redactar bé els objectius ens pot ajudar a desenvolupar unes estratègies millor organitzades amb accions que siguin realistes i mesurables. En aquest sentit, tenir uns objectius avaluables també ens dóna una avantatge respecte futures intervencions.

El Consorci de les Gavarres té en el Pla d'Ordenació Forestal uns objectius per a cada subdivisió adequats a la zona i que són realistes, assumibles, mesurables i avaluables. Per tant, la redacció d'aquets objectius facilita que l'entitat pugui preveure si les accions que s'estan duent a terme estan adequades o no als objectius i en quin grau. Tot i així, la seva ambició és escassa, ja que els objectius es limiten a l'aprofitament dels recursos forestals que ja existeixen i a prevenir efectes adversos en la zona. Seria positiu afegir altres objectius que ajudessin a aconseguir una millor conservació dels valors actuals o bé desenvolupar alguna activitat social en favor de la protecció del territori. Així mateix, ja que s'han detectat activitats il·legals, hagués calgut establir algun objectiu que anés encaminat a defensar-se d'aquestes accions.

De la mateixa manera, la Fundació Catalana de l'Esplai també consta d'uns bons objectius seguint els criteris avaluats. Contràriament al Consorci, els seus objectius són més ambiciosos perquè plantegen la redacció de molta documentació, dur a terme molts censos de fauna i flora, encabir activitats d'educació ambiental...

Totalment al contrari, l'Ajuntament de Sant Celoni no desenvolupa cap mena d'objectius generals en referència a la seva actuació dins la finca. Com hem pogut veure en anteriors apartats, s'han limitat a definir actuacions i realitzar-les.

Marcar-se uns bons objectius ha d'ajudar a l'entitat a millorar la seva gestió, ja que es poden fer avaluacions i tenir un seguiment del que funciona o no en la preservació del territori. Tot i així, s'ha de tenir molt en compte l'ambició dels objectius. Hagués sigut una molt bona eina valorar l'ambició, ja que com podem veure més endavant hi ha experiències on les parts estan satisfetes amb el contracte. Però potser caldria veure si han sigut prou agosarats a l'hora de signar l'acord i si realment apostaven per una custòdia de recuperació i millora o bé, per un manteniment del que ja existeix. Per tant, la redacció dels objectius no és un element diferenciador, però la seva existència sí.

Tanmateix, la seva ambició hagués sigut un criteri molt valuós a l'hora de comparar experiències.

6.5. Discussió de la Satisfacció

Taula 80. Satisfacció de l'experiència 1.

Can Vilallonga	
Actor	Puntuació
Consorci de les Gavarres	4,6
INCASÒL	Sense dades

El Consorci de les Gavarres es presenta molt optimista en l'acord de custòdia de Can Vilallonga, valora molt positivament la relació que s'ha forjat i el fet d'haver dominat en la negociació per evitar la venda de la finca.

La propietat està pendent d'enviar la seva satisfacció, però en vista de que no té obligacions i que el contracte els és molt favorable, podem preveure que l'acord ha estat una bona via alternativa a la venda d'un particular.

No s'han obtingut dades d'INCASÒL.

Taula 81. Satisfacció de l'experiència 3.

Can Ruscatelles (La Cova del Drac)	
Actor	Puntuació
Ajuntament de Sant Celoni	4
Propietaris	4

La negociació en l'acord de la Roca del Drac es va generar a través d'un consens entre les dues parts, per tant, la valoració de la signatura és molt positiva i va ajudar a establir una bona relació entre les parts. Trobar un punt entremig entre els actors signants a potenciat un acompliment de l'acord gairebé complet. L'únic punt negatiu que destaca l'entitat és que el seguiment ha sigut molt escàs o nul i que hauria estat bé establir unes dates per veure com estava funcionant l'acord. Finalment, la propietat proposa que l'experiència és positiva, però que ha faltat alguna contraprestació econòmica, per exemple.

Tot i que les experiències presenten algunes deficiències formals i legals, les entitats de custòdia valoren positivament les iniciatives en la protecció dels espais escollits. La

propietat de la Roca del Drac també ho valora de forma positiva amb una nota global de 4 sobre 5.

Si l'enquesta de valoració, fos més llarga i es dugués a terme per les parts signants d'un contracte de custòdia es podria establir un sistema d'avaluació que ajudés a millorar l'experiència i augmentar el grau d'acompliment de seguiment i dels compromisos.

→ No s'han obtingut dades de la satisfacció de l'experiència de la Fundació Catalana de l'Esplai.

A través d'aquesta diagnosi he pogut aconseguir amb el primer objectiu, efectuar una avaluació de les experiències de custòdia i detectar factors decisoris en la signatura del contracte. Aquest factors han sigut pocs, però mitjançant la valoració de més experiències i alguns canvis en la metodologia podem arribar a trobar-ne alguns més. En si, la metodologia no era un objectiu, però ha esdevingut una part central del treball. El fet d'integrar dues metodologies diferents han fet néixer la que hem fet servir en aquest treball. Tot i així, és millorable i s'afegeixen propostes de millora en la secció 8 estratègia 5 del final del document.

En aquest mateix àmbit, hem pogut comprovar parcialment el grau d'acompliment dels contractes. Ho he fet de forma parcial, perquè les enquestes o la forma de comprovar-ho podria haver estat millor i perquè una de les tres experiències no ha respost.

6.6. Discussió de la normativa vigent

La primera norma que definíem era la Llei Orgànica 1/2002, del 22 de març reguladora del dret d'associació. Les entitats de custòdia poden ser associacions en favor de qualsevol àmbit, però han de tenir com a objectiu preservar o conservar el medi ambient o territori. En aquest cas, el Consorci de les Gavarres compleix perfectament amb aquest precepte i també en la seva acció per l'interès general, requisit previst en la Llei. I finalment, consta dels Estatuts que demana on s'obliga a definir el seu funcionament bàsic.

A continuació, tenim la Llei 50/2002, del 26 de desembre reguladora de les fundacions. Les entitats de custòdia també poden ser fundacions sense ànim de lucre amb el patrimoni afectat per la realització d'accions d'interès general. En la Fundació Catalana de l'Esplai, tot i ser una entitat de lleure preveu la conservació del territori, de les espècies i la sostenibilitat com un eix bàsic de la seva acció. És una entitat sense ànim de lucre que destina els recursos econòmics a l'educació en el lleure i la conservació del patrimoni natural, entre altres.

En la Llei 8/2005, del 8 de juny sobre la protecció, gestió i ordenació del paisatge hi podem trobar l'Article 15.3. sobre mesures de sensibilització, educació i suport (Capítol IV. La concertació i sensibilització en les polítiques de paisatge). El que preveu és que el Govern, dins les seves competències i en funció dels recursos disponibles, hauria de potenciar i promoure actuacions de promoció i protecció del paisatge, **especialment les que tinguin per objecte la custòdia del territori per a la preservació dels seus valors paisatgístics, i ha de donar suport a les dites activitats.**

En la resta de la llei no s'esmenta la custòdia del territori, tot i que la majoria de les actuacions previstes en l'article 8 s'hi mostren afins i destinatàries de Fons de Finançament (Article 19):

- La preservació dels paisatges que, per llur caràcter natural o cultural, requereixen intervencions específic i integrades.

El cas de Can Vilallonga (caràcter natural) i la Roca del Drac (caràcter cultural).

- La millora paisatgística de les perifèries i de les vies d'accés a la ciutats i les viles, i també l'eliminació, la reducció i el trasllat dels elements, els usos i les activitats que les degraden.

L'experiència de Can Vilallonga recull la millora d'accés per els ciutadans i les obligacions que s'interposen a la propietat juguen en favor de disminuir les accions que degraden el paisatge.

- El foment de les actuacions de les administracions locals i de les entitats privades en la promoció i la protecció del paisatge.

L'Ajuntament de Sant Celoni és un clar exemple d'ens local que promou mitjançant l'acord de custòdia la protecció del paisatge.

En aquesta llei, s'especifica molt poc la custòdia com a mecanisme de preservació, més aviat es defineix de suport, tot i que les actuacions previstes per protegir el paisatge s'adeqüen molt bé a l'acció de custòdia. Tampoc explica com s'ha de dur a terme, ni què pot fer l'entitat, simplement esmenta que s'ha de promoure en actors públics i privats.

A nivell estatal, la custòdia del territori està més desenvolupada i ho podem comprovar mitjançant la Llei 42/2007, del 12 de desembre sobre Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. La defineix com un conjunt d'estratègies o tècniques jurídiques a través de les quals s'impliquen els propietaris i usuaris del territori en la conservació i ús dels valors i els recursos natural, cultural i paisatgístics.

Seguidament trobem definida una entitat de custòdia, preveu que són organitzacions públiques o privades, sense ànim de lucre, que han de dur a terme iniciatives que incloguin la realització d'acords de custòdia per la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat. No especifica quin rol o rols ha de tenir l'entitat i quins són els límits de la seva actuació. Fet que, l'Ajuntament de Sant Celoni, com a ens local troba a faltar en la signatura de l'acord.

L'article 76 és molt interessant des del punt de vista econòmic, ja que defineix que els acords de cessió de la gestió s'han d'establir per escrit, en forma de conveni administratiu plurianual que **preveurà un sistema de finançament per el seu desenvolupament**, per mitja d'aportacions econòmiques, edificacions, equipaments, (...) així com **directrius mínimes de gestió, fixades en un previ pla de gestió**.

Per tant, aquesta llei obliga a que per firmar un acord de custòdia s'ha de definir un pressupost per el desenvolupament del conveni i a més constar d'un pla de gestió previ a la signatura, com a garantia de planificació i d'aplicació. Aquestes mesures no s'han tingut en compte a l'hora de la signatura dels acords analitzats i hagués sigut uns dels requisits útils per dur a terme o no la custòdia.

S'hauria de començar amb la normativa que tenim a l'abast, complir-la i aleshores començar a buscar noves mecàniques legals.

Al principi del treball en marcàvem l'objectiu de veure com estava inclosa la custòdia del territori a la normativa actual. Mitjançant aquesta diagnosi podem veure que hi ha una falta de concreció molt important, una manca d'inclusió i un desenvolupament escàs del que implica la custòdia. A nivell estatal, la Llei de Patrimoni i Biodiversitat ens dóna alguna eina extra que podem aprofitar per millorar la custòdia.

7. CONCLUSIONS

Les conclusions presentades a continuació estan dins del marc de les experiències analitzades, en cap cas es pot fer una extrapolació per la quantitat d'actors que hi poden intervenir o bé per la multitud de pactes que es poden signar en un acord de custòdia. Per tant, podem extreure conclusions del que hem pogut analitzar i de la feina realitzada.

- **Els pressupostos no esdevenen un element facilitador en la signatura dels acords ni en la planificació.**

Tenir o no pressupost no influeix en la signatura d'acords ni a la gestió de les finques. Les experiències analitzades no presentaven l'acord de custòdia pressupostat, aquesta situació a dut al Consorci de les Gavarres i a l'Ajuntament de Sant Celoni a realitzar accions de forma desordenada. Tot i així, la Fundació Catalan de l'Esplai a dut a terme les accions quan calia segons la seva programació.

- **Els Estatuts són un element diferenciador i potenciador de les experiències de custòdia.**

Poc protagonisme de la custòdia del territori en els Estatuts del Consorci i Sant Celoni. Falta la inclusió de la custòdia com objectiu o mitjà per aconseguir la finalitat de protecció i conservació del territori. Al contrari, la Fundació Catalana de l'Esplai, sota un document marc de custòdia ha proporcionat de les eines necessàries per facilitar l'experiència de la Rectoria de la Selva.

- **L'experiència no esdevé un element diferenciador en la signatura dels acords ni en la planificació.**

L'entitat amb més experiència (Consorci de les Gavarres) té uns resultats menys satisfactoris que la Fundació Catalana de l'Esplai que només consta de 5 acords signats. Per tant, l'experiència no esdevé un element diferenciador perquè la poca experiència de Fundesplai no ha estat un impediment en aconseguir una experiència d'èxit.

- **La seguretat jurídica de les entitats és insuficient.**

En cap dels Estatuts s'estableix qui a de seguir amb les finalitats fundacionals de l'entitat que es dissol o que es demostra incapaç. Aquest fet disminueix el grau de seguretat jurídica en cas, sobretot, de convenis de llarg termini.

- **Seguretat jurídica del contracte suficient.**

La forma del contracte és suficient, però augmentaria la seguretat jurídica amb una escriptura notarial. Els mecanismes són insuficients per garantir la vigència del

contracte. En les experiències analitzades, només una designa l'acord com un dret de l'entitat davant de futurs compradors de la finca (la Roca del Drac). Les altres entitats no han tingut en compte cap mecanisme de vigència del contracte. Tot i així, tant el Consorci com la Fundació Catalana de l'Esplai tenen contractes amb informació suficient per garantir una seguretat jurídica mitjana - baixa. En el si de les tres experiències, hi falten algunes mesures que augmentin la certesa normativa dels contractes.

- **La planificació de l'acord esdevé un element clau.**

Les experiències no inclouen un pla de gestió en el contracte sobre com s'ha d'actuar a la finca, i en el cas del Consorci de les Gavarres és insuficient i desactualitzat. La Fundació Catalana de l'Esplai inclou el pla de gestió, però no és un requisit que garanteixi l'èxit. El que ho fa, en el seu cas, és la complementació amb altra documentació sobre com s'han d'implementar les actuacions i quan s'ha de fer.

- **Manca d'un sistema de seguiment general.**

En les experiències de la Can Vilallonga i la Roca del Drac, el seguiment està inclòs com una obligació de les entitats, però és molt insuficient, poc detallat i no especifica com s'ha de fer. A més, no s'ha dut a terme en aquest dos casos. La Fundació Catalana de l'Esplai estableix uns criteris i indicadors per fer el seguiment, però dins les seves capacitats i característiques.

- **La satisfacció de les parts és positiva i repetirien, possible mostra de poca ambició.**

Les parts que han respost l'enquesta de satisfacció mostren una valoració positiva, ja que les puntuacions no baixen del 4 sobre 5. Mostren interès en el que han fet mitjançant propostes de millora de cara a futurs acords. En l'experiència del Consorci de les Gavarres i la Roca del Drac es limiten a fer actuacions amb els recursos i valors que ja existeixen, per tant, no hi ha una voluntat i ambició d'augmentar la qualitat de les experiències. En aquest cas, tot i que no sabem la satisfacció de la Fundació Catalana de l'Esplai, a part de fer una gestió de la finca procuren augmentar els valors i tenir un estudi de cada àmbit, per exemple cens de lepidòpters.

8. PROPOSTES D'ACTUACIÓ

1. Línea estratègica: Estatuts

- I. Acció: Incloure explícitament la custòdia del territori com a mecanisme per a la protecció del territori, així com a motiu per a la alienació de béns.
- II. Acció: Definir quin és el paper que l'entitat vol tenir en la custòdia del territori.
- III. Acció: Realitzar un pressupost independent del règim econòmic de l'entitat.
- IV. Acció: Definir una entitat successora en cas de dissolució de la pròpia.

2. Línea estratègica: Seguretat Jurídica

- I. Acció: Formalitzar l'acord mitjançant una escriptura notarial.
- II. Acció: Com a norma base, establir un mecanisme de vigència del contracte.
- III. Acció: Definir el límits de la custòdia del territori com a mecanisme extern a la finca d'un tercer.
- IV. Acció: Definir uns requisits mínims per dur a terme contractes de custòdia.

3. Línea estratègica: Diagnosi de la propietat

- I. Acció: Incloure criteris de selecció d'espai a l'hora de justificar un acord.
- II. Acció: Presentar un estudi amb la situació *actual* de la finca i un document que justifiqui per què la custòdia és el mecanisme adequat.

4. Línea estratègica: Gestió i seguiment de l'acord

- I. Acció: Incloure en el contracte que les accions es duren a terme seguint un pla de gestió personalitzat per la finca objecte de l'acord.
- II. Acció: Establir la freqüència en que l'entitat farà un seguiment de l'estat de la finca i un seguiment de l'acompliment dels compromisos pactats.
- III. Acció: Utilitzar un mètode d'avaluació un cop l'any i al finalitzar el contracte.

5. Línea estratègica: Millores de projecte

- I. Acció: Buscar altres criteris i indicadors.
- II. Acció: Més objectivitat les taules de valoració.
- III. Acció: Enquestes més desenvolupades per poder tractar varies dimensions més de la custòdia.

Llegenda d'ítems de les fitxes sobre propostes d'actuació:

Taula 82. Definició d'ítems de les propostes de millora.

Ítem	Definició
Estratègia	És l'àmbit de l'experiència on s'ha d'actuar.
Acció	Concreció de les millores.
Descripció	Informació sobre el que s'ha de dur a terme.
Responsabilitat	Qui ha de dur a terme l'acció.
Sinergies	Les altres accions que poden complementar la que estem definint.
Prioritat*	Urgència per facilitar la custòdia del territori.
Recursos necessaris	Què necessitem per dur a terme les accions, inclòs un pressupost aproximat.
Dedicació	El temps que comportarà la realització de l'acció.

Per l'ítem *prioritat* s'estableixen tres graus i la justificació de cada un d'ells:

Taula 83. Definició del grau de prioritat.

Grau*	Justificació
Alta	Accions que s'han d'implementar amb màxima prioritat perquè milloren elements de base de la custòdia del territori.
Mitjana	Accions que faciliten la signatura d'acords i la seva implementació.
Baixa	Accions opcionals que donen un valor afegit a l'experiència de custòdia.

1. Estatuts			
1.1. Incloure explícitament la custòdia del territori com a mecanisme per a la protecció del territori, així com a motiu per a la alienació de béns.			
Descripció	Els estatuts d'una associació o fundació podrien incorporar com a criteri d'alienació de béns patrimonial tots aquells que s'obtinguin per mitjà d'acord de custòdia. Facilitaria la signatura de contractes i augmentaria la disposició de les entitats a signar-los.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia	Prioritat	Mitjana.
Sinergies	1.2. / 2.4. / 3.1. / 3.2. / 4.1. /		
Recursos necessaris	Modificació dels Estatuts, ja sigui la pròpia entitat o a través de serveis jurídics subcontractats.		
Dedicació	Temps en reunió de modificació o bé el temps que els serveis jurídics necessitin per traslladar els canvis als Estatuts.		

1. Estatuts			
1.2. Definir quin és el paper que l'entitat vol tenir en la custòdia del territori.			
Descripció	Si l'entitat aposta per la custòdia del territori cal tenir clar quin és el paper que ha de tenir. Podem definir diferents rols i mirar quin estil escau més per el tipus d'entitat i per les necessitats i oportunitats que ens dóna la finca. Es pot establir el rol de gestor absolut de la finca, tenint en compte que contem amb els recursos necessaris per dur a terme l'experiència. Pot assumir el rol col·laboratiu, és a dir, compartir la gestió de la finca mitjançant un acord de custòdia que estableixi drets i obligacions per ambdues parts per tal d'arribar al mateix objectiu. O, finalment, el rol de suport per tal de recolzar en el que escaigui segons les necessitats de la finca i els propietaris. També es pot ser flexible en els rols que vol assumir l'entitat definint un requisit pels quals s'escull un estil o l'altre. Per exemple, les inversions necessàries, recursos disponibles, necessitats de la finca, les activitats que s'hi volen dur a terme (conservació, educació, turisme...). Si s'escull ser flexible cal parlar amb els propietaris sobre el rol que s'adopta i definir-lo de mutu acord.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia	Prioritat	Alta.
Sinergies	1.1. / 1.4. / 2.4. / 3.1. / 3.2. / 4.1. / 4.2. / 4.3. /		
Recursos necessaris	Modificació dels Estatuts o reunió de negociació amb la propietat. També es podria tenir en compte contractar serveis jurídics especialitzats en estatuts per ajudar-nos en la modificació.		
Dedicació	En el cas de definir un rol estable, caldria una reunió amb els responsables de l'entitat i les persones legitimitzades per adoptar acords de custòdia i fer una modificació dels estatuts. En el segon cas, definir per mitjà d'una reunió i conjuntament, l'entitat i la propietat pacten quin rol s'ha d'assumir i quines funcions ha de tenir cada part signant.		

1. Estatuts			
1.3. Realitzar un pressupost independent del règim econòmic de l'entitat.			
Descripció	Creació d'un pressupost independent al general de l'entitat per tal de poder detallar les inversions sobre acords de custòdia. Per dur-ho a terme cal definir quina partida del pressupost de l'entitat estem disposats a invertir en custòdia. Un cop aquesta xifra esta definida ens dóna una idea de quants acords som capaços d'assumir sense incomplir amb els contractes signats. A partir d'aquí, cal prioritzar quins acords requereixen d'accions més urgents o més costoses i planificar-les segons aquests dos criteris. Tenint aquest registre i aquesta partida econòmica definida, l'entitat pot justificar que és capaç de mantenir acords de custòdia i assegurar que compleix amb els compromisos i obligacions.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia	Prioritat	Mitjana.
Sinergies	1.2. / 2.1. / 2.4. / 3.1. / 3.2. / 4.1. /		
Recursos necessaris	Estudi econòmic per una consultora per tal de definir quina partida es pot destinar a la custòdia (10.000 €). Definir en els estatuts la xifra establerta amb l'objectiu d'invertir en els acords.		
Dedicació	El temps necessari per rebre l'anàlisi de la consultora i un seguit de reunions per decidir quan recursos econòmics finalment destinem i com ho fem.		

1. Estatuts			
1.4. Definir una entitat successora en cas de dissolució de la pròpia.			
Descripció	Caldria que les entitats que esdevenen entitats de custòdia nomenessin una entitat afí a les seves finalitats fundacionals per tal de seguir amb la seva activitat i, subsidiàriament, amb els acords de custòdia signats. S'ha de preveure una entitat que sigui suficient capaç d'adoptar l'activitat de la que es dissolt i assumir les inversions en custòdia mitjançant l'actiu i el passiu propi i l'heretat.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia i la successora.	Prioritat	Baixa.
Sinergies	2.2. / 2.4. /		
Recursos necessaris	Modificació dels Estatuts o bé la contractació de serveis jurídics per fer la modificació pertinent.		
Dedicació	Cal prendre consciència que ha de ser un procés exhaustiu per establir comunicació amb altres entitats semblants i pactar detalladament la successió amb l'entitat escollida.		

2. Seguretat Jurídica			
2.1. Formalitzar l'acord mitjançant una escriptura notarial.			
Descripció	Per augmentar el grau de seguretat jurídica i la vinculació legal de les parts en el contracte, és important formalitzar-lo per mitjà d'un notari. La fe d'un notari és l'acte legal més acceptat en el nostre dret, per tant, garantirà que les parts estan fermament convençudes del contracte que estableixen i que en cas d'incompliment hi ha mesures legals.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia i la Propietat.	Prioritat	Baixa.
Sinergies	1.2. / 2.2. / 4.1. / 4.2. / 4.3. /		
Recursos necessaris	S'ha de fer el pagament dels honoraris d'un notari. Si només una de les parts creu que és necessari cal que assumeixi el cost del servei. Si ambdues parts ho veuen convenient, podrien contractar-lo a mitges i reduir el cost per part.		
Dedicació	Un cop contractat el notari, trobar una data on les parts es puguin reunir, explicar al notari el motiu de la seva trobada i si totes les parts estan d'acord amb el contracte final, signar.		

2. Seguretat Jurídica			
2.2. Com a norma base, establir un mecanisme de vigència del contracte.			
Descripció	S'hauria de determinar en el contracte, com a mínim, una entitat successora en cas d'impossibilitat o dissolució de l'entitat signatària. S'han de determinar mesures per garantir el contracte, sens perjudici de l'entitat successora designada per rebre l'actiu i el passiu de la pròpia en cas de dissolució. Cal que les parts negociïn quin mecanisme és el més adequat segons les necessitats de la finca i les intencions de la propietat.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia i Propietat	Prioritat	Mitjana.
Sinergies	1.3. / 1.4. / 2.1. /		
Recursos necessaris	Determinació en el contracte dels mecanismes necessaris per garantir la vigència del contracte.		
Dedicació	El temps necessari en la negociació per aconseguir clàusules que facilitin la implementació de la custòdia del territori en la finca objecte.		

2. Seguretat Jurídica			
2.3. Definir els límits de la custòdia del territori com a mecanisme extern a la finca d'un tercer.			
Descripció	Establir i difondre aquelles accions que per contracte de cessió d'ús es poden realitzar, i definir quines actuacions són suficientment importants o no competeixen a l'entitat de custòdia. Conèixer els límits ens ajuda a establir un full de ruta general i ens facilita possibles incompliments normatius.		
Responsabilitat	Xarxa de Custòdia del Territori	Prioritat	Alta.
Sinergies	1.1. /		
Recursos necessaris	Recerca bibliogràfica, redacció de documentació en forma de manual i possible contractació de serveis jurídics per complementar la recerca. Material de difusió de l'informe i formacions a les entitats de custòdia per implementar-lo.		
Dedicació	3 mesos que inclouen recerca, redacció i contractació.		

2. Seguretat Jurídica			
2.4. Definir uns requisits mínims per dur a terme contractes de custòdia.			
Descripció	Establir un requisits mínims potenciaria una millora de qualitat en els acords de custòdia. Caldria definir requisits econòmics i materials per garantir que l'entitat de custòdia es capaç de dur a terme convenis i realitzar una gestió adequada. Evidentment, haurien de ser requisits orientatius i ben consolidats per esdevenir una guia per les entitats i així poder valorar de forma objectiva si poden assumir aquesta responsabilitat.		
Responsabilitat	Xarxa de Custòdia del Territori	Prioritat	Alta.
Sinergies	1.1. / 1.3. / 3.1. / 3.2. / 4.1. / 4.2. /		
Recursos necessaris	Recerca bibliogràfica i redacció de documentació en forma de manual. Material de difusió de l'informe i formacions a les entitats de custòdia per implementar-lo.		
Dedicació	2 mesos que inclouen recerca i redacció.		

3. Diagnosi de la propietat.			
3.1. Incloure criteris de selecció d'espai a l'hora de justificar un acord.			
Descripció	Les entitats de custòdia haurien de tenir en compte criteris de selecció d'espai, així podrien justificar l'acord i establir una orientació a l'hora de signar acords de custòdia. Uns exemples, zona geogràfica propera o no, hectàrees màximes que podem assumir, adequació als objectius de l'entitat, àmbit que es vol afavorir (forestal, agrícola, marítim, patrimonial...), relació entre especialitats i necessitats dels espais...		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia	Prioritat	Baixa.
Sinergies	1.2. / 2.4. / 3.2. / 4.1. / 4.2. /		
Recursos necessaris	Modificació o ampliació dels estatuts.		
Dedicació	Fer una valoració del que l'entitat esta disposada a assumir i què vol i pot aportar a les finques que té o vol tenir en custòdia. Redacció dels criteris de selecció.		

3. Diagnosi de la propietat.			
3.2. Presentar un estudi amb la situació <i>actual</i> de la finca i un document que justifiqui per què la custòdia és el mecanisme adequat.			
Descripció	Fer una diagnosi de l'estat en que es troba la finca. Fer-ho ens dóna avantatges davant la justificació de l'acord i la redacció i aplicació d'un pla de gestió. A més, ens facilita que puguem fer una avaluació de com d'útil ha estat o no la custòdia en l'experiència tractada. Per tant, permet fer balanç del que teníem i del que hem aconseguit.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia	Prioritat	Mitjana.
Sinergies	3.1. / 4.1. / 4.2. / 4.3. /		
Recursos necessaris	Hores de treball de camp i de redacció de l'informe.		
Dedicació	El temps per definir quins són els valors de la finca, veure el seu estat actual, preveure quin és l'estat que volem aconseguir i detectar les amenaces que poden esdevenir un problema en la gestió.		

4. Gestió i seguiment de l'acord.			
4.1. Incloure en el contracte que les accions es duren a terme seguint un pla de gestió personalitzat per la finca objecte de l'acord.			
Descripció	Annexar i citar en el contracte de custòdia que l'entitat es compromet a fer la gestió a través d'un pla de gestió que ha sorgit de l'anàlisi de la propietat i ha estat elaborat de forma contextualitzada a la situació i al tipus de finca. Segons la temporalitat del conveni afegir una temporalització de les accions i consensuar amb la propietat que el pla de gestió és adequat al que es necessita i va en favor de la preservació de la finca.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia i Propietat	Prioritat	Alta.
Sinergies	2.4. / 3.1. / 3.2. /		
Recursos necessaris	Consta de l'anàlisi de la propietat per poder fer la redacció d'un pla de gestió i incloure'l en el contracte.		
Dedicació	Cal posar esforços en la fase d'anàlisi de la finca i així potenciar una redacció i aplicació del pla de gestió que estarà inclòs i negociat en el contracte.		

4.Gestió i seguiment de l'acord.			
4.2. Establir la freqüència en que l'entitat farà un seguiment de l'estat de la finca i un seguiment de l'acompliment dels compromisos pactats.			
Descripció	Cal que l'acord de custòdia inclogui una periodicitat de seguiment o bé proposar unes dates per realitzar visites. S'han de trobar les dues parts i analitzar de forma conjunta com està la finca, què necessita i com va l'acompliment del contracte. Amb aquestes mesures prevenim una gestió inadequada, problemes entre les parts o incompliments de convenis.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia i Propietat	Prioritat	Mitjana.
Sinergies	3.2. / 4.1. / 4.3. /		
Recursos necessaris	Mobilització de recursos humans per la realització de les visites, sobretot, aquelles persones o tècnics que portin un seguiment del contracte i tinguin bagatge sobre l'experiència en concret.		
Dedicació	Una o dues vegades cada any durant la vigència del contracte.		

4.Gestió i seguiment de l'acord.			
4.3. Utilitzar un mètode d'avaluació un cop l'any i al finalitzar el contracte.			
Descripció	Establir un mètode d'avaluació que reculli el seguiment i visites realitzades a la finca per modificar la gestió, el contracte o la comunicació. Valorar com funciona l'experiència ens ajuda a conèixer les debilitats, fortaleces, amenaces i oportunitats que no hem tingut en compte i així poder augmentar la qualitat del contracte. Es poden utilitzar els criteris de selecció d'espai per veure com s'adequa el que havíem plantejat amb el que hi ha realitzat, o bé comparar la situació inicial de la finca amb el moment on ens torbem.		
Responsabilitat	Entitat de Custòdia i propietat.	Prioritat	Baixa.
Sinergies	2.4. / 3.1. / 3.2. / 4.1. / 4.2. /		
Recursos necessaris	Mobilització de recursos humans per la realització de les avaluacions, sobretot, aquelles persones o tècnics que portin un seguiment del contracte i tinguin bagatge sobre l'experiència en concret. Cal que les parts es trobin i avaluïn de forma conjunta i així tenir una visió global de l'experiència.		
Dedicació	Un cop cada any i en la finalització del contracte.		

La línia estratègica número 5 va en favor de la millora del propi projecte. Fent autocrítica hi ha aspectes que poden millorar i que a l'hora de realitzar un treball semblant podrien ajudar a fer-lo de més qualitat. Les modificacions proposades són:

- I. Buscar altres criteris i indicadors per avaluar les experiències. He pogut comprovar que n'hi ha que no esdevenen diferenciadors i, per tant, cal proposar-ne d'altres que puguin donar resposta a què i com faciliten la custòdia.
- II. Més objectivitat en les taules de valoracions. A l'hora d'avaluar els indicadors podíem trobar conceptes subjectius com per exemples, *imprecís*, *vagues*, *incomplet*, *falta actualització* són característiques que per cada persona individual pot percebre d'una forma diferent. Per tant, caldria buscar o bé percentatges de seguretat o maneres més objectives d'expressar el mateix.
- III. Les enquestes de satisfacció podrien haver estat més elaborades. La proposta és afegir preguntes sobre quines actuacions han dut a terme, com de difícil ha estat implementar-les, com gestionen el finançament, consideren insuficient el marc normatiu, el coneixen? , han demanat ajuda o formació a la Xarxa de Custòdia del Territori?. Tot i així, cal no saturar de preguntes complicades.

9. PETJADA DE CARBONI

Per dur a terme aquest projecte cal tenir en compte les emissions que hem ocasionat, en aquest cas assumim el transport, l'electricitat i la impressió com els tres elements més destacats.

Taula 84. Sobre la petjada de carboni del projecte. Informació extreta de la Guia Pràctica per al càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) versió 2017.

Transport					
Destinació	Mitjà	Factor d'emissió (g CO ₂ /passatger*km)	Distància (km)	Viatges	Emissió (kg CO ₂)
Badalona - UAB	Autocar línia 690	82,72	18	32	47,65
Badalona - COAMB (BCN)	Metro	41,75	10,7	2	0,89
Badalona - Diputació de Barcelona	Metro	41,75	11	2	0,92
Badalona - Torre Jussana (BCN)	Metro	41,75	11,9	2	1
Badalona - Sant Celoni	Renfe Rodalies	44,98	48	2	4,31
subTOTAL					54,77
Electricitat					
Aparell	Factor d'emissió (g CO ₂ /KWh)	Temps (h)	Potència (W)	Emissió (kg CO ₂)	
Ordinador	267	178	60	2,85	
Il·luminació ²¹	267	89	45	1,07	
subTOTAL					3,91
Material					
Tipus	Factor d'emissió (g CO ₂)	Nombre de pàgines	Emissió (kg CO ₂)		
Impressió B/N	3,88	150	0,58		
Impressió Color	3,88	310	1,20		
subTOTAL					1,78
TOTAL					60,5 kg CO₂

²¹ Suposem la meitat d'hores que les utilització d'ordinador considerant que en un dia tenim 12h de llum i que les 12 hores restants hem de fer servir il·luminació

10. PRESSUPOST

Taula 85. Sobre el pressupost del projecte.

Despesa del Personal			
Tipus de despesa	Unitats	€/unitat	Preu total (€)
Desplaçaments (t-10 1Z)	2	9,95	19,90
Desplaçaments (senzill 4Z)	2	5,00	10,00
Hores Treball bibliogràfic ²²	55	30,00	1.650,00
Hores Treball de camp	21	30,00	630,00
Hores Treball d'anàlisi	123	30,00	3.690,00
subTOTAL			5.999,90 €
Material Fungible			
Material de treball	Unitats	€/unitat	Preu total (€)
Fotocòpies B/N ²³	150	0,05	7,50
Impressió a color ²³	310	0,45	139,50
Enquadernació ²³	2	2,00	4,00
Disquets ²⁴	3	0,30	0,90
Carcasses pels disquets ²⁴	3	0,64	1,92
subTOTAL			153,82 €
Subcontractació			
Assessorament	Unitats (hores)	€/hores	Preu total (€)
INSTA - Serveis Jurídics Ambientals	4	100,00	400,00
Xarxa de Custòdia del Territori	11	30,00	330,00
subTOTAL			730,00 €
TOTAL			6.883,72 €
+ 20% de costos indirectes			8260,46 €
+ 21% de l'IVA			9995,16 €

²² Mitjana entre els 20 €/h i 40 €/h que s'atribueix a la feina d'un ambientòleg segons el COAMB.

²³ Preus consultats a Copisteria i Impremta Equip3, Badalona.

²⁴ Informació extreta dels preus comercials d'una franquícia.

11. PROGRAMACIÓ

Taula 86. Diagrama de Gantt.

Programació	Setembre	Octubre				Novembre				Desembre				Gener				Febrer			
Escollir el TFG																					
Introducció																					
Recerca bibliogràfica																					
Reunió amb l'empresa																					
Redacció objectius i justificació																					
Redacció dels antecedents																					
Redacció de la metodologia																					
Primera entrega																					
Correcció de la primera entrega																					
Redacció de les enquestes																					
Entrevistes																					
Discussió de resultats																					
Segona entrega																					
Correcció de la segona entrega																					
Redacció de conclusions																					
Redacció de propostes de millora																					
Redacció de l'article científic																					
Tercera entrega																					
Correcció de la tercera entrega																					
Redacció del document final																					
Revisió del document final																					
DEFENSA																					
Treball de redacció																					
Treball de recerca																					
Treball de camp																					
Treball d'anàlisi																					

12. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

Arrufat, A., Fajardo, S. (coords.) 2013. *Educant en el lleure - Formació per a monitores i monitors*. Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai. 311 pp.

Asensio N., Capdevila M., Collado H. 2008. *Protocol de seguiment i avaluació d'acords per a entitats de custòdia del territori i aplicatiu en base de dades*. Documents ocasionals de la Xarxa de Custòdia del Territori, 16, Zona edició revisada. XCT. 54 pp.

Asensio, N., Cortina, A., Pietx, J., 2005. *Oportunitats per a la custòdia del territori en finques privades. Guia pràctica per a la propietat*. Xarxa de Custòdia del Territori i Fundació Territori i Paisatge - Obra Social Caixa Catalunya

Asensio, N. i Masó, M., 2010. *Guia preliminar de bones pràctiques a entitats de custòdia*. Documents ocasionals de la Xarxa de Custòdia del Territori, 19. XCT. 26 pp.

Basora, X., Huguet, P., Romero-Lengua, J., Sabaté, X., 2010. *Conservar*. 163 pp.

Basora, X., Gordi J., Sabaté, X., i Vicente, E., 2005. *Oportunitats per a la custòdia del territori als municipis. Guia pràctica per a ajuntaments i entitats locals*. Xarxa de Custòdia del Territori i Fundació Territori i Paisatge - Obra Social Caixa Catalunya.

Bonaventura, N., Canals, P., Giró, F., Pietx, J., Picó, MJ., Rafa, M., 2008. *Gestió conservació de la natura*. Medi Ambient - Tecnologia i Cultura - Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Carnicero, P., Blasco, C. 2017. *VII Inventari d'acords i entitats de custòdia del territori a Catalunya*. Informes de la Xarxa de Custòdia del Territori, núm. 27, 82 pp.

Collado, H. i Masó, M., 2016. *Informe sobre criterios y sistemas de acreditación de la custodia del territorio en el estado español*. Vic (Barcelona): Xarxa de Custodia del Territori. 35 pp.

Collado H., 2016. *La incorporació de la custòdia del territori als estatuts de les entitats no lucratives*. Documents ocasionals de la Xarxa de Custòdia del Territori, 24. XCT. 23pp.

Guia pràctica per al càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) - Oficina Catalana de Canvi Climàtic. Edició 2017. [consulta 30 de gener de 2018]

Sabaté, X., Basora, X., O'Neill, C., and Mitchell, B., 2013. *Caring together for nature. Manual on land stewardship as a tool to promote social involvement with the natural environment in Europe*. LandLife documents. First edition 2013

Soler, E., (coord.). 2013. *Elaboració d'un sistema d'indicadors d'impacte i efectivitat de la custòdia del territori*. Document per entitats de la Xarxa de Custòdia del Territori. 47 pp.

Torrubia, B., 2013. *Introducció al dret privat: civil i mercantil*. UOC.

Xarxa de Custòdia del Territori - Consulta d'octubre de 2017 a gener de 2018.
<http://www.xct.cat>

Xarxa de Custòdia del Territori - Fons documental:

http://www.xct.cat/mm/file/cdr/Model_Contracte_basic_XCT.pdf

http://www.xct.cat/mm/file/cdr/Model_Contracte_CdT_xct.pdf

http://www.xct.cat/mm/file/cdr/Model_Dret_Real_CdT_xct.pdf

http://www.xct.cat/mm/file/cdr/Model_Contracte_Conreu_CdT_xct.pdf

http://www.xct.cat/mm/file/cdr/BP_4_Guia_bones_practiques_XCT.pdf

<http://www.xct.cat/news/ca/2010/11/26/0001/10-anys-de-custodia-del-territori-a-catalunya-acte-de-montesquiu-10>

http://www.xct.cat/mm/file/cdr/do_xct_19_guia_prel_bones_practiques_def.pdf

Fundación Biodiversidad - Plataforma Custodia del Territorio (2017). *Declaración de Montesquiu* (2000). Consultat el

http://custodia-territorio.es/sites/default/files/recursos/Declaracion_de_Montesquiu.pdf

Fundación Biodiversidad - Plataforma Custodia del Territorio <http://custodia-territorio.es/>

Boletín Oficial del Estado (consulta octubre 2017) https://www.boe.es/diario_boe/

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (consulta octubre 2017)
<http://dogc.gencat.cat/ca/>

Universitat Oberta de Catalunya - Servei Lingüístic (consulta novembre 2017)
<https://www.uoc.edu/portal/ca/servei-linguistic/convencions/referencies-bibliografiques/criteris/index.html>

Diputació de Barcelona - Fons documental (consulta desembre 2017)
http://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=3f75dae4-95f0-4fb2-be46-9d625c5cb0ca&groupId=527890

Notariado - <http://www.notariado.org/> (consulta novembre 2017)

Biblioteca de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (2018). *Guia per elaborar citacions bibliogràfiques*. Consultat 30 de gener 2018
<https://www.uvic.cat/biblioteca/guia-elaborar-citacions-bibliografiques#apapaginesweb>

Documentació Can Vilallonga:

- Estatuts del Consorci de les Gavarres.
- Carta Programàtica del Consorci.
- Conveni de cessió d'ús entre Incasòl i el Consorci.
- Document excel de les inversions dels últims 15 anys.
- Inventari d'acords del Consorci de les Gavarres.
- Síntesi del Pla d'Ordenació Forestal (POF).
- Enquesta de satisfacció del Consorci de les Gavarres.

Documentació La Cova del Drac:

- Informe de justificació de la signatura de l'acord.
- Aprovació de l'acord de custòdia.
- Acord entre la finca Ruscatelles i l'Ajuntament de Sant Celoni.
- Comanda de material del 2013.
- Factures de la demanda de material del 2013.
- Discurs de divulgació tècnica sobre la Cova del Drac de 2015 i 2017.
- Documentació dels elements indicadors i murals informatius de l'itinerari de la Roca del Drac.
- Enquesta de satisfacció de l'Ajuntament de Sant Celoni.
- Enquesta de satisfacció de la Propietat de la Finca Ruscatelles.
- Reglament d'Organització i Funcionament de l'Ajuntament de Sant Celoni.

Documentació de la Rectoria de la Selva:

- Acord entre la Fundació Catalana de l'Esplai i el Bisbat de Solsona.
- Estratègia marc de custòdia del territori a la Fundació Catalana de l'Esplai.
- Programa Triennal del 2012-2014 sobre prats de Pastura (inclou Mas Cabàlies i la Rectoria de la Selva).

13. Annex

Enquesta Satisfacció Ajuntament de Sant Celoni:

1. Com valoraríeu la fase de negociació de l'acord?

1	2	3	4	5
			X	

Creieu que va dominar alguna de les dues parts?

Crec que va ser una negociació molt equilibrada: l'Ajuntament tenia un interès clar en poder garantir l'accés a part de la finca (la Roca del drac i el corriol que puja cap a la font de Sant Jordi) mentre que la propietat volia poder tancar bé la seva finca. La propietat va accedir a tancar la finca deixant fora la roca i el corriol, i a canvi l'Ajuntament vam instal·lar part de la tanca perimetral amb pals de fusta i reixat cinègic, més adequat al lloc.

2. De l'1 al 5, com d'important ha de ser la relació entre l'ECT i la propietat?

1	2	3	4	5
				X

Per quin motiu heu posat aquesta nota?

Cal que tots els signants estiguin convençuts que és un acord mutu, que tothom hi té unes responsabilitats i compromisos, que és un acord voluntari i que mana i preval l'entesa i la confiança.

En el vostre cas, com valoraríeu la relació?

1	2	3	4	5
				X

3. S'ha fet un seguiment de l'acord? Com el valoraríeu?

1	2	3	4	5
	X			

No s'ha fet seguiment de l'acord per la sensació que no ha calgut, no hem tingut cap problema entre les parts, cada part ha fet la seva sense tenir cap mena de conflicte amb l'altra part.

De tota manera, el contacte amb la propietat s'ha anat fent per altres motius i sempre hem mostrat confiança i acceptació de l'acord.

4. Les parts esteu acomplint amb els compromisos pactats en l'acord?

Entitat de Custòdia del Territori:

1	2	3	4	5
			X	

La propietat ha acomplert absolutament. L'Ajuntament, algunes vegades no hem fet el manteniment de la vegetació tal i com hauríem de fer.

Propietat:

1	2	3	4	5
				X

5. Quines propostes faríeu per millorar l'experiència?

Ara hem de renovar el conveni. Volem millorar el text i incorporar la finca veïna en un acord similar. Podríem afegir compromisos de la propietat en la resta de la seva finca, per exemple a nivell d'evitar la degradació paisatgística de l'entorn.

El problema principal a nivell municipal és la dificultat de la gestió d'un pressupost per a un acord de custòdia a una finca d'un tercer. Des del punt de vista de la Intervenció municipal, sembla que només hi pugui haver subvenció a la propietat o despeses amb recursos propis, però no sempre aquests formats són els més adients. Hem de veure com plantejar el nou conveni i resoldre aquesta qüestió.

Finalment, seria fantàstic tenir una entitat social al darrera (o al davant), que s'ocupés de fer que els signants complim amb els compromisos i faci que l'espai sigui realment conegut, utilitzat i valorat per la gent del poble, que sigui un espai d'identitat.

Enquesta Satisfacció Finca Ruscatelles o Cova del Drac:

1. Com valoraríeu la fase de negociació de l'acord?

1	2	3	4	5
			X	

Creieu que va dominar alguna de les dues parts?

No, es va acordar tot en força consens.

2. De l'1 al 5, com d'important ha de ser la relació entre l'ECT i la propietat?

1	2	3	4	5
			X	

Per quin motiu heu posat aquesta nota?

-

En el vostre cas, com valoraríeu la relació?

1	2	3	4	5
			X	

3. S'ha fet un seguiment de l'acord? Com el valoraríeu?

1	2	3	4	5
			X	

En qüestió de manteniment, han complert amb el pactat.

4. Les parts esteu acomplint amb els compromisos pactats en l'acord?

Entitat de Custòdia del Territori:

1	2	3	4	5
			X	

-

Propietat:

1	2	3	4	5
			X	

-

5. Quines propostes faríeu per millorar l'experiència?

Sempre és interessant obtenir alguna compensació i/o benefici a canvi.

Enquesta Satisfacció Consorci de les Gavarres:

Satisfacció de l'acord de custòdia:

1. Com valoraríeu la fase de negociació de l'acord?

1	2	3	4	5
			X	

Va ser una negociació molt dura perquè el propietari de la finca la volia vendre i el Consorci de les Gavarres va poder evitar-ho i aconseguir l'acord de custòdia.

Creieu que va dominar alguna de les dues parts?

Si, el Consorci es va sortir amb la seva i va evitar la venda de la finca per part de l'Incasòl a particulars i es va aconseguir un conveni de cessió a 20 anys

2. De l'1 al 5, com d'important ha de ser la relació entre l'ECT i la propietat?

1	2	3	4	5
				X

Per quin motiu heu posat aquesta nota?

S'ha d'establir una relació estreta amb la propietat per què hi hagi un marc de confiança.

En el vostre cas, com valoraríeu la relació?

1	2	3	4	5
				X

Amb els anys s'ha teixit una relació de confiança mútua.

3. S'ha fet un seguiment de l'acord? Com el valoraríeu?

1	2	3	4	5
			x	

No de forma sistemàtica però sempre que ha calgut hi ha hagut una comunicació fluida per ambdues parts (reparació danys nevada, cerca de recursos per inversions, etc)

4. Les parts esteu acomplint amb els compromisos pactats en l'acord?

Entitat de Custòdia del Territori:

1	2	3	4	5
				x

Propietat:

1	2	3	4	5
				x

5. Quines propostes faríeu per millorar l'experiència?

Tot i que no ho fem, es podria determinar una visita de seguiment de l'acord anual i que a resultes de la visita és fes algun tipus de certificació de compliment de l'acord.